
RATSASTUSKILPAILUJEN KEHITTÄMINEN

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma, hevostalouden suuntautumisvaihtoehto

Mustiala, kevät 2013

Jenny Siren

MUSTIALA
Maaseutuelinkeinot
Hevostalous

Tekijä	Jenny Siren	Vuosi 2013
Työn nimi	Ratsastuskilpailujen kehittäminen	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Suomen Ratsastajainliitto ry. Työn tarkoituksena oli kerätä kokoon sellaista tietoa, josta voisi olla konkreettista hyötyä kotimaan ratsastuskilpailutoiminnan kehittämisessä vastaamaan paremmin niin kilpailijan kuin kilpailunjärjestäjän tarpeita.

Työssä tavoitteena oli selvittää ratsastuksessa kilpailevien henkilöiden, heidän tukijoukkojensa, kilpailun järjestäjien sekä kilpailutoimihenkilöiden mielipiteitä, kokemuksia ja kehittämis ehdotuksia kotimaan ratsastuskilpailujen olosuhteisiin, järjestelyihin ja yleisesti kilpailujärjestelmään liittyen. Tavoitteena oli selvittää mainittujen kohderyhmien tyytyväisyyttä ratsastuskilpailutoimintaan nykyisellään sekä mistä tekijöistä hyvä kilpailu muodostuu ja saada näkemyksiä kilpailutoiminnan kehittämiskohdista; eli kerätä tietoa kotimaan kilpailujärjestelmän ja -toiminnan kehittämisen tueksi. Tiedonkeruu toteutettiin avoimella sähköisellä kyselytutkimuksella Webropol- analysointi- ja kyselysovelluksessa ja tuloksia analysoidessa apuna käytettiin IBM SPSS Statistics -ohjelmaa.

Työn kirjallisuusosion perusteella lukijalle pyritään antamaan kattava kuva Suomen Ratsastajainliiton alaisen kilpailutoiminnan periaatteista ja ratsastuskilpailuista tapahtumana. Kirjallisuusosiossa esitellään Suomen Ratsastajainliiton toimintaa ja organisaatiota, kerrotaan kotimaan ratsastuskilpailutoiminnan säännöistä ja käytännöistä sekä avataan niin ratsastuskilpailun järjestämiseen kuin siihen osallistumiseen liittyviä asioita. Lisäksi osiossa esitellään tilastotietoa kilpailu- ja kilpailijamäärien kehityksestä viime vuosina.

Päätuloksina voidaan sanoa, että Suomen ratsastuskilpailujärjestelmään ollaan nykyisellään kohtalaisen tyytyväisiä, mutta parannus- ja kehityskohditiakin löytyy, joista mainittakoon esimerkiksi kilpailuluokkien osallistujamäärän rajaaminen. Alueittaisia eroja kehitystarpeissa esiintyy jonkin verran, mutta eri kohderyhmien välisiä merkittäviä mielipide-eroja ei juuri ole.

Avainsanat ratsastus, kilpailutoiminta, kehittäminen

Sivut 60 s. + liitteet 12 s.

MUSTIALA
Degree Programme in Agricultural and Rural Industries
Equine Option

Author	Jenny Siren	Year 2013
Subject of Bachelor's thesis	Improving riding competitions	

ABSTRACT

The commissioner for this thesis work was The Equestrian Federation of Finland. The purpose of this work was to collect information to be concretely tapped when improving riding competition in Finland to measure up to both competitors and competition organizers needs.

This thesis work aimed to research the opinions, experiences and improving proposals of competitors, their support persons and competition organizers about the conditions of competitions, their organizing and riding competition overall. The target was to find out how content they were with the present state of riding competition and of which factors they saw a good riding event consisted of. Another crucial aim was to collect views about improving points in riding competition. The material was collected with an electronic survey in Webropol online survey and analysis software. IBM SPSS Statistics software was piggybacked when analyzing the results of the survey.

The literary section of this thesis strives to give the reader a comprehensive view about the principles of the riding competition underneath The Equestrian Federation of Finland and also about riding competition as an event. The literary section presents the operations and organization of The Equestrian Federation of Finland, the rules and practices of riding competition and things that relate to both taking part and organizing a competition. There is also some statistics about the development of the amounts of riding competitions and competitors in Finland in recent years.

The main result of this study is that people are fairly content with Finnish riding competition at its present state but some targets of development and improvement can be pointed, for example ways to define the amount of competitors in one class. There are some differences in main improving points between the areas but hardly any between the different target groups.

Keywords riding, competition, improving

Pages 60 p. + appendices 12 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY	2
2.1	Suomen Ratsastajainliiton toiminta.....	2
2.2	Jäsenet	3
2.2.1	Jäsenedut.....	3
2.3	Suomen ratsastuskilpailutoiminnan ohjaaminen.....	4
2.3.1	Organisaatio.....	4
2.3.2	Tukipalvelut.....	5
2.3.3	Toimihenkilökoulutukset.....	6
3	SUOMEN RATSASTUSKILPAILUJÄRJESTELMÄ.....	6
3.1	Säännöt.....	7
3.1.1	Kilpailukutsu	7
3.1.2	Kilpailuluvat	7
3.1.3	Kilpailukelpoisuus	8
3.1.4	Kilpailuasuu.....	9
3.2	Lajit	9
3.2.1	Esteratsastus	10
3.2.2	Kouluratsastus	10
3.2.3	Kenttäratsastus.....	11
3.3	Tasot.....	12
3.3.1	Kilpailuharjoitukset	12
3.3.2	Seurakilpailut.....	12
3.3.3	Aluekilpailut	12
3.3.4	Kansalliset kilpailut	13
3.4	Alueet	13
3.5	Kilpailujen järjestäjätahot	14
3.5.1	Kilpailutoimihenkilöt	14
3.6	Kilpailukalenterin muodostuminen	15
3.7	Kilpailu- ja kilpailijamäärät sekä niiden kehitys – tilastoja	15
3.7.1	Kilpailulupien määrä	16
3.7.2	Järjestettyjen kilpailujen ja lähtöjen määrä	16
4	RATSASTUSKILPAILU TAPAHTUMANA.....	18
4.1	Kilpailu hevosen kanssa – kilpailijan ja tukihenkilön näkökulma.....	19
4.1.1	Valmistautuminen kilpailuun	19
4.1.2	Kilpailupäivä	21
4.1.3	Kilpailun jälkeen	22
4.2	Kilpailun järjestäminen ja läpivienti – kilpailunjärjestäjän näkökulma.....	22
4.2.1	Suunnittelu.....	22
4.2.2	Henkilökunta	24
4.2.3	Kilpailupäivä	25
4.2.4	Kilpailun jälkeen	26
5	RATSASTUSKILPAILUJEN KEHITTÄMINEN – KYSELY.....	27

5.1 Kysymykset.....	27
6 TULOKSET	28
6.1 Kilpailijoiden vastaukset.....	30
6.1.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset	30
6.1.2 Tyytyväisyys järjestettävien kilpailuiden määrään ja tiedotukseen	31
6.1.3 Kilpailupaikalla tärkeinä pidetyt asiat	33
6.1.4 Mielenpitoet kilpailujen tuomareista ja ratamestareista	35
6.1.5 Mielenpitoet parhaista palkinnoista.....	36
6.1.6 Mielenpitoet SRL:n tarjoamista palveluista	37
6.1.7 Mielenpitoet tärkeimmistä kehityskohdista kotimaan kilpailutoiminnassa sekä kehitysehdotukset	38
6.2 Kilpailijoiden tukihenkilöiden vastaukset.....	39
6.2.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset	39
6.2.2 Mielenpitoet kilpailupaikalla tärkeinä pidetyistä asioista	41
6.2.3 Mielenpitoet tärkeimmistä kehityskohdista kotimaan kilpailutoiminnassa sekä kehitysehdotukset	41
6.3 Kilpailunjärjestäjien vastaukset.....	42
6.3.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset	43
6.3.2 Arviot toimihenkilöiden huomioonin nykyisestä tasosta	44
6.3.3 Mielenpitoet kilpailun onnistumisen kannalta tärkeistä asioista	45
6.3.4 Järjestettävien kilpailuiden koko toimihenkilömäärän perusteella.....	46
6.3.5 Arviot kiinnostuksesta nykyistä korkeamman tason kilpailuiden järjestämiseen ja seurojen välisen yhteistyön lisäämiseen	46
6.3.6 Mielenpitoet tuomareiden ja ratamestareiden tavoitettavuudesta	47
6.3.7 Mielenpitoet SRL:n tarjoamista palveluista	48
6.3.8 Yhteistyökumppanit ja sponsorit kilpailuissa.....	49
6.3.9 Mielenpitoet kilpailunjärjestämisen haastavimmista asioista ja ehdotukset näiden helpottamiseksi	49
6.3.10 Kehitysehdotukset kotimaan kilpailujärjestelmään	50
7 KEHITYSEHDOTUKSET.....	52
7.1 Avoimuuden lisääminen ja positiivisen hengen luominen.....	52
7.2 Sääntöjen selkeyttäminen ja ohjeiden lisääminen	52
7.3 Kilpailunjärjestämisen helpottaminen.....	53
7.4 Kilpailuun osallistumisen helpottaminen	54
7.5 Lajin tunnettuuden, medianäkyvyyden ja yhteistyökumppaneiden lisääminen	55
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	55
LÄHTEET	57

Liite 1 Kyselyn alkuseliteteksti

Liite 2 Kyselyn kaikille vastaajille yhteiset kysymykset

Liite 3 Kilpailijoiden kysymykset

Liite 4 Kilpailijoiden tukihenkilöiden kysymykset

Liite 5 Kilpailunjärjestäjien kysymykset

1 JOHDANTO

Ratsastuksen suosio liikuntalajina on jatkuvasti kiihtyvässä kasvussa, ja yhä useammat lajin harrastajat ottavat osaa myös kilpailuihin. Kilpaileminen toimii monille tehokkaana harjoittelumotivaation ylläpitäjänä ja tulevien kilpailuiden avulla voidaan asettaa omalle kehitykselle selkeitä tavoitteita. Kilpailumenestystä voidaan käyttää näin paitsi yhtenä mittarina omalle kehitykselle lajissa sekä tavoitteiden saavuttamisessa, mutta sen avulla voidaan myös päätellä omaa taitotasoa suhteessa muihin lajia harrastaviin ja siinä kilpaileviin. Ilman kisaajia kilpailuja olisi kannattamaton järjestää, joten järjestelyissä tulee huomioida, mikä kisoissa on kilpailijan kannalta miellyttävää; että omia tarpeita vastaavia kilpailuja järjestetään sopivalla etäisyydellä kotitallista sekä että kilpailut on järjestetty kisaajat huomioiden ja sujuvasti. Kilpailijan mukana kisaan osallistuvat myös tukijoukot, kuten vanhemmat, valmentajat ja hevosenhoitajat, joilla on oma merkittävä roolinsa kilpailun onnistumiselle. Kilpailutoiminnassa onkin siksi tärkeää muistaa huomioida myös tukihenkilöiden tarpeet.

Ratsastuksen kilpailutoiminta perustuu Suomen Ratsastajainliiton kilpailujärjestelmään, sen sääntöihin ja käytäntöihin. Kilpailujen järjestäjät ovat yleisimmin ratsastusseuroja ja järjestelyistä vastaavat vapaaehtoiset seurojen jäsenet, joista monet ovat suorittaneet jonkin tai useampia kilpailutoimihenkilökoulutuksia. Vaikka kilpailujen järjestäminen toki on ratsastusseuralle yksi tapa kerätä varoja muuta toimintaansa varten, on se ensisijaisesti varsinkin alemmilla kilpailutasoilla ratsastuksen ja sen harrastajien eteen tehtävää vapaaehtoistyötä. Jotta innostus ja mielenkiinto kilpailujen järjestämiseen pysyvät yllä ja toivottavasti lisääntyvät, onkin erittäin tärkeää, että järjestämisestä on tehty mahdollisimman vaivatonta ja mielekäästä. Tämän vuoksi on olennaista, että kilpailujärjestelmää kehittäessä kuullaan järjestävän tahon mielipiteitä ja kokemuksia.

Suomen Ratsastajainliiton tavoitteena on, että sen kilpailujärjestelmä tukee kilpailijan kehitystä ja kannustaa huippu-urheiluun. Lisääntyneen harrastaja- ja kilpailijamäärän myötä maastamme on mahdollista nousta useampia ratsastajia lajin kansainväliseenkin kärkeen. Jotta mahdollisimman moni voisi kilpailla ja kehittyä, tulee riittävät kilpailumahdollisuudet pyrkiä turvaamaan, eli järjestäjien täytyy kokea kilpailujärjestelmä sellaiseksi, että he haluavat ja heidän resurssinsa riittävät siinä mukana olemiseen ja kilpailujen järjestämiseen. Kilpailujen laadukkuus, turvallisuus ja järjestelyjen sujuvuus ovat kaikkien etu, joiden ylläpitämiseksi riittävän ohjeistuksen lisäksi myös järjestettävien kilpailuiden määrän tulisi jokaisella kilpailutasolla vastata tarvetta niin, ettei kilpailun laatu kärsisi liian suuren osallistujamäärän vuoksi. Kilpailut ja kilpaileminen vaativat paljon niin järjestäjiltä kuin kilpailijoiltakin, mutta monet lajin parissa toimivat haluavat kuitenkin tehdä työtä sen eteen, että ratsastus säilyttää vakaan asemansa suosittuna liikunta- ja kilpailulajina sekä kasvattaa suosiotaan entisestään.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on ollut selvittää, mitä mieltä kilpailutoiminnassa mukana olevat eri kohderyhmien edustajat ovat kilpailujärjestelmästä ja sen toimivuudesta tällä hetkellä, ja millaisia ajatuksia heillä on

sen kehittämiseksi vastaamaan paremmin omia tarpeitaan. Työn lopussa on myös esitetty joitakin kyselyn tulosten pohjalta pohdittuja kehitysehdotuksia.

2 SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY

Suomen Ratsastajainliitto ry (myöhemmin SRL tai liitto) on vuonna 1920 perustettu Suomen ratsastusurheilun keskusjärjestö, jonka kotipaikka on Helsinki. SRL on ollut kansainvälisen ratsastajainliiton Fédération Equestre Internationalen FEI:n jäsen vuodesta 1923 lähtien, lisäksi se on Suomen Liikunta ja Urheilu ry SLU:n ja Nuori Suomi ry:n jäsen. (SRL 2012h; 11; SRL 2012k.)

SRL:n tarkoituksena on toimia omien jäsenseurojensa ja –alueidensa sekä yhteisöjäsentensä, kuten monien tallien ja hevosalan oppilaitosten, toiminnan yhdyssiteenä, keskustelimenä ja aatteellisena järjestönä. Liitto tekee työtä myös ratsastusurheilun edistämiseksi ja tunnettuuden lisäämiseksi sekä harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi, eli toimii ratsastuksen harrastajien etujärjestönä. Liiton toiminta perustuu eettisten arvojen kunnioittamiseen; siihen, että ihmiset on ratsastuksessa tasa-arvoisesti huomioitu tavoitteistaan ja edellytyksistään riippumatta, että hevosten hyvinvointi huomioidaan ja ympäristöä kunnioitetaan, sekä yhteisöllisyyden ja yhteistyön vaalimiseen. Ratsastajainliitto mainitsee toimintansa perusteeksi myös urheilun reilun pelin periaatteiden noudattamisen, kuten ihmisarvon kunnioittamisen, ihmisten hyvän kohtelun sekä voimassa olevien lakien ja sääntöjen noudattamisen. (SLU 2010a, 9; SRL 2008, 4; SRL 2012k.)

2.1 Suomen Ratsastajainliiton toiminta

Suomen Ratsastajainliiton toiminnan tähtäimenä on tehdä ratsastuksesta laji, jota mahdollisimman moni voi harrastaa kuntoliikuntana, kuntoutumismuotona ja kilpaurheiluna. Tavoitteidensa toteutumiseksi liitto toimii edistääkseen ratsastusta liikunta- ja urheilumuotona, kehittääkseen Suomen ratsastuksenopetusta ja valmennusta sekä järjestämällä ja tukemalla ratsastuskilpailutoimintaa. (SRL 2010, 4; SRL 2012k.)

Ratsastuksen harrastusolosuhteiden laadun ja turvallisuuden paranemiseen liitto pyrkii vaikuttamaan ylläpitämällä näihin asioihin kannustavaa tallijärjestelmää. Liitto tekee hevosharrastukseen ja ratsastukseen liittyvää neuvonta- ja valistustyötä, valvoo hevosalan etuja sekä pyrkii edistämään ratsastusseurojen ja jäsentalliin perustamista, kehittämistä ja tehokasta toimintaa. Liitto myös ohjaa jäseniään hyvään hevosmiestaitoon ja on yhteistyössä hevosalan oppilaitosten kanssa ratsastusta opettavien, ohjaavien ja valmentavien henkilöiden koulutuksen saralla.

Liitolla on merkittävä vaikutus kotimaan ratsastuskilpailutoimintaan, sillä sen vastuulla on ratsastusurheiluun sovellettavien sääntöjen ja määräysten, kuten kilpailu-, merkki- ja mestaruussääntöjen, laatiminen ja vahvistaminen sekä niiden noudattamisen valvominen ja mahdollisten rikkomus- ja

riitaisuustilanteiden ratkaiseminen. SRL osallistuu myös kilpailutoimihenkilöiden kouluttamiseen. Lisäksi liitto valvoo ja pyrkii edistämään kilpailutoimintaa niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin sekä luomaan edellytyksiä kilpailutoiminnalle myös itse toimeenpanemalla kilpailuja ja muita ratsastustapahtumia. (SRL 2012k.)

2.2 Jäsenet

Suomen Ratsastajainliiton jäsenet ovat joko varsinaisia jäseniä, eli kotimaisia rekisteröityjä ratsastusseuroja, tai yhteisjäseniä, kuten tallit ja hevosalan oppilaitokset, rekisteröidyistä ratsastusyhdistyksistä muodostuneet aluejärjestöt sekä yhteisöt, jotka tukevat liiton toimintaperiaatteita. Lisäksi liiton hallitus voi kutsua kunniajäseneksi henkilön, joka on erityisesti edistänyt liiton tarkoitusta. Jäsenten tulee suorittaa liitolle jäsenmaksu, sekä vuosikokouksen päätöksestä riippuen mahdollisesti myös liittymismaksu. Vuoden 2011 lopussa Suomen Ratsastajainliitolla oli jäsenistössään 455 ratsastusseuraa.

Liittoon kuuluva ratsastusseura, talli tai muu jäsenyhdistys voi halutessaan erota liitosta kirjallisella ilmoituksella liiton hallitukselle tai ilmoittamalla eroamisesta pöytäkirjaan merkittäväksi liiton kokouksessa. Hallitus puolestaan voi erottaa jäsenen, mikäli tämä ei noudata liiton sääntöjä tai muutoin toimii liiton tarkoituksen vastaisesti. (SRL 2012h, 7; SRL 2012i; 2012k, 2–3.)

Ratsastuksen harrastaja, kilpailija tai harrastajan perheenjäsen tulee liiton jäseneseuraan liittyessään myös SRL:n jäseneksi, poikkeuksena kannatusjäsenet, jotka kuuluvat vain ratsastusseuran jäsenistöön. Jäsenlajeja on monia, niistä yleisimmin käytössä ovat juniori-, seniori- ja perhejäsenyys. Jokainen seura määrittelee erikseen tarkemmin ketkä seuran jäseniksi voivat liittyä ja millä ehdoilla. Seuraan kuuluva henkilö maksaa vuosittain seuralleen jäsenmaksun, joka koostuu liiton osasta ja seuran osasta. Liiton osa on kaikissa seuroissa sama, mutta seuran osuuden määrä vaihtelee seurakohtaisesti. Liittyessään seuran jäseneksi ja maksettuaan jäsenmaksun, henkilö saa liiton jäsenkortin, jolla saa liiton jäsenetuja. Liiton jäsentallilla säännöllisesti ratsastavan harrastajan, joka ei kuulu minkään ratsastusseuran jäsenistöön, tulisi hankkia Green Card -kortti. Tällöin harrastaja saa saman ratsastuksen urheiluvakuutuksen kuin liiton jäseneseurojen jäsenet, eli Green Card -jäsenyydellä pyritään varmistamaan kaikkien liiton jäsentalleilla ratsastusta harrastavien vakuutusturva lajiin liittyen. (SRL 2012h, 8–9; SRL n.d.i..)

2.2.1 Jäsenedut

Liiton jäseninä seurat saavat Tapiola-ryhmän vastuuvakuutuksen sekä ryhmätapaturmavakuutuksen ratsastusseuran talkoohenkilöille. Liitto on myös huolehtinut jäsentensä puolesta musiikin ja äänitteiden julkisesta esittämisestä tekemällä Teoston ja Gramexin kanssa sopimukset, jotka kattavat liiton omat ja sen jäseneseurojen ja –talliin järjestämät ratsastustapahtumat.

tumat. Jäseninä seurat voivat halutessaan myös rakentaa ja ylläpitää omia Internet-sivujaan Sporttisaitti-työkalan avulla.

Ratsastusseuran täysjäsenet, eli jäsenet jotka kuuluvat niin seuran kuin liiton jäseniksi, saavat kaikki liiton tarjoamat jäsenedut. Liitto tarjoaa täysjäsenilleen vakuutusturvan Tapiola-ryhmän urheiluvakuutuksella, jäsenet saavat myös alennusta Tapiolan hevოსvakuutuksista. Liitto on yhteistyössä myös monien muiden yritysten kanssa, ja jäsenet voivat jäsenetuinään saada maksutonta puhelinneuvontaa oikeudellisissa asioissa sekä alennuksia tiettyjen kauppojen, hotellien ja huoltoasemien palveluista, lisäksi jäsenet saavat liiton jäsenlehden Hippoksen kahdeksan kertaa vuodessa. Seuran jäsenenä ratsastaja saa myös oikeuden osallistua liiton alaiseen kilpailutoimintaan ja saada eri kilpailutasoilla vaadittavat kilpailuluvat. Seuran jäsenet voivat kouluttautua toimihenkilötehtäviin ja suorittaa hevostaito- ja ratsastusmerkkejä. (SRL 2012h, 7–9.)

2.3 Suomen ratsastuskilpailutoiminnan ohjaaminen

Suomen Ratsastajanliitto pyrkii kohottamaan ratsastuksen imagoa urheilulajina ja näin luomaan lajille hyviä toimintaedellytyksiä kotimaassa ja kansainvälisesti. SRL toteuttaa kansainvälisen liiton FEI:n tavoitteita linjaamalla kotimaan urheilutoimintaa, asettamalla sille tavoitteet ja valvomalla näiden toteutumista. Liiton kilpailutoiminnan tiiviissä yhteydessä toimii myös valmennus- ja koulutusjärjestelmät. Niin kilpailu-, valmennus- kuin koulutustoiminnassakin painotetaan puhdasta urheilua eli dopingvapaata toimintaa, reilun pelin henkeä, hevosen hyvinvointia, turvallisuutta ja tavoitteellisuutta.

Kilpailujärjestelmää pyritään ohjaamaan suuntaan, jossa se tukee yksilön kehittymistä ja kannustaa huippu-urheilijaksi ryhtymiseen sekä antaa jokaiselle ratsastajalle mahdollisuuden kehittyä omien valmiuksiensa mukaan. Kotimaan kilpailujärjestelmän halutaan tukevan ja antavan valmiuksia kansainvälisiin kilpailuihin etenemiselle ja auttavan ratsukoita eri kehitysvaiheissa. Ratsastuksen halutaan olevan mukana suomalaisen huippu-urheilun kehityksessä merkittävänä ja kiinnostavana urheilulajina. Kilpailutoiminnan päätavoitteeksi mainitaankin menestyminen kansainvälisissä kilpailuissa. (SRL 2008, 6–8.)

2.3.1 Organisaatio

Ylimpänä kotimaan ratsastuskilpailujärjestelmän organisaatiossa on Suomen Ratsastajanliiton hallitus, joka esimerkiksi ohjaa urheilutoimintaan suunnattavia varoja ja vahvistaa lajisääntömuutokset sekä esittää kilpailusääntöjen yleisen osan muutokset vuosikokouksen hyväksyttäväksi. Liiton Sport Officen tehtävissä kansainvälisen kilpailutoiminnan asioista vastaa urheilujohtaja ja kotimaan toiminnasta kilpailu- ja koulutuspäällikkö. Sport Officen tehtävänä on toimia liiton urheilutoiminnan valmistelun ja toteutuksen hyväksi.

Kansainvälisestä kilpailutoiminnasta ja huippu-urheilustrategiasta vastaa huippu-urheilun johtoryhmä HUJO, joka myös nimeää maajoukkuejohtoryhmät sekä valvoo näiden toimintaa. Maajoukkuejohtoryhmät vaikuttavat myös eniten kansainvälisen kilpailutoiminnan saralla, muun muassa valitsemalla maajoukkuekilpailijat katsastusten ja karsintojen kautta, vastamalla maajoukkue toiminnan toteutumisesta käytännössä sekä koordinoimalla kansainvälisen kilpailemisen.

Kansallisen kilpailukalenterin ja sarjakilpailuiden linjauksista vastaavat lajikomiteat. Lajikomiteoiden tehtävänä on laatia ohjeistusta kilpailuolosuhteiden parantamiseksi sekä muutenkin kehittää kotimaan kilpailutoimintaa niin kansallisella, alue- kuin seuratasollakin. Lajikomiteat voivat tehdä esityksiä lajinsa sääntömuutostarpeista ja koulutustarpeista sääntövaliokuntaan ja koulutustyöryhmälle. Kilpailujen kehittämiseksi ja suunnitelmien sekä strategioiden käsittelemiseksi järjestetään yhdestä kahteen kertaan vuodessa lajien välinen koordinoitukokous sekä vuosittainen kaikille avoin Urheilufoorumi ja lajiseminaarit. (SRL n.d.b..)

Sääntövaliokunnan vastuulla on sääntöjen kirjoitus, päivitys ja tulkinta tarvittaessa. Liiton alaiseen kilpailutoimintaan liittyvästä varoituksesta ja rangaistuksesta, kuten sakosta tai kilpailukiellosta päätöksen tekee hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan nimittämä kurinpitovaliokunta. Kurinpitolautakunnan päätöksestä voi valittaa liiton hallitukselle, joka siirtää asian käsittelyn nimetylle valituslautakunnalle. Valituslautakunta voi joko pitää ennallaan, muuttaa tai kumota kurinpitolautakunnan päätöksen. Valituslautakunnan päätös on lopullinen, mutta siitä voi vielä vedota urheilun oikeusturvalautakuntaan. (SRL 2009, 27; SRL 2012k, 5–6; SRL n.d.b..)

2.3.2 Tukipalvelut

Taatakseen ratsastuksen kilpailupaikkojen turvallisuuden, viihtyisyyden ja laadun SRL:lla on koulutusta ja muita tukitoimia seuratoiminnan ja täten myös kilpailutoiminnan varmistamiseksi. Liitto kehittää sarja- ja tähtikilpailujärjestelmiä, ylläpitää tietojärjestelmiä kilpailuista ilmoittamisen ja niihin ilmoittautumisen helpottamiseksi, lisäksi kilpailunjärjestäjät voivat myös vuokrata liitolta kilpailukalustoa. (SRL 2008, 8; SRL 2012g, 30.)

Tietojärjestelminä liitto tarjoaa kilpailijoiden ja kilpailunjärjestäjien avuksi Kipa-kisapalveluohjelman Internetissä sekä kilpailunjärjestäjille Equipe-tulospalveluohjelman. Kipa:ssa julkaistaan tiedot kaikista kotimaassa järjestettävistä alue-, kansallisista ja kansainvälisistä kilpailuista, joihin myös ilmoittaudutaan ensisijaisesti tätä kautta kilpailijan SRL:n jäsenkortista löytyvällä jäsennumerolla. Vuodesta 2012 lähtien kilpailunjärjestäjä voi julkaista myös seurakilpailuiden kilpailukutsun Kipa:ssa sekä halutessaan vastaanottaa siellä ilmoittautumiset kilpailuun. Ohjelmasta löytyvät myös useimpien hevosten vuosimaksun tiedot maksuohjeineen. Equipe-ohjelmaa kilpailunjärjestäjä käyttää kilpailun tulosten keräämiseen. Kilpailujen tuloksen julkaistaan Kipa:ssa, josta niitä voivat selata kaikki lajista kiinnostuneet. (SRL 2012d, 1–2,11; SRL 2012g, 30.)

Tähti- ja sarjakilpailuita järjestetään kaikissa ratsastuksen olympialajeissa. Vuonna 2012 järjestettäviä tähtikilpailuja kotimaassa ovat kansainväliset kilpailut Finnderby Ypäjällä sekä Helsinki International UB Horse Show, koulu-, este- ja kenttäratsastuksen SM-kilpailut ja Tapiola Grand Prix avoin ja nuorten sarja esteratsastuksessa. Sarjakilpailuina järjestetään lisäksi esimerkiksi nuorille hevosille, junioreille ja poneille suunnattuja sarjakilpailuja sekä aluejoukkue mestaruuskisoja. Sarjakilpailuissa noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjä sekä kilpailujen järjestämisohteita ja määräyksiä sarjakilpailusääntöjen osoittamia poikkeuksia lukuun ottamatta. (SRL 2010b, 8; SRL 2012a; SRL 2012e; SRL 2012f; SRL n.d.c..)

2.3.3 Toimihenkilökoulutukset

Liitto ja sen alueet järjestävät toimihenkilökoulutuksia vastaamaan kilpailunjärjestäjien tarpeita. Koulutukset antavat valmiudet toimia kyseisessä tehtävässä ratsastuskilpailuissa ja osa niistä oikeuttaa liiton toimihenkilönimikkeeseen. SRL:n jäsenseuran jäsen saa toimihenkilöoikeudet seuransa anomuksesta osallistuttuaan toimihenkilökoulutukseen ja suoritettuaan hyväksytysti mahdolliset teoria- ja näyttökokeet. Joidenkin toimihenkilöoikeuksien saamiseksi, tällaisista esimerkkinä koulutuomarioikeudet, hakijan tulee täyttää vaadittu suoritustaso, eli hänellä tulee olla oma tietyn lajin tietyn tasoinen tulos ratsastuskilpailuista. Hakijan tulee myös aina täyttää kyseisen toimihenkilöoikeuden saamiselle asetettu ikärajavaatimus. Toimihenkilöoikeudet myönnetään kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja oikeuksien ylläpitämiseksi henkilön tulee osallistua lisenssikoulutuksiin.

Yleisen toimihenkilökoulutuksen piiriin kuuluvat kilpailunjärjestäjä-, kulluttaja-, ja tiedottajakoulutukset sekä kilpailupalveluohjelmien Kipan ja Equipen käyttökoulutukset sekä liiton toimihenkilönimikkeeseen oikeuttavat stewardkoulutus ja puheenjohtajatuomarikoulutus. Estekilpailujen toimihenkilötehtäviin koulutetaan este- ja tyyliuomareita sekä ratamestareita, kouluratsastuksen toimihenkilöiksi koulutuomareita ja kenttäkilpailuhenkilöstöön kenttä- ja maastoestetuomareita, teknisiä asiantuntijoita sekä maastoradan suunnittelijoita. Kaikissa lajeissa tuomarikoulutuksia ja tuomareita sekä esteratsastuksessa ratamestareita on eritasoisia, tämän vuoksi myös vaatimukset esimerkiksi omien kilpailutulosten ja toimihenkilökokemuksen suhteen vaihtelevat haluttujen toimihenkilöoikeuksien mukaan. Myös kenttäkilpailuiden teknisen asiantuntijan ja maastoradansuunnittelijan oikeudet voi saada vain henkilö, jolla on monipuolinen ja pitkä kokemus kenttäkilpailuista. (SRL 2011, 24; SRL 2012b, 35–3; SRL 2012c, 22; SRL n.d.d..)

3 SUOMEN RATSASTUSKILPAILUJÄRJESTELMÄ

Suomen Ratsastajainliiton alaisessa kilpailujärjestelmässä toteutetaan liiton kilpaurheilustrategiaa sekä määritetään kilpailutoiminnan vaatimukset ja kriteerit. Järjestelmän tavoitteena on ohjata siihen mukaan kaikki kotimaan ratsastuksen kilpailutoiminta ja näin taata kaiken tasoisille kilpailijoille mahdollisuus kilpailemiseen yhtäläisissä olosuhteissa ja samoin arvosteluperiaattein. (SRL 2009, 6; SRL 2010b, 15.)

3.1 Säännöt

Ratsastuksen kilpailusäännöt koostuvat yleisestä osasta, jonka säännöt koskevat kaikkia ratsastuksen lajeja, sekä lajikohtaisista tarkemmista kilpailusäännöistä. Kilpailujen järjestämistä määrittävät lisäksi kilpailujen järjestämismääräykset ja -ohjeet.

Lajikohtaiset kilpailusäännöt tarkentavat yleisen osan kilpailusääntöjä lajin vaatimusten mukaisiksi. Esteratsastuksen kilpailusäännöissä määritellään esimerkiksi sallitut estetyypit ja annetaan yksityiskohtaiset ohjeet eri estetyyppien rakentumisesta ja merkitsemisestä, kouluratsastuksen säännöissä muun muassa eri liikkeiden toivottu suoritustapa sekä arvosteluperiaatteet. Kenttäsäännöissä annetaan määräyksiä, joilla pyritään varmistamaan kilpailun järjestelyjen turvallisuus. (SRL 2009, 6; SRL 2010b; SRL 2011, 3; SRL 2012b, 3; SRL 2012c, 4.)

3.1.1 Kilpailukutsu

Ratsastuskilpailuista ilmoitetaan kilpailukutsulla, jonka järjestäjätaho julkaisee ennen kilpailua. Kutsusta käy selkeästi ilmi kaikki kilpailijan tarvitsema informaatio, kuten kilpailun ajankohta ja paikka, luokat ja niiden avoimuus, kilpailumaksut ja palkinnot sekä kisan alustava aikataulu. Lisäksi kutsussa on mainittava kilpailun omat määräykset ja ohjeet, kuitenkin tarpeettomasti toistamatta kilpailusäännöissä esitettyjä määräyksiä. Kilpailukutsussa nimetään myös joitakin kilpailun toimihenkilöitä, kuten kilpailun johtaja, tuomariston puheenjohtaja ja yhteyshenkilö sekä mahdolliset muut toimihenkilöt lajista riippuen. Alue- ja kansallisten kilpailuiden kilpailukutsut julkaistaan Kipa-ohjelmassa aluejaoston käytäntöjen mukaisen tai kilpailun tuomariston puheenjohtajan hyväksymisen jälkeen. Kilpailijat ilmoittautuvat kilpailuun kutsussa mainitun ilmoittautumisajan sisällä pääsääntöisesti Kipa:n kautta. (SRL 2009, 15–16; 2012b, liite 3.)

3.1.2 Kilpailuluvat

Kaikkiin ratsastuskilpailuihin osallistuvilta ratsastajilta vaaditaan jonkin SRL:n jäsenseuran jäsenyys ja maksettu jäsenmaksu, lukuun ottamatta kilpailuharjoituksia. Vakuutusturvan takaamiseksi kilpailuharjoituksiinkin osallistuvien suositellaan olevan joko jonkin seuran jäseniä tai liiton Green Card -jäseniä. Ratsastaja edustaa itsensä lisäksi kilpailuissa aina myös seuraansa ja vaikka ratsastaja voi kuulua samanaikaisesti useaan ratsastusseuraan, kilpailuissa hän edustaa koko kalenterivuoden näistä vain yhtä valitsemaansa seuraa. Mikäli ratsastaja on osallistunut kilpailuun ilman vaadittavaa kilpailulupaa, pidetään hänen saavuttamia tuloksia mitättöminä.

Seurakilpailuihin osallistuvan ratsastaja ei tarvitse varsinaisia kilpailulupia, pelkkä seuran jäsenyys riittää. Aluekilpailuihin osallistuvilta ratsastajalta vaaditaan alueellinen kilpailulupa, joka anotaan omalta seuralta. Ennen luvan myöntämistä seura voi edellyttää ratsastajan osoittamaan ratsastustasonsa sekä osallistumaan sääntökoulutukseen ja -kokeeseen. Aluelu-

pa maksaa 20 euroa vuodessa, ja sen lunastanut kilpailija saa osallistua alueratsastuskilpailuihin kaikissa lajeissa kaikilla alueilla sekä seurakilpailuihin.

Kansallisiin kilpailuihin osallistuvalla vaaditaan vuosittain seuralta haettava kansallinen kilpailulupa, eli A-lisenssi, jonka hinta on 150 euroa. Tällöin ratsastaja saa osallistua niin kaikkiin kansallisiin kilpailuihin kaikissa lajeissa kuin myös alempien tasojen kilpailuihin. Henkilölle, jolla ei ole kansallista kilpailulupaa, SRL voi myöntää nimettyyn kilpailuun oikeuttavan, 50 euron hintaisen, C-luvan. Kansainvälisiin kisoihin osallistuakseen ratsastajalla on oltava kansallisen luvan lisäksi kansainvälinen kilpailulupa ja hänen tulee vuosittain rekisteröityä FEI:hin. Kansainvälinen A-lisenssi maksaa 300 euroa vuodessa, ja sillä saa kilpailla kaikkien ratsastuksen lajien kansainvälisten kisojen lisäksi kaikilla kotimaan kilpailutasoilla.

Ratsastuskilpailuissa hevosilta vaaditaan alue- ja kansallisissa kilpailuissa maksettu 30 euron vuosimaksu. Hevosella tulee joko olla merkitty Suomen Hippos ry:n ylläpitämään hevosrekisteriin tai sillä on oltava SRL:n antama kilpailulupnumero. Hevosella on oltava myös rokotustodistus, jotta voidaan varmistaa sen olevan rokotettu hevosinfluenssaa vastaan SRL:n antamien ohjeiden mukaan. Mikäli alue- tai kansallisten kilpailujen yhteydessä järjestetään alemman tason kilpailuluokkia, on näihin osallistuvilla hevosilla oltava rokotustodistus. Kansallisten kilpailuiden poneille avoimiin luokkiin osallistuvilta poneilta vaaditaan yllä mainittujen seikkojen lisäksi hyväksytyt mittaajan vahvistama mittaustodistus ponin säkäkorkeudesta. (SRL 2009, 10–12; SRL 2012g, 13–14.)

3.1.3 Kilpailukelpoisuus

Ratsastaja on tarvittavat kilpailuluvat hankittuaan oikeutettu ilmoittautumaan ratsastuskilpailuihin, joiden osallistumisoikeudet hän täyttää. Kilpailija on itse vastuussa niin oman kuin myös hevosensa kilpailukelpoisuuden varmistamisesta ennen kilpailuun ilmoittautumista, alle 15-vuotiaan kilpailijan osalta näistä asioista on vastuussa hänen huoltajansa.

Ratsastajien kilpailukelpoisuutta rajaa kilpailukokemuksen lisäksi eniten ikä, ratsastajat onkin jaettu senioreihin, nuoriin ratsastajiin, junioreihin sekä poni- ja lapsiratsastajiin. Kaikissa ikärajoissa alaiän katsotaan täytyvän sen kalenterivuoden alusta, kun kilpailija saavuttaa tarvittavan iän, ja vastaavasti yläikärajan katsotaan täytyvän sen kalenterivuoden lopussa, jolloin kilpailija tulee kyseiseen ikään. Senioreiksi lasketaan kaikki kilpailijat 18 ikävuodesta eteenpäin, ratsastaja voi kuitenkin kilpailla nuorten ratsastajien luokassa 16-vuotiaasta vielä 21 ikävuoteen asti. Juniorina voivat kilpailla 14–18-vuotiaat, lapsiratsastajina 12–14-vuotiaat ja poniratsastajana voi kilpailla 16 ikävuoteen saakka. Ratsastuksen lajisäännöissä voidaan vielä tarkemmin määritellä, minkä ikäiset ratsastajat ovat oikeutettuja osallistumaan kyseisiin kilpailuihin. Kenttäkilpailuiden aluekilpailuissa poniratsastajan alaiäksi on asetettu 10 vuotta ja juniorin 12 vuotta, tästä korkeammalla tasolla poniratsastajan tulee olla vähintään 12 vuotta ja juniorin 14 vuotta.

Hevosten osallistumiskelpoisuuteen vaikuttaa sen ikä; aluekilpailuihin hevonen saa osallistua sen kalenterivuoden alusta, jolloin se täyttää 4 vuotta, kansallisiin kisoihin 5-vuotiaasta lähtien. Näistä ikärajoista voidaan kuitenkin poiketa ratsujen ikäkausikilpailuissa. Iän lisäksi kilpailuluokkien avoimuutta voidaan rajata hevosen koon perusteella. Pienhevosille, eli 148,1–156,1 senttiä korkeille hevosille, voidaan järjestää niille rajattu luokkia. Poneiksi taas luokitellaan alle 148 senttiä korkeat hevoset, näistä voidaan vielä jakaa kaksi ryhmää, jotka ovat 140,1–148 senttiä korkeat isot ponit ja alle 140,0 senttimetriä korkeat pienet ponit. Ponilla saa kuitenkin osallistua hevosille avoimiin alue- ja kansallisiin kilpailuluokkiin. (SRL 2009, 11–13, 15–16; SRL 2011, 11.)

3.1.4 Kilpailuasua

Aluetasolla ja sitä korkeammalla tasolla kilpailevilla ratsastajilla tulee olla kilpailuissa yllään virallinen kilpailuasua. Kilpailuasulta vaadittavat seikat vaihtelevat hieman lajeittain ja esimerkiksi poni- ja junioriratsastajien kohdalla.

Esteratsastuksessa kilpailuasuaan kuuluu vartaloa myötäilevä, edestä napitettu takki, valkoiset tai vaaleat ratsastushousut, ratsastussaappaat tai ratsastuskengät ja sileäpintaiset saappaanvarret, valkoinen kauluksellinen ratsastuspaita, solmio tai plastron sekä kiinnitetty turvakypärä. Koulukilpailuissa viralliseen kilpailuasuaan kuuluu lisäksi valkoiset tai takin väriset ratsastuskäsineet sekä metalliset kannukset. Vaativissa ja vaikeissa koulu- luokissa voidaan käyttää ratsastustakin sijaan mustaa tai tummansinistä frakkia sekä kypärän sijasta knallia tai silinteriä. Kilpailuasuaan voi kuulua myös turvaliivi, koulukilpailuissa ratsastustakin alle puettuna. Sotilaat, poliisit ja muut univormua kantavat henkilöt saavat osallistua kilpailuihin virallisessa virkapuvussaan, kuitenkin turvakypärästä annettuja määräyksiä noudattaen.

Kenttäkilpailuiden kouluosuudella kilpailuasua on kouluratsastuksen ohjeiden mukainen, kannukset eivät kuitenkaan kaikissa luokissa ole pakolliset ja ratsastuskäsineiden väriä ei ole määritelty. Esteosuudella kilpailuasua noudatetaan samoja määräyksiä kuin esteratsastuskilpailuissa. Kenttäratsastuksen kestävyys- ja maasto-osuuksilla kilpailuasuaan kuuluu hyväksyty turvakypärä sekä ratsastussaappaat tai ratsastuskengät ja saappaanvarret. Muuten käytettäväksi hyväksytään kevyt asua, eli paita tai neulepaita ja ratsastushousut. Koko suorituksen ajan ratsastajalla tulee olla joko vasempaan käsivarteen tai saappaanvarteen kiinnitettynä SRL:n hyväksymä terveystarkistus kortti. (SRL 2011, 14, 21–22; SRL 2012b, 9; SRL 2012c, 14.)

3.2 Lajit

Suomen ratsastusurheilussa kilpaillaan yhdeksässä eri lajissa; kouluratsastus, esteratsastus, kenttäratsastus, matkaratsastus, vikellys, valjakkoajo, vammaisratsastus, lännenratsastus ja askellajikilpailu. Olympialajeja näistä ovat koulu-, este- ja kenttäratsastus. (Olympic Movement n.d.; SRL 2009, 6.)

3.2.1 Esteratsastus

Esteratsastus on kilpailumuotona ratsastuksen lajeista suosituin. Estekilpailuissa hevosen ja ratsastajan muodostaman ratsukon tavoitteena on ylittää radalle asetetut esteet virhepisteittä annetun ajan sisällä. Ratsukon yhteistyötä pyritään testaamaan radalla vaihtelevissa olosuhteissa. Radalla testataan niin ratsastajan kuin hevosen taitoa, kuten hyppykykyä, ketteryyttä, nopeutta ja tottelevaisuutta.

Esterata voidaan rakentaa joko ulos nurmi- tai hiekkapohjaiselle kentälle tai sisähalliin. Esteradan laatii siihen koulutuksen saanut ratamestari. Esteratsastusluokan vaativuuteen vaikuttaa esteiden koko, niin korkeus, pituus kuin leveys, ratsastettavien teiden vaikeustaso, radan pituus ja sille asetettu enimmäisaika sekä arvostelumenetelmä. Radalla olevien esteiden lukumäärä vaihtelee luokan vaatimustason mukaan.

Ennen suoritustaan ratsastajat saavat tutustua rataan jalan, lisäksi radasta tulee olla ratsastajien nähtävillä ratapiirros, josta käyvät ilmi muun muassa radan tiet, esteiden numerot, suunnat ja tyypit sekä lähtö- ja maalilinjan sijainnit. Suorituksen tulos ilmoitetaan arvostelumenetelmästä riippuen joko virhepistemääränä ja aikana, pelkkänä virhepistemääränä tai pelkkänä aikana, jolloin ratsukon saamat virhepisteet muutetaan ajaksi. Virhepisteitä ratsukko saa esteen tai sen osan pudottamisesta, esteellä kieltäytymisestä, väärän tien ratsastuksesta ja annetun enimmäisajan ylittämisestä. (SRL 2012b, 5-6, 12, 18-19; SRL n.d.e..)

3.2.2 Kouluratsastus

Suomen Ratsastajainliiton koulunratsastussäännöissä määritellään kouluratsastuksen tarkoituksiksi hevosen lihaksiston ja olemuksen järjestelmällinen ja asteittainen kehittäminen, jolloin hevosesta saadaan irtonainen ja notkea sekä luottavainen, kuuliainen ja eteenpäinpyrkivä, ja näiden ominaisuuksien vuoksi miellyttävä ratsastaa sekä kestävä ja terve. Kilpailuissa näiden ominaisuuksien ilmenemistä arvioidaan esimerkiksi hevosen askellajien puhtauden ja säännöllisyyden, vaivattomien, pehmeiden ja lennokkaiden liikkeiden sekä hevosen etuosan keveyden ja takaosan energisyyden perusteella. Hevosen tulee suorittaa liikkeet halukkaasti ja vaivattoman näköisesti, ratsastajan hevoseen käyttämien apujen tulee olla pehmeitä ja mahdollisimman näkymättömiä.

Kouluratsastuskilpailuissa ratsukko suorittaa tietyn kouluratsastusohjelman mukaisen radan, joka sisältää erilaisia ratsastusradan teitä ja liikkeitä. Kouluohjelmista kotimaassa on käytössä sekä suomalaisia kouluratsastusohjelmia että FEI:n kouluratsastusohjelmia. Luokkien vaatimustasoina ovat kotimaassa helpoin Helppo C, Helppo B, Helppo A, Vaativa B, Vaativa A, Prix St. Georges, Intermediaire I, Intermediaire II ja vaativin Grand Prix. Näiden perinteisten ohjelmien lisäksi ratsastetaan Kür-ohjelmia musiikin tahdissa. Koulurata on tasaiselle alustalle rakennettu ja suorakaiteen muotoinen, mitoiltaan joko 20 metriä x 40 metriä tai 20 metriä x 60 metriä.

Kilpailuissa ratsukon suoritusta arvioi luokan ja kilpailun tasosta riippuen yhdestä viiteen tuomaria. Jokainen tuomari arvioi ratsukon suorittamien liikkeiden onnistumisen asteikolla 0-10. Näiden pisteiden yhteenlasketusta määrästä määräytyy ratsukon saavuttama tulos. (SRL 2012c, 4,11,15,18; SRL n.d.g.; SRL n.d.h..)

3.2.3 Kenttäratsastus

Kenttäratsastuskilpailu muodostuu kolmesta osakokeesta; rataeste-, koulu- ja kestävyyskokeesta. Kenttäratsastuksen kilpailumuotona voi olla joko lyhyt kilpailu, jolloin kaikki osakokeet ratsastetaan yhtenä tai kahtena päivänä tai pitkä kilpailu, jossa kaikki osakokeet ratsastetaan eri päivinä, ensimmäisenä kouluratsastuskoe ja viimeisenä rataestekoe. Kotimaassa kenttäkilpailujen vaativuusasteina ovat luokat helppo, vaativa B, vaativa A ja vaikea sekä aluetasolla kilpailtavat harraste- ja tutustumisluokka. Kenttäratsastus edellyttää monipuolisuutensa vuoksi niin ratsastajalta kuin hevoselta laajaa eri ratsastuksen lajien osaamista.

Kestävyyskoe pitkässä kilpailussa sisältää neljä vaihetta, jotka ovat matkaratsastuksena suoritettavat A ja C, vaihe B sekaestelaukkana sekä D maastoesteratsastuksena. Kilpailu voidaan käydä myös siten, että siinä on vain vaihe D. Kokeen tarkoituksena on koetella hevosen nopeutta, kestävyyttä, rohkeutta ja hyppytaitoa maastoesteillä. Lyhyessä kilpailussa kestävyyskokeesta käytetään nimitystä maastoratsastuskoe ja se sisältää lyhennetyin vaiheen D tai vaiheen B eli sekaestelaukan. Lyhyen kilpailun tarkoituksena on hevosen kestävyiden ja voiman koetteluun sijaan kehittää niin hevosia kuin ratsastajia kaikissa kenttäkilpailun lajeissa.

Maasto-osuus sisältää kiinteitä esteitä, kuten tukkeja, banketteja ja ojia, vaihtelevassa maastossa. Maastossa voi olla myös hyppyjä veteen, vedessä ja vedestä pois. Maastoradat suunnittelee SRL:n kilpailunjärjestäjän suosituksesta nimeämä maastoratojen suunnittelija, jolla on oltava SRL:n myöntämät oikeudet tehtävässä toimimiseen. Samoin nimetään myös kilpailun tekninen asiantuntija, joka hyväksyy ratojen vaikeusasteen, maapohjan, tiet sekä estetyypit ja –rakenteet. Ennen maasto-osuutta kilpailijoille järjestetään radan näyttö ja jaetaan ratapiirros, josta käy ilmi radan kulku, sen sisältämien esteiden tyyppit, numerot ja sijainnit sekä ihanneai-ka.

Kenttäkilpailun rataeste- ja koulukokeissa noudatetaan joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta este- ja kouluratsastuksen sääntöjä ja arvosteluperiaatteita. Kenttäratsukon lopputuloksen ja sijoituksen määrää saatujen virhepisteiden määrä; vähiten virhepisteitä saanut ratsukko voittaa kilpailun. Koulukokeesta virhepisteet saadaan, kun kaikkien tuomareiden antamien arvostelujen keskiarvo, joka on ilmoitettu prosentteina maksimipistemäärästä, vähennetään luvusta 100 ja kerrotaan luvulla 1,5. Kestävyyskokeessa virhepisteitä annetaan hevosen tottelemattomuuksista ja enimmäisajan ylittämisestä. Harraste- ja tutustumisluokissa virhepisteitä kerryttää myös ihanneajan liian suuri alittaminen. Kaikista osakokeista saatujen virhepisteiden yhteenlaskettu määrä on ratsukon lopullinen tulos kilpailusta. (SRL 2011, 5-7, 12, 14–19, 22; SRL n.d.f..)

3.3 Tasot

Ratsastuskilpailuja järjestetään viidellä tasolla; kilpailuharjoitus-, seura-, alue-, kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla. Suomen Ratsastajainliiton kilpailusääntöjä noudatetaan kaikilla näillä tasoilla, kilpailuharjoituksissa ja seuratasolla tosin voidaan jättää soveltamatta kilpailun tasoon nähden epätarkoituksenmukaisia määräyksiä. Esimerkiksi ratsastajien ja hevosten tarvitsemissa kilpailuluissa ja hevosten rokotusmääräyksissä on eroja eri kilpailutasoilla. Mikäli samassa kilpailussa on luokkia kahdella eri tasolla, noudatetaan koko kilpailuissa korkeamman tason määräyksiä. (SRL 2009, 6; SRL 2012b, 15–17.)

3.3.1 Kilpailuharjoitukset

Kilpailutasoista helpoin on kilpailuharjoitukset, jotka ovat pieniä, kilpailunomaisia harjoituksia. Kilpailuharjoitusten tarkoituksena on tarjota aloitteleville kilpailijoille tilaisuus harjoitella kilpailutilanteita ja testata omia taitojaan ennen varsinaisiin kilpailuihin osallistumista. Kilpailuharjoitukseen osallistuvalla ei tarvitse olla virallista kilpailulupaa, mutta jonkin seuran jäsenyyttä tai Green Card -jäsenyyttä suositellaan. Kilpailuharjoitukset ovat avoimia kutsutuille kilpailijoille. Virallista kilpailuasua kilpailijalta ei vaadita. Järjestämisoikeus kilpailuharjoituksiin on ratsastusseuroilla, SRL:n hyväksymillä talleilla, hevosalan kouluilla ja muilla hevosalan yrityksillä. Kilpailun järjestävästä organisaatiosta tulee löytyä yksi liiton toimihenkilöisenssin suorittanut henkilö, joka vastaa muun muassa sääntöjen noudattamisesta kilpailuissa. Kilpailuharjoituksissa ei yleensä jaeta palkintoja tai tehdä virallisia tulosluetteloita. (SRL 2009, 6; SRL 2010b, 15; SRL 2012g, 11.)

3.3.2 Seurakilpailut

Seurakilpailuita voivat järjestää ratsastusseurat. Osallistuakseen seurakilpailuun kilpailijalla tulee olla maksettu seurajäsenyys. Kilpailuharjoitusten tapaan seurakilpailuissa ei vaadita kilpailijan käyttävän virallista kilpailuasua. Osallistuminen seurakisaan on mahdollista kutsuttujen seurojen, yleensä järjestävän seuran ja lähialueen seurojen, jäsenille. Seurakilpailuissa jaetaan usein suositusten mukaisesti vain esinepalkintoja. Tuomarina seurakilpailuissa tulee olla henkilö, jolla on voimassaoleva SRL:n toimihenkilöisenssi, myös ratojen tulee olla virallisen ratamestarin tekemiä. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää myös liiton valmiita standardiratoja. Seurakilpailuista tulee tehdä ilmoitus kunnan- tai kaupungineläinlääkärille, mahdolliseen eläinlääkärin tarpeeseen varautumisen mahdollistamiseksi. (SRL 2009, 22; SRL 2010b, 15; SRL 2012g, 11.)

3.3.3 Aluekilpailut

Aluekilpailuiden tulee olla SRL:n alueen hyväksymät ja merkitty alueen kilpailukalenteriin. Aluekisoja voivat järjestää alueen jäsenseurat. Osallistuakseen aluekilpailuun tulee ratsastajalla olla jonkin seuran jäsenyys sekä alue- tai kansallinen kilpailulupa. Myös hevosen vuosimaksu tulee olla

maksettu, lisäksi hevoselta vaaditaan voimassa oleva influenssarokotus. Kilpailijan vaaditaan käyttävän virallista kilpailuasua. Kilpailuluokkia järjestetään aluetasolla kouluratsastuksessa helpon C:n luokista vaativan B:n luokkiin, kenttäratsastuksessa harrasteesta helppoon ja esteratsastuksessa 90 senttimetristä 130 senttimetriin. Pikkuponeilla esteluokat alkavat 70 ja isoilla poneilla 80 sentistä.

Kilpailunjärjestäjän on nimettävä kilpailuille kilpailun johtaja, tuomariston puheenjohtaja ja riittävä määrä tuomareita, turvallisuuspäällikkö ja stewardi, lisäksi este- ja kenttäkilpailuissa tulee olla ratamestari. Seurakilpailujen tapaan aluekilpailuista tulee tehdä ilmoitus eläinlääkärille, lisäksi paikalla tulee lajisäännöistä riippuen olla lääkäri tai ensiapuhenkilöstö. Sijoituksista aluekisoissa jaetaan aluerankingpisteitä ja voidaan järjestää aluemestaruuskilpailuita. Palkintoina aluekilpailuissa on käytössä sekä esine- että rahapalkinnot. (SRL 2010a; SRL 2010b, 15-16.)

3.3.4 Kansalliset kilpailut

Kansallisia ratsastuskilpailuja järjestävät ratsastusseurat, järjestäminen on mahdollista myös SRL:n kanssa erillissopimuksen tehneille yhdistyksille, yhteisöille ja henkilöille. Kilpailun toimihenkilöillä tulee olla voimassa oleva kansallinen toimihenkilölisenssi. Lajisäännöistä riippuen kilpailupaikalla tulee olla lääkäri tai ensiapuhenkilöstö sekä eläinlääkäri. Ratsukko on oikeutettu osallistumaan kansalliseen kilpailuun, kun ratsastajalla on seurajäsenyyden lisäksi kansallinen kilpailulupa ja ratsulla rekisterikirja, rokotustodistus, suoritettu vuosimaksu sekä poneilla mittaustodistus. Kilpailijaa vaaditaan käyttämään virallista kilpailuasua.

Kansallisia kilpailuja järjestetään kenttäratsastuksessa helposta vaikeaan luokkaan, kouluratsastuksessa alkaen helppo A-tasoisesta luokasta ja esteratsastuksessa 120 senttimetrin luokista alkaen. Erityisryhmille luokat kansallisissa kisoissakin alkavat helpommista; esteillä poneilla ensimmäiset luokat ovat 90 tai 100 senttiä, suomenhevosilla 100 senttiä sekä juniorilla ja nuorilla hevosilla 110 senttiä, kouluratsastuksessa poneille, nuorille hevosille ja suomenhevosille suunnatut luokat alkavat helppo B-tasoisista luokista. Palkintoina kansallisissa kisoissa tulee olla pääsääntöisesti vähintään minimivaatimusten mukaiset rahapalkinnot. (SRL 2010b; 16.)

3.4 Alueet

Suomen Ratsastajainliitolla on aluetoimintaa, joka on jaettu maantieteellisin perustein kahdeksalle eri alueelle. Nämä alueet ovat Etelä-Suomi, Häme, Itä-Suomi, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Lounais-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Kullakin alueella on sen jaoston jäsenten valitsema aluejaosto, jonka tärkeimmät tehtävät liittyvät alueellisen kilpailutoiminnan säätelyyn, tiedotukseen sekä koulutuksien ja valmennuksien järjestämiseen. Alueasioita hoitavat jaostojen lisäksi kaksi aluesihteerä, joista toinen Etelä-, Kaakkois- ja Keski-Suomen sekä Hämeen alueilla ja toinen Lounais-, Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjanmaan alueilla.

Alueet myöntävät aluekilpailujen järjestämisoikeudet niitä hakeneille seuroille sekä muodostavat aluekilpailukalenterin. Alueilla on tiedotusvastuu kilpailujen järjestämishjeista sekä aluekilpailusäännöistä ja kilpailukutsuista. Tiedotus tapahtuu esimerkiksi paikallisilla tiedotuslehdillä. Alueet huolehtivat myös, että alueellinen valmennus, kykyjenetsintä ja koulutukset, kuten toimihenkilö- ja kerhonojajakoulutukset, toteutuvat. (SRL n.d.a..)

3.5 Kilpailujen järjestäjätahot

Ratsastuskilpailuja järjestävät pääasiassa Suomen Ratsastajainliiton jäsen-seurat. Kansainvälisiä ja kansallisia kilpailuja saavat järjestää liiton jäsen-seurat, aluekilpailuja liiton alueiden jäsenenä olevat seurakilpailuja liiton jäsen-seurat. Edellä mainittujen lisäksi kilpailuharjoituksia voivat järjestää SRL:n tallijärjestelmänsä mukaisesti hyväksymät ratsastuskoulut ja harrastetallit. Myös jokin muu yhteisö, yhdistys tai henkilö voi anomuksesta saada liitolta luvan kilpailujen järjestämiselle. (SRL 2009, 7–8.)

Kilpailunjärjestäjä veloitetaan sitoutumaan noudattamaan kilpailusääntöjä ja näiden mukaan järjestäjälle kuuluvia velvollisuuksia. Kilpailusäännöissä on annettu ohjeet ja määräykset kilpailukutsun sisällöstä, kilpailuun ilmoittautumisesta, palkintojen, maksujen ja sijoitusten määrästä, tiedotuksesta kilpailupaikalla sekä tarvittavista toimihenkilöistä ja näiden tehtävistä ja vastuista. Kilpailunjärjestäjän vastuulla on myös lääkintä- ja eläinlääkintähuollon järjestäminen sekä hevosen suojeluun liittyvien asioiden valvonta kilpailun aikana. (SRL 2009, 8, 15–23.)

3.5.1 Kilpailutoimihenkilöt

Ratsastuskilpailuihin tarvittavien virallisten toimihenkilöiden määrä ja tehtävät vaihtelevat kilpailun tason ja lajin mukaan. Toimihenkilöiden tuleekin olla kilpailun tason ja lajin puitteissa päteviä suorittamaansa tehtävään. Kilpailua johtamaan kilpailunjärjestäjä nimeää aina kilpailunjohtajan sekä muut lajisäännöissä määritellyt henkilöt, kuten tuomarit ja ratamestarit. Aluetasolta lähtien kilpailuun tulee nimetä myös tuomariston puheenjohtaja, stewardi ja turvallisuuspäällikkö.

Kilpailujen johtajan vastuulla on kilpailun yleiset järjestelyt, kilpailukutsun ja –aikataulun laatiminen ja noudattaminen sekä toimihenkilöiden toiminnan valvominen. Tuomaristo vastaa radan ja sen merkintöjen tarkistamisesta, talli- ja verryttelyalueen valvonnasta ja varmistaa, että toimihenkilöt ovat tehtäviensä tasalla. Tuomaristo myös allekirjoittaa tulospöytäkirjan. Tuomariston puheenjohtaja jakaa tehtävät tuomariston kesken, johtaa tuomariston toimintaa ja toimii kilpailuissa SRL:n edustajana vastaten sääntöjen noudattamisesta ja tulosten oikeellisuudesta.

Kilpailulle nimetty stewardi toimii tuomariston alaisuudessa ja valvoo kilpailusääntöjen noudattamista ja hevosten oikeata kohtelua kilpailualueella. Stewardin tehtäviin kuuluu myös eläinlääkärin avustus hevostarkastuksissa ja dopingnäytteiden otossa. Mikäli kilpailulle ei ole nimetty stewardia,

mainituista tehtävistä vastaa kilpailun tuomaristo. Kilpailulle tulee nimetä myös turvallisuuspäällikkö, joka vastaa kirjallisen turvallisuussuunnitelman sekä tarvittaessa Kuluttajaviraston ohjeiden mukaisen turvallisuusasiakirjan laatimisesta. (SRL 2009, 20–22; SRL 2010b; SRL 2011, 24; SRL 2012b, 35–36; SRL 2012c, 22.)

3.6 Kilpailukalenterin muodostuminen

Kilpailukalenterin muodostaminen on Suomen Ratsastajainliiton ja sen alueiden vastuulla. Liitossa huomioidaan kilpailunjärjestäjien tekemät hakemukset ja kokonaissuunnitelma sekä jaetaan sarjakilpailut. Kilpailukalenteri olympialajien osalta on nähtävillä Kipa- ohjelmassa. (SRL 2009, 14.; SRL 2010a.)

Hakemukset SM-kilpailuista ja muista arvokilpailuista sekä kansainvälisistä kilpailuista tulee toimittaa liiton käsiteltäviksi 15.5. mennessä kilpailua edeltävänä vuonna. Myös kansallisten kilpailujen ajankohdasta on tehtävä hakemus ennen kilpailua edeltävän vuoden lokakuun viimeistä päivää. Kilpailunjärjestäjät tekevät hakemuksen lisäksi toimihenkilöilmoituksen, nämä voidaan tehdä sähköisesti Kipa-ohjelmassa. (SRL 2009, 14.)

Aluekilpailujen kilpailukalenteria ylläpitää aluejaosto. Kilpailunjärjestäjät hakevat lupaa aluekisan järjestämiseen alueensa hallitukselta. Vuoden 2012 alusta lähtien seurat ovat voineet niin halutessaan ilmoittaa myös järjestämänsä seurakilpailut Kipa- ohjelman kilpailukalenteriin sekä vastaanottaa ilmoittautumiset kilpailuihinsa tätä kautta. (SRL 2010a.)

3.7 Kilpailu- ja kilpailijamäärät sekä niiden kehitys – tilastoja

Ratsastus on jatkuvasti suosiotaan kasvattava liikuntalaji, jota harrastaa Suomessa noin 144 000 ihmistä. (SLU 2010b; 15, 16; 2010c, 8). Vuoden 2011 lopussa SRL:n jäseneuroja oli 455 kappaletta, joiden jäseniksi kuului yhteensä 44 776 henkilöä. Lisäksi SRL:llä oli 4061 Green Gard -jäsentä, mikä nostaa liiton kokonaisjäsenmäärän 48 837 kappaleeseen vuonna 2011. Liiton jäsenmäärä on ollut jatkuvassa kasvussa vuodesta 1925 asti, viimeisten kymmenen vuoden aikana vuosittainen kasvu jäsenmäärässä on ollut keskimäärin joitakin satoja (SRL n.d.j.). Vuoden 2011 lopussa jäsenistä 94 % oli naisia, mikä jättää miesten osuuden jäsenmäärästä vain 6 %:in, kaikkiaan jäsenistöstä 61 % oli seniori-ikäisiä ja 39 % junioreita. (Tilastoliite 2011, 3.)

Hevosia Suomessa oli vuonna 2011 noin 75 500 kappaletta. Suomen hevoscanta on kasvava ja kasvu onkin viime vuosina tullut pääasiassa juuri ratsastukseen käytettyjen hevostyyppien, eli lämminveristen ratsuhevosten ja ponien, määrän noususta. Tarkempi jakauma hevosten rotujen suhteen on esitettyinä Taulukossa 1. (Suomen Hippos ry 2011.)

Taulukko 1. Suomen hevoscannan määrä ja rotujakauma 2011.

Rotu	Määrä	Prosenttiosuus
Lämminverinen	25 800	34 %

ravihevonen		
Suomenhevonen	19 800	26 %
Lämminverinen ratsuhevonen	19 700	26 %
Ponit	10 200	14 %
Yhteensä	75 500	100 %

3.7.1 Kilpailulupien määrä

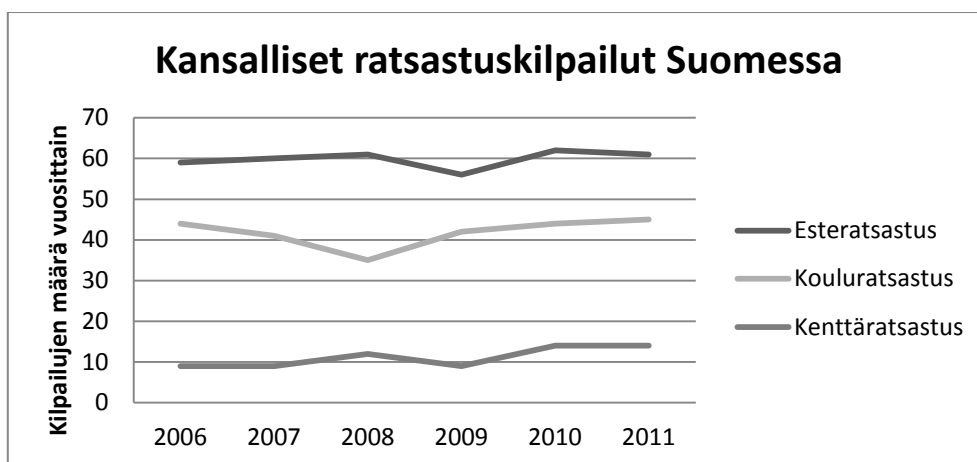
Ratsastajien lunastamien kilpailulupien määrä on vuosina 2006 - 2011 hieman kasvanut. Vuosittain lunastettujen aluelupien määrä on ollut nousujohteinen, mutta nyttemmin pysytellyt noin 4000 kappaleessa; vuonna 2011 aluelupia hankittiin 4028 kappaletta, kun vuoden 2006 vastaava luku on 3812 kappaletta.

Kansallisia A-lisenssejä on vuosina 2008 - 2010 lunastettu vuosittain hieman yli 1600 kappaletta, vielä vuonna 2006 lunastettujen A-lupien määrä jäi 1366 kappaleeseen. Vuosina 2006 - 2008 uusia lupia lunastettiin noin 150 kappaletta enemmän edelliseen vuoteen verrattuna, vuoden 2008 jälkeen lupien määrä on vähentynyt vuosittain noin kymmenellä kappaleella. Vuonna 2011 kansallisia A-lisenssejä hankittiin 1704 kappaletta, mikä toi lisäystä edelliseen vuoteen hieman yli sata kappaletta.

Hevosten maksettujen vuosimaksujen määrä oli vuonna 2010 7167 kappaletta eli 743 kappaletta enemmän kuin vuonna 2006. Vuosimaksujen määrä kävi vuonna 2008 7644 kappaleessa, mutta on sittemmin laskenut. (Tilastoliite 2010, 85–87; SRL 2012h.)

3.7.2 Järjestettyjen kilpailujen ja lähtöjen määrä

Olympialajeista esteratsastuksessa järjestetään Suomessa ylivoimaisesti eniten kilpailuja niin alue- kuin kansallisellakin tasolla. Kouluratsastuksessa kilpailuja järjestetään noin kaksi kolmasosaa esteratsastuksessa järjestettävien kisojen määrästä, kenttäratsastuskilpailujen vuosittainen määrä taas on noin kuudenneksen estekilpailujen määrästä. Vuonna 2010 kansallisia kilpailuja järjestettiin yhteensä 120 kappaletta, mikä oli 13 kilpailua enemmän kuin vuonna 2009. Vuosittain järjestettävien kansallisten kilpailujen määrä on vuosina 2006 - 2010 vaihdellut 120 ja 107 välillä. Eri lajeissa vuosina 2006 - 2011 järjestettyjen kansallisten kilpailuiden määrät on esitetty Kuvassa 1.

Kuva 1. Kansalliset ratsastuskilpailut Suomessa 2006–2011.

Lähtöjen määrä kansallisissa kilpailuissa on suurin esteratsastuksessa, vuonna 2011 yhteensä 10482 kappaletta, ja pienin kenttäratsastuksessa, 2011 yhteensä 285. Kouluratsastuksessa lähtöjä oli vuonna 2011 4559 kappaletta. Kilpailukohtaisesti jaettuna tämä tarkoittaisi esteratsastuksessa 172, kouluratsastuksessa 101 ja kenttäratsastuksessa 20 lähtöä per kilpailu. (Tilastoliite 2010, 85–87; SRL 2012h.)

Aluekilpailuja järjestettiin vuonna 2010 yhteensä 296, mikä oli 21 kilpailua vähemmän verrattuna vuoteen 2009 ja 57 kilpailua vähemmän verrattuna vuoteen 2008. Vuosina 2006–2010 järjestettyjen aluekilpailuiden määrät ovat esillä Kuvassa 2. Kuten kansallisissa kilpailuissa myös aluekilpailuissa esteratsastuskilpailuja järjestetään eniten, vuonna 2010 53 % kaikista aluekilpailuista. Kouluratsastuskilpailuja oli aluetason kilpailuista samana vuonna 41 % ja kenttäkilpailuja 6 %.

Alueittainen jakauma järjestettävissä kilpailuissa oli vuonna 2010 melko tasainen, tällöin kullakin alueella järjestettiin keskimäärin 20 esteratsastuskilpailua, 15 koulukilpailua ja 2 kenttäkilpailua. Keski-Suomen alueella kilpailuja järjestetään vähiten, vuonna 2010 esteratsastuksessa 11 kilpailua ja kouluratsastuksessa 6, kun taas eniten kilpailuja järjestettävän Lounais-Suomen alueen sisällä kilpailuja järjestettiin tuolloin 31 kappaletta esteratsastuksessa ja 19 koulussa. Aiempina vuosina järjestettävät kilpailut ovat jakautuneet epätasaisemmin eri alueiden välillä, kärkipäätä kilpailujen määrässä ovat pitäneet Lounais-Suomi ja Häme, vähiten kilpailuja on taas ollut Pohjois- ja Keski-Suomen alueilla. Jakauma on tasoittunut järjestettävien kilpailujen määrän lisääntyttyä Pohjois-Suomessa ja vähentyttyä etenkin Hämeen alueella.

Kuva 2. Kotimaassa järjestetyt aluekilpailut vuosina 2006–2010.

Alueittaista vaihtelua aluekilpailujen lähtömäärien välillä esiintyy melko paljon. Kuten järjestettyjä kilpailuja, myös lähtöjä on eniten esteratsastuksessa. Kenttäratsastuksessa lähtömäärät ovat monilla alueilla lähes samalla tasolla tai jopa hieman suuremmat kuin kouluratsastuskilpailuissa.

Suurimmat lähtijämäärät estekilpailuissa vuonna 2010 olivat Etelä-Suomessa, jossa kilpailukohtainen keskimääräinen lähtijämäärä oli 152 ja Hämeessä, jossa vastaava luku oli 122. Pienimmät osallistujamäärät estekilpailuissa saavutettiin tuolloin Itä-Suomen alueella, jossa keskimääräinen lähtijämäärä oli 80.

Kenttäratsastuksessa eniten osallistujia keräsivät Etelä-Suomen alueen ainoat vuonna 2010 järjestetyt kenttäkilpailut 117 lähdöllä. Vähiten lähtijöitä oli Keski-Suomen alueen kenttäkilpailuissa, keskimäärin 22 kappaletta. Nämäkin olivat alueen kyseisen vuoden ainoat kenttäratsastuksen kilpailut aluetasolla.

Kouluratsastuskilpailuiden suurimmat lähtijämäärät, keskimäärin 90 lähtöä per kilpailu, olivat Hämeen alueella. Pienimmiksi lähtömäärät jäivät Pohjois-Suomen alueella, jossa lähtijöitä oli keskimäärin vain 39. (Tilastoliite 2006, 51–52; Tilastoliite 2007, 74; Tilastoliite 2008, 67; Tilastoliite 2009, 69–71; Tilastoliite 2010, 85–87.)

4 RATSASTUSKILPAILU TAPAHTUMANA

Kokoontumislain (530/1999) 1. luvun 2 §:ssa määritellään yleisötilaisuudeksi yleisölle avoimet huvitilaisuudet, kilpailut, näytökset ja muut niihin rinnastettavissa olevat tilaisuudet, joita ei ole pidettävä yleisinä kokouksina; ratsastuskilpailutkin ovat siis yleisötilaisuuksia. Maassamme järjestetäänkin hyvin paljon erilaisia urheilutapahtumia, joiden järjestämiseen pätee huomioon otettavina asioina hyvin samantyyppiset seikat kuin muihinkin yleisötapahtumiin (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 11–12). Iiskola-Kesonen (2004, 4–5.) sanoo suunnittelun auttavan tapahtuman onnistumisessa; järjestäjän tulisi pohtia paitsi miksi, miten ja mitä tehdään

myös kuka tekee ja kenelle, kenelle asiasta kerrotaan ja kuinka järjestämisessä onnistutaan.

Ratsastuskilpailut ovat kilpaurheilutapahtuma, joissa, niin järjestämisessä kuin osallistumisessa, jo työssä aiemmin kerrotun mukaisesti pätevät Suomen Ratsastajainliiton säännöt ja määräykset. Ratsastuskilpailuun kuuluu järjestäjän lisäksi oleellisena osana osallistujat, eli kilpailevat ratsukot tukijoukkoineen sekä katsojat. Seuraavissa kappaleissa on kerrottu ratsastuskilpailuihin valmistautumisesta ja osallistumisesta hevosen kanssa, eli kilpailijan tai tukihenkilön näkökulmasta, sekä järjestäjän näkökulmasta.

4.1 Kilpailu hevosen kanssa – kilpailijan ja tukihenkilön näkökulma

Ratsastuskilpailuihin osallistumiselle voidaan antaa kaksi oleellista motiivia; kisat ovat hyvä tilaisuus mitata ratsukon nykyistä tasoa, sekä varsinkin ammattimaisessa kilpatoiminnassa hyviä hevosen tason ja tämän myötä arvonnostamiseksi. Kilpailujen ja kilpailutulosten perusteella voidaan asettaa omalle harrastukselle tavoitteita, jotka motivoivat kehittämään omaa ja ratsun osaamista. Olivat kisakentät sitten kotimaan seuratasolla tai jo kansainvälisillä areenoilla, tulisi valmentautumisen ja kilpailemisen aina olla suunniteltua ja järjestelmällistä.

Kotitalilta muualle kilpailuihin lähettäessä poni- ja juniori-ikäiset kilpailijat tarvitsevat mukaansa kilpailuihin vähintäänkin sellaisen aikuisen, joka voi kuljettaa ratsukon kisapaikalle. Myös aikuisella kilpailijalla on yhdenkin hevosen kanssa kisatessaan hyvä olla mukana vähintään yksi tukihenkilö, joka voi esimerkiksi seurata aikataulua tai pitää hevosta rataan tutustumisen ajan. Varsinkin nuorella ja kokemattomalla kilpailijalla olisi hyvä olla mukanaan henkilö, vaikkapa oma vanhempi tai valmentaja, joka tuntee kilpailukäytännöt ja –säännöt, pystyy organisoimaan ja aikatauluttamaan kilpailupäivää ja olemaan tarvittaessa ratsastajan apuna ja tukena. Kilpailijan oman kokemuksen karttuessa tällaisen henkilön merkitys hieman vähenee, mutta ammattimaisesti, useita hevosia samassa kilpailussa kilpailuttaville hevosenhoitajan mukana olo on lähes välttämätöntä, jotta kaikki ratsut olisivat oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Se, onko ratsukon valmentajan hyvä olla mukana kilpailuissa, on mielipideasia, mutta varsinaista valmennusta kilpailuverryttelyssä ei enää tehdä ja kilparadalla ratsastaja on kuitenkin yksin tekemässä päätökset. Hyvät ja riittävät tukijoukot helpottavat kilpailemista merkittävästi ja ratsastaja voi paremmin keskittyä omaan kilpailusuoritukseensa. (Mallat 2012.)

4.1.1 Valmistautuminen kilpailuun

Kilpailuihin ei pidä lähteä valmistautumatta, vaan taustalla tulee olla tarpeeksi valmistavaa harjoittelua. Niin kilpailemisen kuin valmentautumisen on tärkeää olla suunnitelmallista ja järjestelmällistä, ei niin että kilpailuihin ilmoittaudutaan vain hetken mieltäjohteesta ja valmistelemattomalla hevosella. Kilpailukaudelle on aina hyvä asettaa jokin tavoite, oli se sitten miten pieni tahansa, ja tehdä suunnitelma siitä, kuinka tavoitteeseen päästään. Hyviin tuloksiin ja tavoitteiden täyttämiseen päästään vain suunnit-

telmallisen työn kautta. (Mallat 2012.) Kyrklund (1998, 147) sanoo harjoittelusta, että on hyvä, jos ratsastaja työskentelee kotiloissa pyrkien löytämään hevosien heikkoudet ja kehittääkseen niitä. Vähintään yhtä tärkeäksi hän nostaa kuitenkin myös jo hyvin hallinnassa olevien asioiden harjoittelun, jottei työskentely saa hevosta epävarmaksi, sillä vain heikkojen kohtien harjoittaminen tekeekin hevosien itseluottamuksen menettämisen kautta vain huonommaksi. Harjoittelu onkin hyvä lopettaa aina onnistumiseen, jolloin harjoituksesta jää positiivinen kokemus. Kilparatsastajan on tärkeä tiedostaa ja hyväksyä, että jokaisella hevosella on heikot kohtansa ja rajoitteensa, joiden ongelmiksi kehittymisen estäminen on harjoittelussa oleellista. Kilpailujen lähestyessä varsinkin nuorten ja kokemattomien ratsastajien on hyvä ratsastaa kilpailun ohjelmia läpi, mutta kokeneemmat ratsastajat voivat tehdä esimerkiksi erilaisia tarkistus- ja tarkkuusharjoituksia.

Tarvittavat kilpailuluvat ja –todistukset on hyvä hoitaa kuntoon niin kilpailijan kuin ratsun osalta tarpeeksi ajoissa ennen kilpailua. Myös kisojen toimintatapoihin ja sääntöihin on hyvä tutustua jo kisoissa viihtymisen ja turvallisuuden vuoksi. (SRL 2012g, 1, 14.) Mallat (2012) sanoo, että kilpailuissa toimimista helpottaa huomattavasti, kun kilpailusääntöihin ja –ohjeisiin on paneuduttu ajatuksella, eivätkä asiat tule kisapaikalla yllätyksenä. Tämän vuoksi niin kilpailijan kuin hänen tukijoukkonsa tulisi olla perehtynyt sääntöihin ennen kilpailuihin osallistumista.

Koska kilpailuihin osallistuminen on ratsastajan omalla vastuulla, on kilpailijan hyvä huolehtia vakuutukset kuntoon niin itselleen kuin hevoselleen. Kilpailuluvan saadakseen ratsastajan on oltava SRL:n jäsen ja kaikkien jäsenten jäsenetuihin kuuluu tapaturmavakuutus, joka on voimassa myös kilpailuissa ja kilpailumatkoilla. Kolmansille osapuolille aiheutettua vahinkoa vakuutus ei kuitenkaan korvaa, joten SRL suosittelee vastuuvakuutuksen hankkimista. (SRL 2012g; 13, 17.) Kilpailijan tukihenkilöt eivät välttämättä ole SRL:n jäseniä ja kuulu näin automaattisesti tapaturmavakuutuksen piiriin, joten heidän olisi hyvä tarkistaa omat vakuutuksensa ja varsinkin korvaavatko ne mikäli heille jotakin kilpailuissa sattuu. Ennen kisoihin lähtöä on hyvä varmistaa myös, että kuljetuskaluston tarpeelliset vakuutukset ovat kunnossa. (Mallat 2012.)

Ennen kilpailua on huolehdittava ratsun rokotukset, madotukset ja kengitys ovat ajan tasalle. Rokotuksissa ja madotuksissa on varoajat ennen kuin niiden jälkeen voi osallistua kilpailuun ja liian pitkässä kengässä olevalla hevosella ei ole hyvä lähteä kisaamaan, muttei sitä toisaalta ole hyvä kengittää kilpailua edeltävänä päivänä. Rokotukset, madotukset ja kengitykset olisikin hyvä suunnitella jo vuoden alusta niin, että ne sopivat yhteen oman kilpailukalenterin kanssa, jolloin ongelmia näiden osalta ei pitäisi syntyä. Erityisen tarkkana tulee olla myös muiden lääkitsemisten kanssa ja tutustua huolella käytettyjen lääkkeiden doping-varoaikoihin kilpailuissa. (Mallat 2012.)

Monipäiväisissä kilpailuissa kilpailijan tukijoukkoineen tulee järjestää majoittuminen niin itselleen kuin hevosilleen. Onkin hyvä ottaa ajoissa selvää onko kilpailunjärjestäjän puolesta järjestetty majoittumismahdollisuus he-

vosten lisäksi myös kilpailijoille sekä millaiset majoituspaikat ovat ja mitä niihin kuuluu. Hevosten majoituksesta on olennaista selvittää etukäteen ainakin se, onko kyseessä väliaikaiset Jaba-karsinat vai sisätalli ja mitä tarpeita, kuten kuiviketta ja heinää, on mahdollista hankkia kilpailupaikalta. Nämä seikat vaikuttavat esimerkiksi siihen, mitä kaikkea kilpailumatkalle kannattaa ja tarvitsee pakata mukaan sekä millaisella mittakaavalla vaikkapa sääoloihin tulee varautua. Kilpailuihin on hyvä tarvittavien pakollisten varusteiden ja hevosten ruokien lisäksi varata mukaan myös lajistariippuen tarkoituksen mukaiset varavarusteet sekä ehdottoman tärkeinä puukko ja ensiapuvälineet yllättävien tilanteiden varalta. (Mallat 2012.)

Matka kilpailupaikalle on myös hyvä suunnitella etukäteen ja tutustua eri reittivaihtoehtoihin. Mahdollisuuksien mukaan paras on suosia reittejä, jotka ovat sujuvia ajaa kuljetusyhdistelmän tai hevuskuljetusauton kanssa; sellaisia joissa tie on mahdollisimman hyväkuntoinen ja suora, reitillä ei ole turhia pysähdyksiä tai haastavia paikkoja. Reitti tulisi siis suunnitella niin, että hevosen on mahdollisimman miellyttävä ja turvallinen matkustaa ja kilpailuihin päästään vaivattomasti. (Mallat 2012.)

4.1.2 Kilpailupäivä

Mallatin (2012) mukaan kilpailupaikalle saavuttua kannattaa ensimmäiseksi suunnata kilpailukansliaan, jotta saa hoidettua lähtöjen varmistamisen ja mahdolliset maksut. Kansliasta saa myös tarvittavat tiedot majoituksista ja muista käytännön asioista. Tärkeintä on kuitenkin selvittää kilpailujen aikataulu ja eri toimintojen sijainnit, lähinnä pitävätkö ennalta ilmoitetut ajat edelleen paikkansa ja mistä löytyvät verryttelyalue ja kilpailuareena sekä koska mahdollinen rataan tutustuminen on. Tällä perusteella kilpailija tukijoukkoineen voi laatia oman suunnitelmansa kilpailupäivälle. Aikataulusuunnitelman tekeminen on luonnollisesti helpointa jos kilpaillaan vain yhden ratsun kanssa, mutta useammankin hevosen kilpailuttaminen onnistuu hyvällä suunnittelulla. Tärkeintä on varmistua siitä, että koko tiimi tietää, missä kenenkin tulee olla milloinkin sekä minkä hevosen ja varusteiden kanssa. Kun tukijoukot toimivat hyvin, jää kilpailijalle aika ja rauha keskittyä verryttelyyn ja itse kilpailusuoritukseen.

Ennen varsinaista kilpailusuoritusta ratsukon tulee verrytellä suoritustaan varten. Etenkin estekilpailuissa on eduksi, mikäli kilpailijalla on joku tukihenkilö avustamassa verryttelyesteiden kanssa, mutta myös pitämässä hevosta, mikäli rataan jalan tutustuminen ajoittuu kesken verryttelyn. Koulukilpailuissa tukihenkilö on avuksi esimerkiksi mahdollisten suojeiden poistamisessa ennen radalle menoa. Tukihenkilöillä on myös merkittävä rooli kilpailun etenemisen seuraamisessa, jolloin kilpailijan ei tarvitse huolehtia onko hän paikalla oikeaan aikaan ja voi näin tehdä täysipainoisen valmistautumisen ratsunsa kanssa. Kyrklund (1998, 147, 151) painottaa, että kilparatsastajan tulee tiedostaa ero päivittäisen valmennustyöskentelyn, kilpailuihin valmistautumisen ja kilpailuissa tehtävän verryttelyn välillä. Hänen mukaansa siinä missä kotiharjoittelussa voidaan pyrkiä parantamaan hevosen heikkouksia, kilpailuverryttelyssä taas tavoitellaan sitä, että radalle voi mennä itseensä luottavan hevosen kanssa. Ratsastajan on tullut myös jo ennen kilpailuja selvittää kuinka pitkän ja millaisen verryttelyn

juuri hänen ratsunsa tarvitsee, jotta voidaan löytää rutiini, jota tulee johdonmukaisesti noudattaa, mikäli mieli mahdollisimman hyvään tulokseen.

Kilpailijan tehtyä suorituksensa sekä mahdollisten palkintojenjakojen jälkeen, voidaan valmistautua kotimatkaan. Mallat (2012) pitää erityisen tärkeänä sitä, että kisapaikalta lähtiessään muistetaan siivota omat jäljet eikä unohdeta kiittää kilpailunjärjestäjiä, muutoinkin asiallinen ja muut huomioonottava ja kunnioittava käytös kuuluvat kilpailuihin.

4.1.3 Kilpailun jälkeen

Kilpailuiden jälkeen tulee muistaa kiinnittää huomiota hevosen jälkihuoltoon; kävelytykseen, oikeaan ruokintaan ja riittävään juomiseen sekä hevosen yleiseen kunnon tarkastamiseen. Ratsu olisi ehdottoman hyvä tarkistaa ja liikuttaa myös kilpailujen jälkeisenä päivänä, jotta voidaan havainnoida mahdolliset poikkeamat. Myös kilpailuvarusteet ja kuljetuskalusto tulee puhdistaa ja tarkistaa asianmukaisesti. (Mallat 2012.)

Jotta kilpailija saisi kilpailukokemuksesta mahdollisimman hyvin kaiken opin ja hyödyn irti, on hänen myös hyvä käydä kilpailusuoritukset jälkikäteen läpi. Arvostelupaperiin kannattaa tutustua ajatuksella ja mikäli kilpailusuorituksia on videoitu, tutustua myös näihin. Näin kilpailija voi tietää mikä suorituksissa oli hyvää ja mitä tulisi parantaa, jolloin ollaan oikealla tiellä kohti taitojen karttumista ja suoritusten paranemista. (Mallat 2012.)

4.2 Kilpailun järjestäminen ja läpivienti – kilpailunjärjestäjän näkökulma

Tapahtumaa suunniteltaessa on heti aluksi hyvä varmistua siitä, että järjestävän työryhmän keskeisimmän henkilöt ovat perillä tilaisuuden ensisijaisista tavoitteista. Nämä tavoitteet voivat olla joko taloudellisia tai sisällöllisiä. (Kauhanen ym. 2002, 45–46.) Iiskola-Kesonen (2004, 26) neuvoo järjestäjää miettimään tarkkaan mikä tapahtumassa on oleellista, mikä välttämätöntä ja mikä lisäarvoa tuottavaa sisältöä. Lisäksi hän toteaa tapahtuman tärkeäksi tavoitteeksi aina yleisön ja osallistujien tyytyväisyyden, joka muodostuu heidän toiveidensa ja odotustensa täyttymisestä.

Ratsastusseurat järjestävät kilpailuja yleensä ensisijaisesti omien jäsentensä tarpeiden ja kiinnostusten täyttämiseksi sekä ratsastusurheilun ja kilpailutoiminnan hyvinvoinnin ja kehittymisen takaamiseksi. Toisaalta taustalla on myös taloudellisia tavoitteita, sillä kilpailunjärjestämisellä voidaan toteuttaa varainhankintaa seuran muun toiminnan takaamiseksi. Kilpailu järjestetään aina osallistujia varten; kilpailijoiden tyytyväisyys on pääasia, eikä huonoja kilpailuja kannata koskaan järjestää. (Eriksson 2012.)

4.2.1 Suunnittelu

Erikssonin (2012) mukaan kaikkien seuran kilpailukauden aikana järjestämien kilpailujen ajankohdat, tasot ja lajit tulee päättää hyvissä ajoin ennen kauden alkua ja jo ennen taloussuunnitelman tekoa. Kilpailukalenterin suunnittelussa otetaan yleensä huomioon seuran jäsenistön sen hetkinen

taso ja tarpeet. Suunnittelussa voi olla hyvä käyttää apuna tietoa edellisen kauden kilpailujen sijoittelusta, mikäli ajankohdat ovat osoittautuneet aiemmin otollisiksi, on niitä monesti tarpeetonta lähteä muuttamaan. Onnistuneissa kilpailujärjestelyissä oleellista on toimiva rutiini, mutta kun tämä perusasia on kunnossa, voidaan järjestettäväksi ottaa mahdollisuuksien mukaan suurempia, korkeamman tason kilpailuja, jotta toimihenkilöiden motivaatio ja kiinnostus järjestelyihin pysyy paremmin yllä.

Tarvittavat luvat ja ilmoitukset esimerkiksi liitolle tai poliisille on hyvä hoitaa kuntoon heti kun kilpailukalenterista on päätetty. Yhteydenotot kilpailun tuomareihin ja ratamestareihin on hyvä tehdä ensi tilassa, sekä nimetä muutkin jo kilpailukutsussa mainittavat toimihenkilöt. Yleensä seuran ulkopuolelta tulevien kilpailussa tarvittavien toimijoiden, kuten eläinlääkärin ja lääkärin tai ensiapuhenkilökunnan, kanssa kannattaa myös tehdä sopimukset varhaisessa vaiheessa, ja mikäli mahdollista sopia heidän käytettävyydestään kerralla koko kauden kisoissa. Myös tarvittavan lainattavan tai vuokrattavan kaluston, kuten ajanottimien tai monipäiväisissä kilpailuissa Jaba-karsinoiden, käytettävyyden tulee varmistaa. Ratsastuskisan järjestämiseen osallistuvia talkoolaisia ei suunnitteluvaiheessakaan tule unohtaa, vaan on hyvä muistaa järjestää esimerkiksi toimihenkilöruokailu. Myös yhtenäiset asut, kuten järjestäjän logolla varustetut paidat ja lippalakit, on hyvä hankkia ajoissa, mikäli niitä aiotaan käyttää. (Eriksson 2012.)

Se, mitä toimintoja kilpailupaikalle on tarpeellista itse kilpailuareenan lisäksi suunnitella ja järjestää, riippuu vahvasti ratsastuskilpailun tasosta ja lajista. Tietyt välttämättömät toiminnot, kuten kanslia ja parkkialueet, tulee kilpailuissa olla aina, mutta jotkin asiat tulevat tarpeeseen esimerkiksi vasta, kun järjestetään monipäiväiset kilpailut. (Eriksson 2012.) Iiskola-Kesonen (2004, 17–19) jakaa tapahtuman peruspalvelut ydinpalveluun sekä tuki- ja lisäpalveluihin. Urheilukilpailuissa urheilulaji ja itse kilpailu ovat ydinpalvelua, jonka lisäksi tapahtuma tarvitsee onnistuakseen tukipalveluita, joiksi katsotaan esimerkiksi urheilijoiden ilmoittautumisten vastaanotto. Tukipalvelut ovat siis jotakin, jota ilman tapahtuma ei onnistu, mutta ne saattavat olla myös jotakin mitä lait velvoittavat, kuten järjestyksenvalvonta silloin kun tapahtumassa on anniskelua. Ydin- ja tukipalveluiden lisäksi tapahtumalle tavoitellaan usein lisäarvoa lisäpalveluilla, kuten kahviolla tai ravintolapalveluilla, selostuksilla sekä väliaikamusiikilla. Erikssonin (2012) mukaan ratsastuskilpailun ydinpalvelusta eli itse kilpailusta, on tärkeää miettiä hyvin luokkavalinnat, paitsi jotta ne vastaisivat osallistujien tarpeita, mutta myös niiden läpivienti olisi turvallista. Kilpailuluokkien arvostelua voidaan varsinkin suuremmissa kilpailuissa joskus miettiä yleisöystävällisyyden ja vaihtelevuuden kannalta, eli vaikkapa ottaa kilpailuihin yksi aikaratsastusluokka. Ratsastuskisan välttämättömäksi tukipalveluksi voidaan mainita esimerkiksi kanslia ja monipäiväisissä kilpailuissa ulkopuolisilta suljettu, vartioitu tallialue. Lisäpalveluista tärkeitä ovat kuulutukset ja reaaliaikainen, sähköinen tulospalvelu, ravintola tai buffetti sekä monipäiväisissä kilpailuissa jonkinlainen illanvietto. Tapahtumassa voi toisinaan olla sellaisia järjestelyitä, jotka kannattaa ulkoistaa muiden kuin varsinaisen järjestäjätiimin hoidettavaksi (Iiskola-Kesonen 2004, 46). Erikssonin (2012) mukaan ratsastuskilpailua suunniteltaessa mahdollisina ulkoistettavina palveluina voidaan pohtia esimerkiksi ravin-

tolapalveluita, lipunmyyntiä tai tallialueen vartiointia, mikäli näiden järjestäminen omin voimin veisi järjestäjien huomiota liiaksi pois itse ydin-tapahtumasta.

Kun järjestäjällä on tiedossaan, mitä kaikkia toimintoja ja palveluita kilpailualueella tarvitaan, tulee myös näiden toimintojen sijoittelu sekä siirtymisreitit eri toimintojen välillä suunnitella tarkkaan ja tehdä turvallisuussuunnitelma. Hyvällä kilpailupaikalla kaikki voidaan sijoitella niin, että kilpailukenttä, verryttely-, käsihevos-, parkki- ja tallialueet sekä yleisölle varatut tilat ja toiminnot saadaan omiksi osikseen, ja myös niin, että niin hevosten, yleisön, hevoskuljetusten kuin henkilöautojen kulkureitit saadaan erotettua selkeästi toisistaan. Eri alueet ja kulkureitit tulee merkitä tarvittavin opastein, suurella kilpailualueella ja esimerkiksi kenttäkilpailuissa kilpailijoille on hyvä jakaa heidän saapuessaan turvallisuuskartta, josta paikat ja reitit löytyvät. (Eriksson 2012.)

Nykyään lähes kaikissa tapahtumissa käytetään sponsoreita. Sponsoroinnilla on monia yhteistyötasoja, sponsoroiva yritys voi saada hyödyn pelkästään tapahtuman mainosarvosta tai se voi saada mainostaa tapahtumapaikalla, mikä onkin sponsoroinnin yleisin muoto. Monissa urheilulajeissa sponsorointi on kuitenkin myös kiinteää, pidempiaikaista yhteistyötä. Tapahtumanjärjestäjän tulee miettiä, mitä tapahtuma voi tarjota vastineeksi potentiaalisille sponsoreille ja millä tasolla yhteistyötä olisi hyvä tehdä. (Kauhanen ym. 2002, 69–70.) Ratsastusseuroilla on sponsoreita niin hevosalan kuin muistakin yrityksistä ja yhteistyötä tehdään monella eri tasolla. Sponsorit voivat esimerkiksi ostaa kilpailuista oman nimikkoluokan, mainoksen kilpailujen käsiohjelmaan tai kiinteän mainoksen kilpailukentän laidalle. Järjestäjä voi lisäksi tarjota sponsoreilleen mahdollisuuden vip-teltan palveluiden käyttämiseen kilpailuissa sekä esimerkiksi opastusta kilpailun seuraamiseen. (Eriksson 2012.) Eriksson (2012) toteaa, että seuran hankkiessa kilpailulleen sponsoreita, haastavinta, mutta ensiarvoisen tärkeää, on löytää seurasta yhteyshenkilö, joka ottaa yhteistyösopimusten teon vastuulleen. Kokeneilla kilpailunjärjestäjillä on monesti jo pidempiaikaisia vakioyhteistyökumppaneita, joihin luotuja suhteita on myös tärkeää hoitaa ja pitää yllä. Jotta ratsastustapahtumalle saataisiin näkyvyyttä, on tärkeää kilpailua suunniteltaessa ottaa huomioon myös median edustajat, eli informoida heitä tapahtumasta selkeästi ja hyvissä ajoin ennen kisaa sekä järjestää paikalle saapuville median edustajille sopiva työskentelytila. Mikäli mediaa ei kilpailuihin kuitenkaan saavu, kannattaa järjestäjien itse kirjoittaa tapahtumasta juttu, jota voi tarjota lehdille julkaistavaksi.

4.2.2 Henkilökunta

Yleensä liki kaikki ratsastuskilpailuiden työntekijät ovat vapaaehtoisia, järjestävän seuran jäseniä, eli järjestelyt hoidetaan talkoovoimin. (Eriksson 2012.) Iiskola-Kesosen (2004, 40-41) mukaan viime vuodet ovat tuoneet muutoksia vapaaehtoistyön luonteeseen; talkoolaiset toivovat miellyttävää työtehtävää ja jotakin korvausta työskennellessä menetetyistä vapaaajastaan. Jotta tekijät pitäisivät työstään, työtehtävät tulisi suunnitella mahdollisimman hyvin vastaamaan jokaisen taitoja ja toiveita, jolloin työ on miellyttävää ja tulee hyvin hoidetuksi. Hyvä ilmapiiri on myös erittäin

tärkeä, sillä se tekee epämieluisastakin työstä nautittavampaa sekä välittyy koko tapahtumaan. Tapahtuman työntekijöiden käytöksellä ja palvelualltiudella on suuri merkitys niin tapahtuman onnistumisen kuin osallistujien tyytyväisyyden kannalta, sillä ihmisten kokemukseen tapahtumasta vaikuttavat merkittävästi asiakaspalvelutilanteet (Iiskola-Kesonen 2004, 26). Ratsastuskilpailuiden toimihenkilöille tulisikin koulutusvaiheessa painottaa kilpailijan oikeanlaisen kohtaamisen merkitystä ja asiakaspalvelun laadun tärkeyttä (Eriksson 2012).

Oikeiden henkilöiden etsimiseen varsinkin vastuullisiin tehtäviin tulee varata tarpeeksi aikaa, etsiä jokaiselle sopivat tehtävät sekä perehdyttää heidät niihin hyvin. Huolellisuus kannattaa, sillä tyytyväiset tekijät tekevät työnsä hyvin ja ovat usein valmiita osallistumaan seuraavankin tapahtuman järjestämiseen. Myöskään kiittämistä ei tule unohtaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 40.) Ratsastuskilpailuissa on jo turvallisuuden ja järjestelyjen sujuvuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää, että työntekijät ovat tarvittavan koulutuksen saaneita ja tehtäviensä tasalla. Osalla ratsastuskilpailuiden työntekijöistä tulee kilpailusääntöjen mukaisesti olla suoritettuna toimihenkilölisenssiin oikeuttava toimihenkilökoulutus voidakseen toimia kyseisessä tehtävässä, tällaisia töitä ovat muun muassa tuomari-, ratamestari- ja stewarditehtävät. Vaikkei monilta kilpailutyöntekijöiltä, kuten ratahenkilökuntaan kuuluvilta porttivahdeilta, liputtajilta ja ajanottajilta, kanslian henkilökunnalta tai parkkivahdeilta sääntöjen mukaan tiettyä koulutusta vaaditakaan, on nämäkin henkilöt tärkeää kouluttaa ja perehdyttää tehtäviinsä huolellisesti; kaikkien kilpailuiden työntekijöiden tulisi olla saanut koulutus tehtävänsä. Kilpailuja järjestävän seuran tulisikin säännöllisin väliajoin, esimerkiksi aina ennen kilpailukauden alkua, pitää koulutustilaisuuksia, jotta voidaan varmistua uusienkin työntekijöiden tietävän järjestelyjen tärkeimmät tavoitteet ja käytännön asiat. (Eriksson 2012.)

Ratsastuskisan järjestäjän on suhtautuminen työntekijöihin vaikuttaa olennaisesti näiden motivaatioon hoitaa työnsä huolella sekä haluun toimia kilpailun järjestelytehtävissä tulevaisuudessa. Siksi onkin tärkeää, että talkoolaisia muistetaan kiittää hyvin hoidetusta työstä. Työntekijöitä voidaan mahdollisuuksien mukaan palkita myös bonuspistejärjestelmällä, jossa esimerkiksi tietyn talkootuntimäärään voidaan sopia kerryttävän työntekijälle tietyn määrän bonuksia, joita voi käyttää myöhemmin esimerkiksi saadakseen alennusta seuran järjestämälle matkalle osallistumisesta. (Eriksson 2012.)

4.2.3 Kilpailupäivä

Varsinaiset kilpailun käytännön valmistelut, kuten pohjien huolto, ratojen rakennus, opasteiden pystytys ja äänentoistolaitteiden asennus, hoidetaan kuntoon viimeistään kilpailuja edeltävänä päivänä. Itse kilpailupäivänä ennen kilpailijoiden saapumista ja luokkien alkua tarkistetaan vielä ratojen kunto, äänentoistolaitteiden toimivuus ja että henkilökunta on kokonaisuudessaan paikalla. (Eriksson 2012.)

Kilpailun aikataulusta on tehty alustava suunnitelma, kun kaikki ilmoittautumiset on vastaanotettu, eli tiedetään paljonko kilpailulla on osanottajia. Näin voidaan suuntaa-antavasti arvioida luokkien kestoaikaa. Siihen, missä ajassa yhden ratsukon arvioidaan tekevän suorituksensa, vaikuttaa niin laji, luokan arvostelutapa kuin kilpailun tasokin. Kilpailukutsussa on kiinteänä aikana annettu yleensä vain kilpailujen alkamisaika, mutta seuraavan luokan alkaminen pyritään saamaan kilpailijoiden tietoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Erityisen tärkeää niin kilpailujen sujuvuuden kuin osallistujien tyytyväisyyden kannalta on, että ilmoitetuista alkamisajoista pidetään kiinni. Sitä, kuinka nopeasti kilpailuluokkaa voidaan ja on järkevää viedä eteenpäin, tulee arvioida ensisijaisesti ratsukoiden tason mukaan, jottei turhia vaaratilanteita pääsisi syntymään. Kilpailujen aikaiset laadukkaat kuulutukset ovat erittäin tärkeitä, jotta informaatio kulkee järjestäjiltä osallistujille tehokkaasti. (Eriksson 2012.)

Kilpailuluokkien väliin jääväksi ajaksi voidaan arvioida noin puoli tuntia, missä ajassa tulee ehtiä järjestää palkintojenjako, tarvittavat muutokset radalla sekä pohjan huoltoon liittyvät työt. Palkintojenjakoon ei turvallisuussyistä kannata kutsua enempää kuin kuusi ratsukkoa. Jotta luokkien välinen tauko ei suotta pitkittyisi, voidaan radan muutos- ja huoltotöitä tehdä myös palkintojenjaon aikana, kunhan huomioidaan ratsukoiden turvallisuus esimerkiksi äänekkäitä koneita käytettäessä. Kilpailuluokkien välissä tulee rataestekilpailuissa varata myös noin kymmenen minuutin mittainen aika, jolloin osallistujat saavat tutustua rataa jalan. Joidenkin luokkien väliin kannattaa monesti suunnitella hieman pidempi tauko, jotta voidaan varmistaa että henkilökunta ehtii esimerkiksi ruokailla, mikä on henkilökunnan jaksamisen ja palvelualltiuden ylläpitämisen kannalta yksi perusedellytys. (Eriksson 2012.)

Eläinten kanssa toimiessa ja sääolojen armoilla kilpailuja järjestettäessä yllättäviäkin tilanteita voi tulla eteen. Kilpailunjärjestäjän on tärkeää olla pohtinut mahdollisten erikois- tai onnettomuustilanteiden toimintatavat etukäteen sekä mahdollisuuksien mukaan varautua näihin. Tärkeintä erikoistilanteissa on kuitenkin asioiden nopea ja tehokas selvittäminen, jotta tilanne saadaan normaaliksi ja kilpailua voidaan jatkaa mahdollisimman pian. (Eriksson 2012.)

4.2.4 Kilpailun jälkeen

Kun viimeinen kilpailuluokka on ohi, järjestäjien tehtävänä on vielä kilpailuradan purkamisen, opasteiden kerääminen ja kilpailualueen siivous sekä lainatun ja vuokratun kaluston palautuksesta huolehtiminen. Myös kisan tulosten siirtäminen Kipaan julkaistavaksi tulee hoitaa mahdollisimman pian. Lisäksi mahdollisista kilpailuissa tapahtuneista loukkaantumisista tehdään raportit SRL:lle, maksetaan palkinnot sekä tehdään makseturvan mukaiset mahdolliset maksunpalautukset viiden päivän sisällä kilpailusta. (Eriksson 2012.)

Kilpailun järjestämiseen osallistuneiden ja muiden mukana olleiden, kuten sponsoreiden, kiittäminen ja muistaminen on hyvin tärkeää. Sen lisäksi, että kiitos muistetaan lausua varsinaisena kilpailupäivänä, hyvä tapa on

myös kilpailukauden päätteeksi järjestää jokin juhla, jolla kaikkia voidaan vielä yhteisesti kiittää. Hyvä keino motivoida ihmisiä kilpailunjärjestämiseen osallistumiseen on aktiivisten toimihenkilöiden palkitseminen. (Eriksson 2012.)

5 RATSASTUSKILPAILUJEN KEHITTÄMINEN – KYSELY

Suomen ratsastuskilpailujärjestelmän kehittämiskohtien selvittämiseksi ja kehittämissuunnitelman pohjaksi ratsastuksen olympialajien osalta laadittiin kysely, joka suunnattiin kolmelle kilpailuihin osallistuvalla kohderyhmälle; kilpailijoille, kilpailijoiden tukihenkilöille sekä kilpailujen järjestäjille. Kysymykset laadittiin yhteistyössä työn tekijän ja toimeksiantajan kanssa. Koska mielipiteitä ja kehitysehdotuksia kilpailujärjestelmästä haluttiin kattavasti koko maasta, kaikilla tasoilla ja lajeissa kilpailevilta sekä eri kohderyhmiltä, toteutettiin kysely avoimena sähköisenä kyselynä.

Kysymyslomake laadittiin Webropol- analysointi- ja kyselysovelluksella ja linkki kyselyyn lähetettiin kaikille SRL:n jäsenseuroille ja muille kilpailunjärjestäjille, lisenssiratsastajille ja –toimihenkilöille, minkä lisäksi kyselylinkki julkaistiin SRL:n internetsivuilla. Lisäksi kyselyä mainostettiin SRL:n Facebook-sivulla. Mahdollisimman suuren ja kattavan vastaajamäärän saamiseksi halukkaiden kyselyyn vastanneiden kesken arvottiin lippuja vuoden 2012 FinnDerbyyn sekä Helsinki International Horse Showhun. Kysely julkaistiin 19.2.2012 ja vastausaikaa oli 11.3.2012 asti, eli noin 3 viikkoa. Tässä ajassa vastauksia kertyi melko runsaasti, 1214 kappaletta. Kyselyn tuloksien analysoinnissa käytettiin apuna IBM SPSS Statistics Data Editor - PC ohjelmaa, versio 19 (Statistical Package for the Social Sciences).

5.1 Kysymykset

Kyselyn alussa oli kaikille yhteisiä kysymyksiä taustatiedoista, eli iästä, sukupuolesta ja kilpailualueesta. Näiden lisäksi kysyttiin, saako vastaaja elinkeinonsa hevosalan töistä, jotta voitaisiin tarvittaessa vertailla hevosalan ammattilaisten ja ei-ammattilaisten mielipiteitä asioista. Alun kysymysten jälkeen oli eriyttävä kysymys, jossa vastaaja ilmoitti mitä kohderyhmää edusti, ja jatkoi kyselyssä tämän perusteella vastaamaan omiin kysymyksiinsä.

Oleellisena asiana tuloksista haluttiin tietää vastanneiden kokemuksia ja mielipiteitä eri kilpailutasoilta, tämän vuoksi jokaiselta kohderyhmältä kysyttiin, minkä tasoihin kisoihin he pääosin pohjaavat mielipiteensä. Kaikilta kohderyhmiltä pyydettiin lopuksi kehitysehdotuksia kilpailuihin ja kilpailujärjestelmään liittyen. Kyselyn alkusaateteksti sekä kysymykset vastausvaihtoehtoineen löytyvät kokonaisuudessaan tämän työn Liitteistä 1, 2, 3 ja 4.

Lajien välisten erojen vertailun mahdollistamiseksi kilpailijoilta kysyttiin heidän pääasiallista kilpailulajiaan. Kilpailijoilta kysyttiin mielipidettä niin kilpailujen määrän riittävyyteen, sijainnin sopivuuteen, tiedotuksen riittä-

vyYTEEN, tuomareiden ja ratamestareiden pätevyYTEEN, palkintojen sopivuuteen kuin kilpailupaikalla tärkeinä pidettyihin asioihin. Kysymyksiä oli myös SRL:n Kipa-kisapalveluohjelman käytön vaivattomuuteen ja sarjakilpailuihin liittyen. Kaikkia kyselyssä olleiden sarjakilpailuihin liittyvien kysymysten vastauksia ei ole tässä työssä käsitelty, tästä esimerkkinä tiettyjen sarjakilpailujen osakilpailujen toivotut paikkakunnat.

Kilpailijoiden tukihenkilöiltä haluttiin selvittää, mitä asioita he pitävät tärkeinä kilpailupaikalla. Kilpailijoiden tukihenkilöillä on usein merkittävä rooli esimerkiksi kilpailumatkoilla, joten heiltä kysyttiin myös sopivan kilpailumatkan pituudesta.

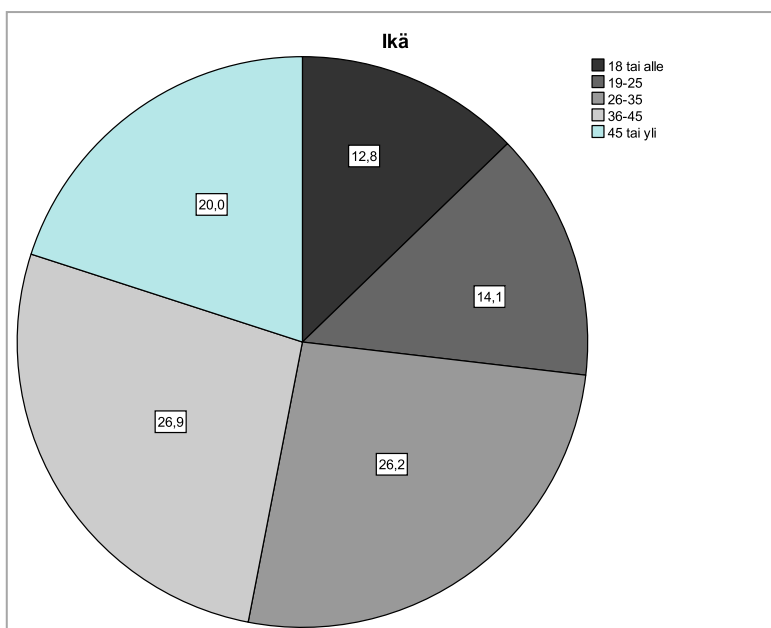
Ratsastuskilpailuiden toimihenkilöiden toimenkuvat ja vastuut vaihtelevat suuresti, joten kilpailunjärjestäjiltä kysyttiin taustatiedoiksi heidän rooliaan kilpailuorganisaatiossa. Kaikille järjestäjien edustajille suunnattiin kysymykset siitä, miten he kokevat tiettyjen kilpailun järjestämiseen ja toimihenkilöiden huomioimiseen liittyvien asioiden hoituneet kilpailuissa ja mitä asioita he pitävät tärkeinä onnistuneesti järjestetyn kilpailun kannalta. Kysymyksiin kilpailun etukäteisjärjestelyihin, suunnitteluun sekä tiedotukseen ja raportointiin liittyvistä asioista pyydettiin vastauksia vain näihin asioihin osallistuvilta toimijoilta. Kysymyksiä tässä osiossa oli esimerkiksi toimitsijoiden määrästä, sarjakilpailuiden järjestämisestä, kisasponsoreista sekä tuomareiden ja ratamestareiden tavoitettavuudesta.

6 TULOKSET

Kyselyyn vastanneista 1214 henkilöstä suurin osa, 532 kappaletta oli kilpailijoita, kilpailijoiden tukihenkilöitä oli 295 kappaletta ja kilpailuiden järjestäjien edustajia 387 kappaletta. Kyselyn alun yhteisten taustatietojen kartoittavien kysymykset jälkeen eri kohderyhmät vastasivat omiin kysymyksiinsä, joten jokaisen kohderyhmän vastauksia on käsitelty tässä työssä erikseen omien alaotsikoidensa alta löytyvissä kappaleissa.

Ratsastus on Suomessa ainakin toistaiseksi profiloitunut vahvasti naisten lajiksi, mikä näkyi vastaajien sukupuolijakaumassa odotetusti; 94,7 prosenttia vastaajista oli naisia, loput 5,3 % miehiä. Vastaajien sukupuolijakauma onkin hyvin lähellä jo aiemmin mainittua SRL:n jäsenistön sukupuolijakaumaa. Hevosalan töistä elinkeinonsa ilmoitti saavansa 14,1 % vastaajista.

Vastaajien ikäjakauma on esitetty alta löytyvässä ympyrädiagrammissa. (Kuva 3). Mikäli kyselyn tuloksia halutaan tarkastella iän perusteella, ehkä merkityksellisin seikka on se, onko vastaaja juniori- vai seniori-ikäinen. Kyselyyn vastanneista junioreita oli hieman alle 13 % ja senioreita näin ollen noin 87 %. Tuloksen jakauma on melko suuresti erilainen verrattuna vuoden 2011 SRL:n jäsenistön ikäjakaumaan, jolloin jäsenistä 39 % oli junioreita ja 61 % senioreita (Tilastoliite 2011). Kyselyn luonteen ja kohderyhmät huomioon ottaen on kuitenkin täysin luonnollista, että juniorivastaajia on suhteessa näin paljon vähemmän.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma prosenttiosuuksina.

Kyselyyn vastanneiden suhteellinen aluejakauma (Taulukko 2.) on hyvin lähellä ratsastuksen harrastajamäärän jakautumista alueittain maassamme (Taulukko 3.) Suurimmillaankin ero kyselyyn vastanneiden ja harrastajamäärän alueittaisen jakautumisen suhteellisten osuuksien välillä oli alle 3 %, joten kyselyn otoksen voidaan katsoa vastaavan hyvin ratsastuksen harrastajien todellista aluejakaumaa. Suurimpana vastaajaryhmänä oli näin ollen Etelä-Suomi, pienimpänä Keski-Suomi.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden jakautuminen alueittain.

Alue	Vastaajien määrä	Suhteellinen osuus
Etelä-Suomi	413	34 %
Häme	155	12,8 %
Itä-Suomi	93	7,6 %
Kaakkois-Suomi	87	7,2 %
Keski-Suomi	42	3,5 %
Lounais-Suomi	171	14,1 %
Pohjanmaa	104	8,6 %
Pohjois-Suomi	149	12,3 %
Yhteensä	1 214	100 %

Taulukko 3. Ratsastuksen alueellinen harrastajajakauma. Lähde: SRL.

Alue	Harrastajien määrä	Suhteellinen osuus
Etelä-Suomi	50 400	35 %
Häme	19 500	13,5 %
Itä-Suomi	10 300	7,2 %
Kaakkois-Suomi	12 800	8,9 %
Keski-Suomi	6 400	4,4 %
Lounais-Suomi	20 300	14,1 %
Pohjanmaa	10 800	7,5 %
Pohjois-Suomi	13 500	9,4 %
Yhteensä	144 000	100 %

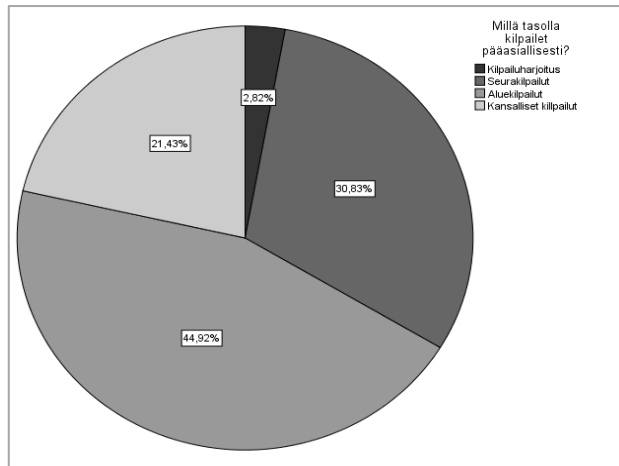
Aluetiedon perusteella voidaan vertailla esimerkiksi tyytyväisyyttä tiettyihin kilpailuasioihin eri alueilla ja nähdä mitä erityistä kehitettävää jollakin alueella olisi. Parempana pohjana kehityskohtien vertailulle ja ideoinnille koko maassa on kuitenkin kilpailutaso tai –lajijakauma, sillä kilpailusäännöt ja käytännöt ovat samat Suomen alueella ja niiden tavoitteena on taata yhtäläiset kilpailuolosuhteet kaikille lajin harrastajille.

6.1 Kilpailijoiden vastaukset

Kyselyn kilpailija-kohderyhmään itsensä ilmoittaneita vastaajia oli 532 kappaletta. Kyselyn nuorimmat vastaajat löytyivät kilpailijoista; heistä noin 23 % oli juniori-ikäisiä, toisaalta myös hevosalalta elinkeinonsa saavia henkilöitä oli kilpailijoissa hieman muita kohderyhmiä enemmän, reilu 17 %. Edellä käsitellään kilpailijoiden vastausten tuloksia, joita on jaettu alakappaleisiin kysymysten luonteen ja teemojen mukaan.

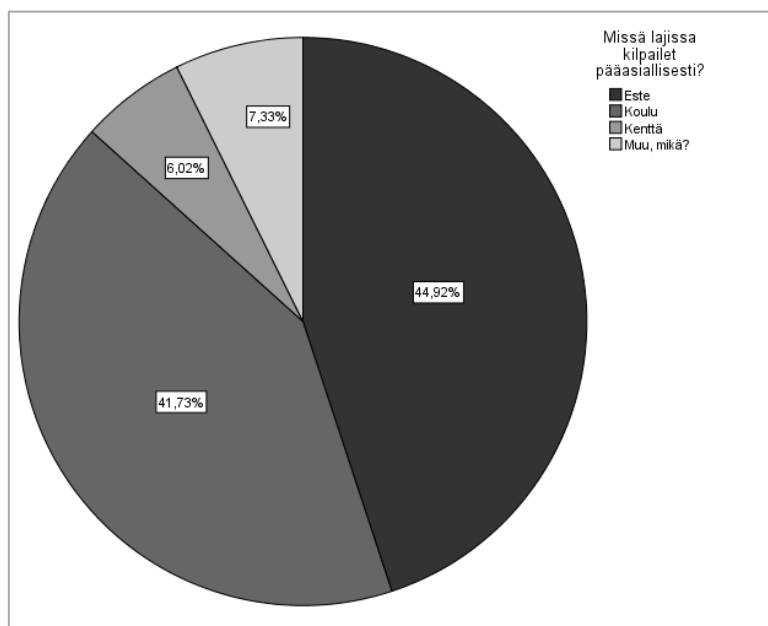
6.1.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset

Kilpailijoilta kysyttiin heidät pääasiallista kilpailulajiaan ja –tasoaan (Kuva 4.), joiden perusteella voidaan tehdä vertailua kilpailijoiden odotuksiin kilpailuilta sekä heidän tyytyväisyyttään tämän hetkiseen tilaan.

Kuva 4. Kilpailijoiden ilmoittama pääasiallinen kilpailutaso.

Este- ja kouluratsastus olivat lähes yhtä suosittu vastaajien pääasiallisena kilpailulajina, esteiden osuuden ollessa 44,9 % ja koulun 41,7 % (Kuva 5.). Kenttäratsastuksen päälajikseen ilmoitti 6 %, lopuista 7,3 % ilmoitti lajeikseen sekä esteet että koulun, lännenratsastuksen, askellajiratsastuksen tai valjakkoajon. Muiden kuin ratsastuksen olympialajien erityispiirteisiin ja kilpailujen kehitystarpeisiin ei tässä työssä kuitenkaan paneuduta.

Kuva 5. Kilpailijoiden ilmoittama pääasiallinen kilpailulaji.

6.1.2 Tyytyväisyys järjestettävien kilpailuiden määrään ja tiedotukseen

Vastaajista hieman alle puolet, 49,4 %, oli sitä mieltä, että järjestettävien kilpailujen määrä on riittävä. Tyytyväisyys järjestettävien kilpailuiden määrään vaihteli hieman vastaajien kilpailutason mukaan; kilpailuharjoituksiin ja aluekilpailuihin osallistuvien mielipiteet jakautuivat lähes tasan kyllä ja ei- vaihtoehtojen välillä, seuratasolla kilpailevista vajaa 60 % toteasi kilpailujen määrän riittäväksi ja kansallisissa kilpailevista taas vain 36

% piti nykyistä järjestettävien kilpailujen määrää riittävänä. Tämän perusteella eniten pulaa on siis kansallisista kilpailuista.

Alueittain tyytyväisyys kilpailujen määrään jakautui niin, että Etelä-Suomen, Hämeen, Lounais- ja Pohjois-Suomen alueilla kilpailujen määrää pidettiin liian vähäisenä, suurinta tyytymättömyys oli Lounais-Suomessa lähes 60 % osuudella. Toisaalta kilpailujen määrää pidettiin pääosin riittävänä Pohjanmaalla sekä Itä-, Kaakkois- ja Keski-Suomessa. Suurin tyytyväisyysprosentti, hieman yli 67, oli Itä-Suomen alueella. Itä-Suomen alueelta kilpailijat ilmoittivat myös vähiten osallistuneensa muilla kuin omalla alueellaan järjestettyihin kilpailuihin, 46,9 % vastaajista ei ollut käynyt muissa kuin oman alueensa kisoissa. Vastaava luku oli Lounais-Suomen alueella 15,5 %, jossa siis myös tyytymättömyys kilpailujen määrään oli alueista suurin. Toisin sanoen alueilta, joista käytiin eniten kisoissa muillakin kuin omalla alueella, oltiin myös eniten tyytymättömiä järjestettävien kilpailuiden määrään. Tämän voisi päätellä kertovan sitä, että kilpailut halutaan mieluiten mahdollisimman lähelle.

Toisaalta sillä, kuinka kauas vastaaja oli valmis pisimmillään matkustamaan kilpailuihin, ei juuri ollut merkitystä vastaajan kokemukseen kilpailujen riittävästä määrästä; joka vaihtoehdossa vastaukset jakautuivat miltei puoliksi kyllä ja ei vaihtoehtojen välillä. Kilpailijoista 31,2 % oli valmiita matkustamaan enintään 100 kilometrin, 38,5 % 200 kilometrin ja 23,9 % enintään 500 kilometrin matkan kotitaltilta kilpailupaikalle. Ehkä jopa hieman yllättävästi niistä 6,4 %:sta vastaajista, jotka olivat valmiita matkustamaan jopa yli 1000 kilometrin päähän kilpailuihin, oli eniten tyytymättömyyttä (64,7 %) järjestettävien kisojen määrään. Matkustusvalmius kilpailujen vuoksi lisääntyi sen mukaan mitä korkeammalle kilpailutasolle mentiin; yli 1000 kilometriä ei ollut harjoituskilpailijoista valmis matkustamaan yksikään, kansallisissa kilpailuissa luku oli 23,7 %.

Pääasiallisen kilpailulajin mukaan tarkasteltuna estekilpailujen määrään oltiin tyytyväisimpiä, vastanneista lähes 65 % totesi määrän riittäväksi. Koulu- ja kenttäkilpailujen määrää pidettiin kilpailijoiden keskuudessa riittämättömänä, kummassakin lajissa 65 % vastasi pitävänsä järjestettävien kilpailuiden määrää lajissaan liian vähäisenä. Estekisoja järjestetäänkin eniten maassamme, vuonna 2011 kansallisia estekisoja järjestettiin 61 kappaletta, koulukisoja 45 ja kenttäkisoja 14, aluetasolla estekisoja taas oli 186, koulukisoja 126 ja kenttäkisoja 18 (Tilastoliite 2011). Yhtenä syynä siihen, että estekilpailuita järjestetään ylivoimaisesti eniten, lienee ainakin niiden nopeus ja sujuvuus verrattuna esimerkiksi koulukilpailuihin. Kenttäkilpailujen määrää rajoittaa varmasti eniten sopivien kilpailupaikkojen vähäinen määrä sekä järjestämiseen vaadittavien toimihenkilöiden suuri määrä. Se, mikä kävi ilmi jo yllä verratessa tyytyväisyyttä kilpailujen määrään vastaajien pääasialliseen kilpailutasoon tuli esille myös kilpailijoiden sanallisissa vastauksissa; eniten toivottiin järjestettävän lisää aluekoulukilpailuita sekä kenttäkisoja.

Kilpailuista etukäteen tiedottamiseen oltiin melko tyytyväisiä, 64,5 % vastaajista piti tiedotusta riittävänä. Kuitenkin tiedotuksen ja kilpailujen määrän riittävyysien suhdetta tarkastellessa (Taulukko 4.) nähtiin, että

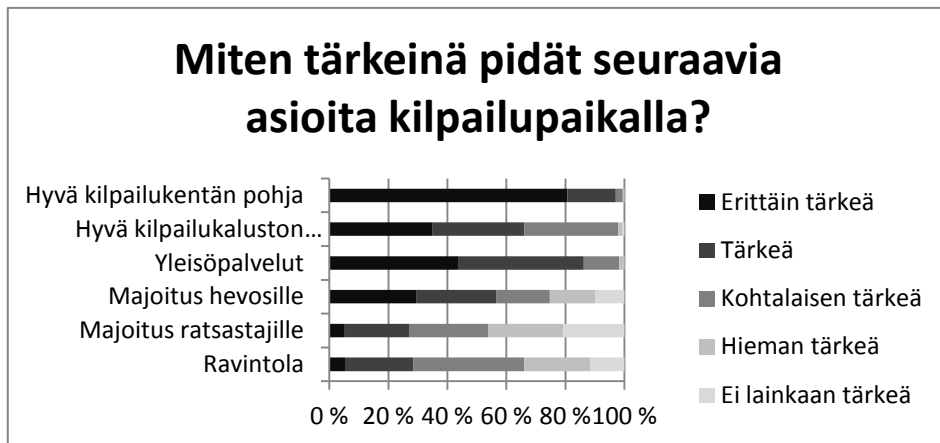
kilpailijoista ne, jotka pitivät tiedostusta hyvänä, olivat myös selkeästi tyytyväisempiä kilpailuiden määrään (56 % tyytyväisiä) kuin ne, jotka pitivät tiedotusta huonona (37,6 %). Tästä voitaneen siis päätellä, että kilpailuista tiedottamisen tehokkuus ja ennen kaikkea tavoitavuus lisää selkeästi tyytyväisyyttä kilpailujen määrään; jos kisoista ei tiedetä, niitä sanotaan helposti olevan liian vähän, eli tietämättömyys lisää tässä tyytymättömyyttä.

Taulukko 4. Tiedotuksen laadun kokemisen vaikutukset tyytyväisyyteen kilpailujen määrässä.

		Järjestetäänkö kilpailuja tarpeeksi?	
		Kyllä	Ei
Tiedotetaan kilpailuista tarpeeksi?	Kyllä	56 %	44 %
	Ei	37,6 %	62,4 %
Kaikki vastaajat		49,4 %	50,6 %

6.1.3 Kilpailupaikalla tärkeinä pidetyt asiat

Kilpailijoiden vastauksissa tärkeimmäksi asiaksi kilpailupaikalla nousi kiistatta hyvä kilpailukentän pohja, jota piti tärkeänä tai erittäin tärkeänä 97,2 % (Kuva 6.). Kentän pohjan hyvää kuntoa pidettiin lähes yhtä tärkeänä kilpailutasosta riippumatta. Lehtisen (2005, 129–130) mukaan ratsastuskentän tai maneesin pohjan rakentamiseen ei voida antaa yhtä oikeaa tapaa, vaan toimivia ratkaisuja niin pinta- kuin pohjamateriaaleiksi on useita. Ratsastuskentän materiaalin ja pinnan tulisi ainakin olla kauttaaltaan samanlaista ja sellaista, ettei se ole haitaksi ratsun jalkojen terveydelle tai ratsastajan turvallisuudelle. Eri ratsastuslajit asettavat myös omat erityisvaatimuksensa ratsastuskentälle; estekentän tulisi olla liukumaton sekä pitävä hevosen kavion alla sen ponnistaessa ja tullessa alas esteeltä, koulu- ratsastuskentältä taas toivotaan joustavuutta ja ratsastuskoulun tai vastaavan toimivalle yleiskentälle edellytyksenä on kulutuksenkestävyys (Harju 2005, 129–130). Koska Suomessa ratsastuskilpailuja järjestetään monesti esimerkiksi juuri ratsastuskoulun kentällä, ja samalla kentällä voidaan järjestää eri aikoina sekä koulu- että estekilpailuja, on selvää, ettei aina päästä kilpailemaan juuri optimaalisella alustalla. Kenttien pohjat tulivat myöhemmin esiin varsinkin kansallisissa kilpailevien antamissa kehitysehdotuksissa. Siihen nähden kuinka tärkeäksi asiaksi kilpailukentän pohja tässä arvioitiin, pohjista mainittiin sanallisissa vastauksissa kohtalaisen vähän. Pohjien nykyiseen kuntoon oltaneen siis kuitenkin melko tyytyväisiä tai nykytilaan ainakin tyydytty.

Kuva 6. Kilpailijoiden kilpailupaikassa arvostamat asiat.

Hyvän pohjan ohella erittäin tärkeiksi seikoiksi tulivat hyvä kilpailukaluston kunto, jota piti tärkeänä tai erittäin tärkeänä 85,9 % sekä laadukkaat yleisöpalvelut, jotka nosti tärkeiksi tai erittäin tärkeiksi 86,2 % vastaajista. Yleisöpalveluiden tärkeäksi kokeminen vaihteli vain hieman eri kilpailutasoilla olevien vastaajien kesken, mutta hyvän kilpailukaluston kunnan merkitys pieneni mitä korkeammalle kilpailutasolle mentiin; kilpailuharjoituksissa pääasiallisesti kilpailevista 52,5 % piti kaluston kuntoa tärkeänä tai erittäin tärkeänä, kansallisissa kilpailevilla vastaava luku oli 30,8 %. Tätä selittänee osittain ainakin se, että korkeammilla kilpailutasoilla kilpailijoiden ratsastustaidot ja kokemus ovat jo huomattavasti paremmalla tasolla, jolloin kilpailukalustoa ei pidetä enää yhtä merkittävänä. Ylemmillä tasoilla kilpailuun liittyy myös enemmän muita merkityksellisiä huolehdittavia asioita, kuten majoitusten, kuljetusten ja aikataulutuksien järjestäminen, jolloin näiden asioiden sujuvuus ja helppous painaa vaakakupissa kalustoa enemmän. Tämän päätelmän puolesta puhuu ainakin se seikka, että hevosille järjestettävää majoitusta kilpailupaikalla piti tärkeänä tai erittäin tärkeänä alue- ja kansallisella tasolla noin 50 %, seuratasolla vastaava luku oli 21,6 %. Tosin kilpailuharjoituksissa kilpailevista hevosten majoitusta tärkeänä tai erittäin tärkeänä piti 73,4 %, mutta alemmilla tasoilla kilpailevat lienevät vastanneet kysymykseen eri lähtöajatuksella, sillä kilpailuharjoituksiin, tai seurakilpailuihinkin, harvemmin matkustetaan yhtä pitkiä matkoja kuin alue- tai kansallisiin kisoihin eivätkä alemman tason kilpailut kovinkaan usein ole useamman päivän kestäviä. Mahdollisuuden ratsastajien majoittumiseen kilpailupaikalle vastaajat näkivät vähemmän oleelliseksi kuin hevosten majoituksen, kaikista vastaajista 46,2 % piti ratsastajien majoitusta ei lainkaan tai vain hieman tärkeänä. Ratsastajien majoituksen miettiminen tulee kysymykseen yleensä vasta alue- ja kansallisella tasolla, mutta näistäkin vastaajista 38,9 % piti vähemmän kuin hieman tärkeänä majoituksen järjestymistä kilpailupaikalta. Mielenpitoet siitä, tulisiko kilpailupaikalta löytyä ravintola, jakautuivat melko tasaisesti eri vaihtoehdoille, kohtalaisen tärkeänä sitä piti vastaajista 37,6 %. Kansallisissa kilpailevista suhteessa vähiten piti ravintolan olemassa oloa erittäin tärkeänä.

Kilpailijoiden sanallisissa vastauksissa käy ilmi, että kilpailuissa arvostetaan asioita, jotka tekevät kilpailuun osallistumisesta mahdollisimman

helppoa, stressitöntä ja turvallista. Vastauksissa tuli esiin, että kilpailijat arvostavat kilpailutasosta riippumatta asiantuntevaa, palveluultista, ystävällistä ja iloista kilpailuhenkilökuntaa. Monet tärkeänä pidetyt asiat, kuten toimiva, ajantasainen, kuuluva ja viihdyttävä kuulutus sekä parkkipaikkojen toimivuus sekä laadukas liikenteenohjaus, nousivat esiin kilpailutasosta riippumatta.

Eri kilpailutasoilta nousi kultakin kuitenkin muutamia tärkeinä pidettyjä asioita ylitse muiden, harjoituskilpailuissa tärkeänä pidettiin hyviä opasteita ja opastusta ylipäätään ja seurakilpailijat peräänkuuluttivat tämän lisäksi verryytelyalueen toimivuutta; että tilaa on tarpeeksi, eikä ratsukoita ole paikalla liikaa kerralla, että verryytely on hyvin valvottua ja valvoja puutuu asioihin rohkeasti tarvittaessa. Myös kilpailijoiden tiedottamista kilpailujärjestelyistä ja kilpailupaikan käytännöistä etukäteen, esimerkiksi kilpailijatiedotteella, pidettiin erityisesti seurakilpailijoiden keskuudessa tärkeänä. Alue- ja kansallisella tasolla kilpailevien vastauksista tärkeiden asioiden joukkoon nousi aikataulujen pitävyys ja turvallisuusasioiden huomiointi sekä kilpailupaikan toimivuus ylipäätään; etteivät välimatkat kilpailukentän, verryytelyn, parkki- ja tallialueen välillä olisi tarpeettoman suuret, että vesipisteet ovat helposti tavoitettavissa ja kilpailupaikalta löytyy ratsastajille peseytymistilat ja autoille sähköpaikat. Kansallisissa kilpailevista vastaajista yhä useammat peräänkuuluttivat turvallisuutta sekä hevosten hyvinvoinnin huomioimista niin kilpailujen aikataulutuksessa kuin kilpailutalleissakin. Positiivisena asiana kilpailijoiden sanallisista vastauksista voidaan tehdä se huomio, että alue- ja kansallisella tasolla ei enää harjoitus- ja seurakilpailijoiden tapaan erikseen juuri mainittu verryytelyn ja opasteiden tärkeyttä, mistä voitaneen päätellä tämän tyyppisten asioiden olevan jo korkeamman tason kilpailuja järjestettäessä paremmin hoidetut. Alemman tason kilpailuja kehitettäessä voitaisiin siis ottaa näissä asioissa oppia korkeampien tasojen kisoista.

6.1.4 Mielenpitoet kilpailujen tuomareista ja ratamestareista

83,6 % kilpailijoista piti tuomareita ja ratamestareita pätevinä. Tyytyväisyys vaihteli kuitenkin jonkin verran tasoittain ja kilpailulajeittain tarkasteltaessa. Vielä kilpailuharjoitustasolla tuomareita ja ratamestareita pätevinä piti jopa 93,3 %, mutta kansallisella tasolla vastaava luku oli enää 73,7 % (Taulukko 5.). Tyytymättömyys tuomarointiin ja ratoihin lisääntyi siis ylemmille kilpailutasoille mennessä, mikä onkin hyvin loogista, sillä matalammilla tasoilla helpommilla luokissa vaatimustaso tuomarin tai ratamestarin osaamiselle on alempi kuin vaativammilla luokilla. Lisäksi enemmän ratsastaneilla ja kilpailleilla on kokemuksen myötä vahvemmat omat käsitykset ja mielenpitoet siitä, millaista tuomarien ja ratamestareiden työnjäljen tulisi olla, joten ylemmän tason kilpailijat ovat varmasti kriittisempiä ja kyseenalaistavat ratamestari- ja tuomarityötä aloittelevia kilpailijoita enemmän. Tyytyväisyydessä ratamestari- ja tuomarityöhön näkyi hyvin myös lajityypilliset eroavaisuudet. Kouluratsastus on tyyppinen arvostelulaji, jossa tuomari pisteyttää suorituksen saamansa vaikutelman perusteella, jolloin mielenpitoet arvostelusta voivat vaihdella suurestikin. Tämä näkyi kilpailijoiden vastauksissa siinä, että kouluratsastuksessa kilpailuvissa oli eniten, 20,3 %, tuomareita epäpätevinä pitäviä. Estekilpailijois-

ta 14,2 % piti tuomareita ja ratamestareita epäpätevinä, kenttäratsastuksessa kilpailevat taas olivat tyytyväisimpiä ja heistä vain 6,2 % ilmoitti pitävänsä tuomareita epäpätevinä.

Taulukko 5. Tyytyväisyys tuomareiden ja ratamestareiden pätevyYTEEN kilpailutasoitain.

	Ovatko kilpailujen tuomarit ja ratamestarit mielestäsi päteviä?	
	Kyllä	Ei
Kilpailutaso		
Kilpailuharjoitus	93,3 %	6,7 %
Seurakilpailut	89,6 %	10,4 %
Aluekilpailut	83,7 %	16,3 %
Kansalliset kilpailut	73,0 %	26,3 %
Kaikki	83,6 %	16,4 %

Kaikkien lajien kilpailijat ilmoittivat sanallisissa kommentteissaan, että toivoisivat tuomareita ja ratamestareita kierrätettävän enemmän, eli että sama kilpailunjärjestäjä ei käyttäisi jatkuvasti samoja ratamestareita ja tuomareita. Vaihtelu olisi hyvä kilpailijoiden kannalta, kun he saisivat radoistaan monipuolisempaa palautetta tai estepuolella hieman eri asioiden osaamista testaavia ratoja. Se, että tuomarit kävisivät useissa eri paikoissa tuomaroimassa ja näkisivät enemmän eri ratsukoita, antaisikin varmasti laajemman vertailupohjan arvosteluille ja edesauttaisi yhteisen arvostelulinjan syntymistä. Koulupuolen kilpailijat toivoivatkin eniten parannusta tuomareiden toiminnassa siihen, että vaatimustaso eri tuomareilla olisi sama. Toivottiin myös nykyistä puolueettomampaa arvostelua ja asennoitumista sekä kattavampia sanallisia perusteluita. Koulukilpailijat mainitsivat konkreettiseksi kehityskohdaksi tuomareiden osaamisessa sääntöjen tarkan tuntemuksen. Estepuolen kilpailijat taas toivoivat selkeämpää linjaa vaativuustason nousussa eri tasojen välillä, melko monet ratamestareihin tyytymättömät kilpailijat ilmoittivat törmänneensä aluetasolla liian vaikeisiin, ja kansallisen tason ratoja vaikeampiin, ratoihin. Erityistä panostusta esteillä toivottiin niin nuorille hevosille suunnattuihin kuin seuratasokin ratoihin, eli että radat olisivat sellaisia, jotka tukevat niin hevosen kuin ratsastajan kehittymistä ja testaavat tasollaan vaadittavan osaamisen täytymistä.

6.1.5 Mielenpitoet parhaista palkinnoista

Palkinnoista kysyttäessä ylivoimaisesti suosituimmaksi palkinnoksi nousi raha, jonka 77,6 % mielsi mielekkäimmäksi palkinnoksi. Esineitä palkinnoksi halusi 14,3 % ja 8,1 % tahtoi palkinnoksi mieluiten jotakin muuta. Avoimissa vastauksissa toivotuiksi palkinnoiksi mainittiin vielä joitakin kertoja raha ja erilaiset esineet, lahjakortit esimerkiksi kilpailusponsoreilta sekä ruusukkeet ja pokaalit. Palkintojen toivottiin toisaalta olevan jotakin sellaista, joka peittoaisi kilpailukulut, mutta mainittiin myös, että ainakin alemmilla kilpailutasoilla palkinnoista voitaisiin vaikka kokonaan luopua, mikäli tällä saataisiin kilpailujen osallistumismaksuja pienemmiksi. Muis-

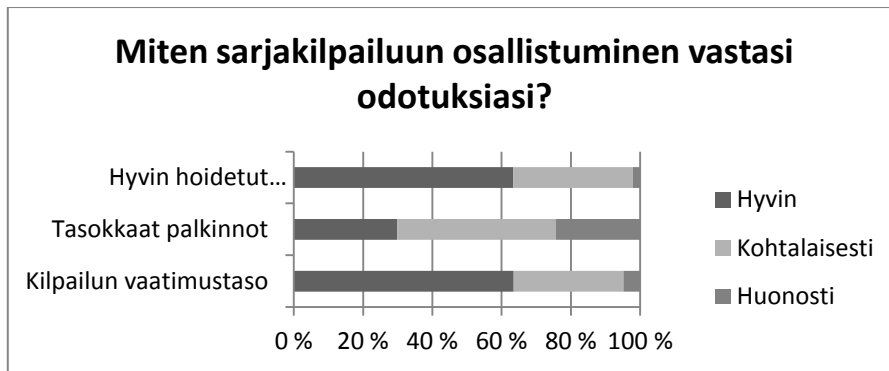
ta hevosurheilulajeista on myös havaittavissa samankaltaista kahtiajakautumista palkintojen suuruuden nostamisen ja kilpailumahdollisuuksien lisäämisen välillä, kuten Roineen (2013) nuorille raviohjastajille tehdyn kyselyn tuloksista ilmenee.

Merkittäväksi palkinnoksi nousi menestyksestä saatu maine, kunnia ja arvostus, toivottiin siis että kilpailuissa menestyneitä nostettaisiin enemmän esille esimerkiksi mediassa. Tuomareilta saatu arvostelupaperi mainittiin myös merkittäväksi palkinnoksi silloin, kun se on hyvä ja perusteellinen ja kilpailija saa siitä konkreettisia parannusehdotuksia omaan ratsastukseensa. Erot toivottujen palkintojen suhteen olivat hyvinkin merkittävät eri kilpailutasoilla; kilpailuharjoituksissa kilpailevista vain 33,3 % piti rahaa palkinnoista parhaana, seuratasolla 61,6 %, aluetasolla 83,3 % ja kansallisissa 94,7 %. Esinepalkintoja taas toivoi harjoituskilpailijoista 46,7 %, mutta kansallisissa kisaavista vain 1,8 %.

6.1.6 Mielenpitoet SRL:n tarjoamista palveluista

SRL:n kisapalvelu Kipa sai kilpailijoilta melko hyvät arviot. Kilpailuihin ilmoittautumista kisapalvelun kautta piti erittäin helppona tai helppona 75,1 %, melko vaikeana tai vaikeana taas vain 3,7 %. Myös kilpailujen löytämistä Kipasta piti melko vaikeana tai vaikeana 3,7 %, helppona tai erittäin helppona taas 81 %. Huonoimmat arviot kysytyistä Kipan ominaisuuksista sai tarvittavien tietojen löytäminen, jonka melko vaikeaksi tai vaikeaksi mainitsi 8,5 % ja helpoksi tai erittäin helpoksi 56,1 % kilpailijoista.

Johonkin SRL:n sarjakilpailuun vastaajista ilmoitti osallistuneensa 26,6 %. Ero kilpailutasojen välillä oli huomattava, eniten sarjakilpailuissa kisasivat kansallisen tason kilpailijat, joista 62,8 % ilmoitti osallistuneensa johonkin sarjakilpailuun. Sarjakilpailuihin oltiin kaikkiaan melko tyytyväisiä, niin niiden kilpailujärjestelyt kuin kilpailun vaatimustaso olivat vastanneet kilpailijoiden odotuksia pääosin hyvin. Palkintojen tasokkuudessa taas oli kilpailijoiden mielestä eniten parantamisen varaa, sillä 24,3 % ilmoitti niiden vastanneen odotuksiaan huonosti. (Kuva 6.) Sanallisessa palautteessa sarjakilpailuista kilpailijoista moni sanoikin pitävänsä sarjakilpailujen palkintoja kilpailumaksuihin nähden turhan pieninä. Toivottiin myös että sarjakilpailuita tuotaisiin näyttävämmiin esille, niin kilpailijoiden kuin yleisön tietoisuuteen. Tätä voisikin pitää mahdollisuutena myös palkintojen parantumiselle, mikäli suuremman näkyvyyden avulla kilpailuille voitaisiin saada enemmän sponsoriyrityksiä.

Kuva 7. Sarjakilpailuihin osallistuneiden arviot odotusten täytymisestä kilpailuissa.

6.1.7 Mielipiteet tärkeimmistä kehityskohdista kotimaan kilpailutoiminnassa sekä kehitysehdotukset

Tärkeimmäksi kehityskohdaksi kilpailijat nostivat vastauksissaan kilpailuihin osallistumisen suuret kustannukset, kuten kilpailulupien, lähtö-, eläinlääkäri- ja turvallisuusmaksujen määrät sekä majoitusten hinnat. Kilpailumisen kalleuden mainitsivat vastauksissaan erittäin monet alue- ja kansallisella tasolla pääasiassa kisaavat, mutta eivät juurikaan seura- tai kilpailuharjoituskilpailijat. Kilpailuista saadut palkinnot koettiin liian pieniksi suhteessa maksujen määrään, joten palkinnoistakin toivottiin suurempia, niin, että ne vastaisivat suuruudeltaan kilpailumaksuja. Toisaalta kilpailukustannusten alentaminen koettiin tärkeämmäksi kuin palkintosummien nostaminen; jonkin verran ehdotettiin varsinkin pienemmissä luokissa palkinnoista luopumista jopa kokonaan, mikäli tällä saataisiin luokkien lähtömaksuja alemmiksi. Kilpailuille toivottiin hankittavan myös enemmän sponsoreita, mitä kautta uskottiin saatavan niin taloudellista apua kuin näkyvyyttäkin. Ratsastuksen ja kilpailujen parempaa esille tuomista mediassa suurelle yleisölle toivottiinkin paljon. Medianäkyvyys ja sen parantaminen koetaan näinä päivinä tärkeäksi myös muissa hevosurheilun lajeissa, mikä tulee esiin esimerkiksi nuorille raviohjastajille tehdyssä kyselyssä (Roine 2013).

Myös tiedotuksen kehittäminen oli kilpailijoiden toiveissa. Parempaa tiedotusta kaivattiin niin ennen kilpailuita kuin kilpailuiden aikanakin. Etukäteistiedotuksen parantamiseksi toivottiin, että kilpailukutsut löytyisivät aina kaikki samasta paikasta, kuten nyt Kipasta, ja että ne julkaistaisiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Ilmoittautumisenkin koettiin näin olevan vaivattomampaa, mutta toivottiin myös ilmoittautumisajan jatkuvan mahdollisimman lähelle itse kilpailua. Tiedonkulun parantamiseksi kilpailuiden aikana kilpailijat toivoivat panostusta kuulutuksiin, hyvä ja selkeä kuulutus koettiin paitsi oleellisesti kilpailijaa helpottavaksi asiaksi, mutta lisäksi yleisön viihtymisen kannalta tärkeäksi. Mainittiin myös, että kilpailijan tuloksen tuleminen selkeästi kaikkien kilpailualueella liikkuvien tietoon, on itsessään jo pieni palkinto kisaajalle.

Kilpailijoiden vastauksista kävi ilmi huoli seurakilpailujen tasosta ja turvallisuudesta. Koska seuratasolla kilpailee paljon kokemattomia ratsastajia, varsinkin verryttelyn valvontaan, opasteisiin, tiedonkulkuun, kulkureit-

teihin ja sopivalla vaikeustasolla oleviin ratoihin ynnä muihin turvallisuutta lisääviin asioihin toivottiin kiinnitettävän erityistä huomiota. Seurakilpailuita toivottiin myös järjestettäväksi nykyistä enemmän, jotta liian kokemattomat kisaajat eivät pyrkisi siirtymään aluetasolle sopivien kilpailujen puuttuessa.

Kisoja toivottiin järjestettäväksi tasaisesti kaikilla tasoilla ja lajeissa ympäri maan, mutta myös useammin hevostiheimmillä alueilla, jotta yksittäiset kilpailut eivät kasvaisi osallistujamäärältään niin suuriksi ja täten kestoltaan hyvin pitkiksi. Seurojen välisen yhteistyön parantamista toivottiin, jotta ainakaan lähialueiden kilpailut eivät sattuisi samalle päivälle. Kilpailujen paisumisen estämiseksi haluttiin kilpailunjärjestäjille jonkinlaista systeemiä, jolla rajata luokkien kokoa sekä karsintajärjestelmän kehittämistä. Tähän liittyen ehdotettiin, että samasta luokasta voisi olla kaksi eri ryhmää, joista toinen kokemattommille ja toinen tietyn kokemuksen saavuttaneille. Tällaisen järjestelyn koettiin myös lisäävän kilpailijan innostusta ja motivaatiota, kun aloittelija ei joudu kilpailemaan itseään selkeästi kokeneempaa kisaajaa vastaan, joka on saattanut osallistua kisaan esimerkiksi ratsunsa koulutustarkoituksessa.

Kilpailuiden toimihenkilöiden kouluttamista toivottiin kehitettävän, varsinkin niin että nuoret saataisiin aktiivisesti toimintaan mukaan, jotta tekijöitä riittäisi myös tulevaisuudessa. Koulutettujen toimihenkilöiden sitouttamiseen sekä motivointiin toivottiin seuroille apukeinoja. Varsinkin koulutuomareille ehdotettiin pakollisia skaalantarkastuksia ja lisäkoulutuksia suurten arvosteluerojen vähentämiseksi. Toisaalta toivottiin jotakin järjestelmää, jolla saataisiin kilpailijoille pakolliseksi kilpailunjärjestämiseen osallistuminen esimerkiksi ennen tietylle kilpailutasolle siirtymistä, jotta saataisiin korjattua kilpailijoiden asennetta kilpailunjärjestäjiä kohtaan ymmärrystä lisäämällä.

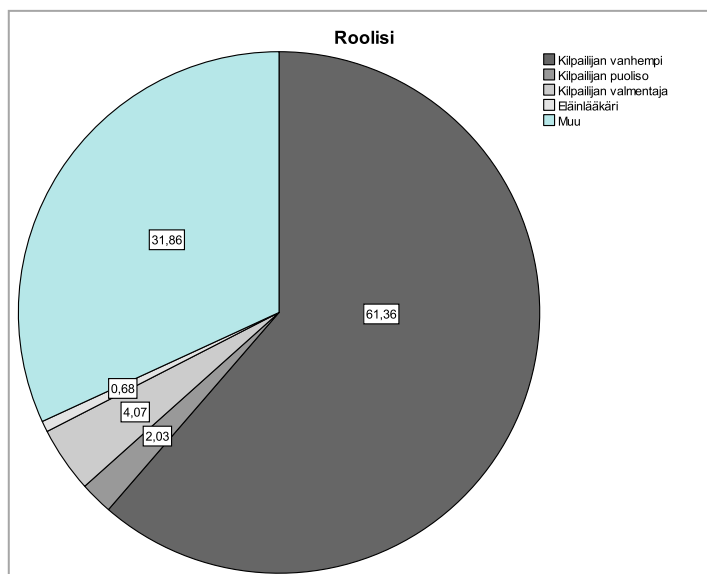
Niin kotimaan kilpailujärjestelmän kehittämiseksi kuin koko ratsastuslajin suosion nostamiseksi ja tason parantamiseksi kilpailijat ehdottivat, että SRL olisi aktiivisesti mukana hankkimassa lajille ja kilpailupaikoille tukea esimerkiksi kunnilta tai valtiolta. Myös valmennusjärjestelmän kehittämiseen toivottiin kiinnitettävän huomiota, jotta saataisiin monipuolisemmin käyttöön eri valmentajia ja tuettaisiin kehittymistä kohti kansainvälistä tasoa.

6.2 Kilpailijoiden tukihenkilöiden vastaukset

Tämä kappale esittelee kilpailijoiden tukihenkilö- kohderyhmän vastauksien perusteella saatuja tuloksia. Tuloksia käsitellään teemoittain omissa alakappaleissaan.

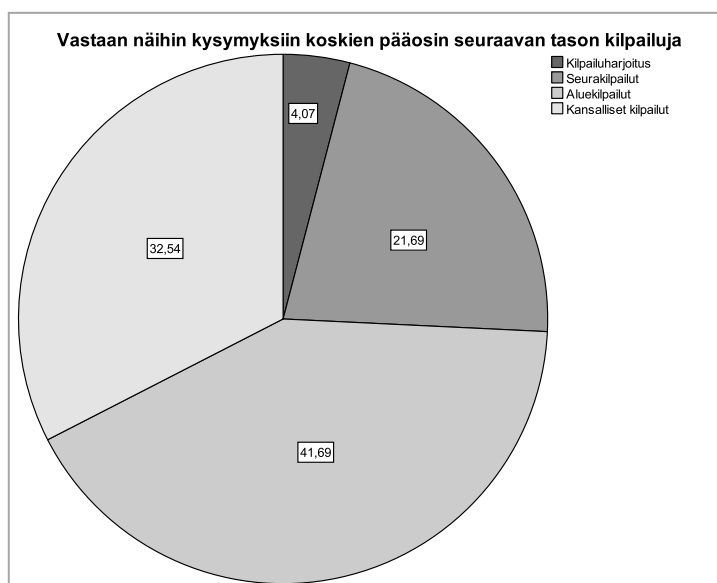
6.2.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset

Kilpailijoiden tukihenkilöiltä kysyttiin aluksi heidän rooliaan kilpailijalle (Kuva 7.) sekä kilpailutasoa, jolle heidän vastauksensa pääasiassa perustuivat.

Kuva 8. Kilpailijoiden tukihenkilöiden roolit prosenttiosuuksina.

Suurin osa vastaajista, 61,36 %, oli kilpailijoiden vanhempia. Vajaa kolmasosa vastaajista ilmoitti kuuluvansa ryhmään muut, jossa ovat ainakin hevosten hoitajat. Pääasiallinen kilpailutaso jakautui tukihenkilöiden vastauksissa Kuvan 8. mukaisesti.

Kuva 9. Tukihenkilöiden vastausten perustana olevan kilpailutason jakautuminen prosenttiosuuksina.

Tukihenkilöille esitettiin sama kysymys kuin kilpailijoille siitä, kuinka pitkän matkan he enimmillään ovat valmiita matkustamaan kilpailuihin. Enintään 100 kilometrin päähän vastasi olevansa valmiita matkustamaan 27,1 %, enintään 200 kilometriä 37,6 %, enintään 500 kilometriä 23,4 % ja jopa yli 1000 kilometriä 11,9 %. Tukihenkilöiden vastaukset matkustusvalmiudesta jakaantuivat melko samoin kuin kilpailijoillakin, tosin tukihenkilöissä oli 4,1 % vähemmän enintään 100 kilometriä matkustavia ja 5,5 % enemmän yli 1000 kilometriä valmiita matkustamaan olevia kuin

kilpailijoissa. Samoin kuin kilpailijoilla, myös tukihenkilöillä matkustusvalmius oli korkeammilla kilpailutasoilla suurempi. Tämä selittääkin tukihenkilöiden ilmoittaman hieman kilpailijoita suuremman matkustusvalmiuden, sillä kyselyyn vastanneista kansallisissa kilpailevien tukihenkilöitä oli enemmän kuin harjoituskilpailuissa kilpailevien tukihenkilöitä, kun taas harjoituskilpailijoiden osuus vastanneista kilpailijoista oli suhteessa hieman suurempi ja kansallisten kilpailijoiden pienempi.

6.2.2 Mielipiteet kilpailupaikalla tärkeinä pidetyistä asioista

Tukihenkilöiden vastaukset kilpailupaikalla tärkeimpinä pidettyihin asioihin eivät juuri eronneet kilpailijoiden vastauksista samoihin kysymyksiin. Erittäin tärkeäksi tai tärkeäksi tukihenkilöistä asetti kilpailukentän pohjan lähes jokainen, eli 99,6 %, hyvän kilpailukaluston kunnan 91 % ja yleisöpalvelut 92,9 %. Tukihenkilöt arvostivat näitä seikkoja siis vielä hieman kilpailijoita enemmän. Samoin majoituksen järjestymistä kilpailupaikalta tukihenkilöt pitivät kilpailijoita tärkeämpänä. Ratsastajien majoitusta piti erittäin tärkeänä tai tärkeänä 40,6 % tukihenkilöistä, mikä on 13,6 % enemmän kuin kilpailijoista, ja hevosten majoituksen erittäin tärkeäksi tai tärkeäksi nosti tukihenkilöistä 76,5 %, mikä taas on 20,1 % enemmän kuin kilpailijoista. Kyselyä laadittaessa tukihenkilöiden kysymysvaihtoehdoista oli jäänyt pois kysymys ravintolan tärkeydestä, mutta tämä tuli esiin tukihenkilöiden sanallisissa vastauksissa, jossa yli kolmasosa vastaajista ilmoittivat pitävänsä tärkeänä, että kilpailupaikalta löytyy joko hyvin varusteltu kahvio tai mieluiten ravintola, jotta kisoissa on mahdollisuus kunnolliseen lämpimään ateriaan. Erityisruokavalioiden ja tarjolla olevan ruuan terveellisyyden huomioiminen sai erityistä kiitosta.

Sanallisissa vastauksissaan tukihenkilöt toivoivat kilpailupaikalta melko samoja asioita kuin kilpailijat. Tukihenkilöiden toiveissa painottuivat luonnollisesti kuitenkin parkkialueiden toimivuus, kuten riittävä koko ja liikenteen ohjaus, ystävällinen kansliahenkilökunta sekä opasteiden riittävä määrä niin kilpailupaikalla kuin matkan varrellakin. Tärkeänä niin turvallisuuden vaikuttavana kuin tukihenkilöiden toimintaa helpottavana asiana pidettiin myös sitä, että kilpailualueella on hyvin rajattu tilat eri toiminnoille; että esimerkiksi yleisön kulku ei olisi samasta paikasta kuin käsihevosalue. Tukihenkilöt toivoivat kilpailijoiden tapaan verryttelyalueen hyvää valvontaa ja turvallisuutta sekä selkeää, informatiivista kuulutusta, joka kuuluisi koko kilpailualueella.

6.2.3 Mielipiteet tärkeimmistä kehityskohdista kotimaan kilpailutoiminnassa sekä kehitysehdotukset

Yhtenä tärkeimmistä kehityskohdista nykyisessä kilpailujärjestelmässä tukihenkilöt pitivät sitä, että kisoista ylipäätään saataisiin sujuvat ja toimivat kaikki puolin. Tässä yhteydessä suurimmaksi ongelmaksi koettiin se, että kilpailut eivät pysy suunnitelluissa aikatauluissa, kuulutukset eivät kuulu kunnolla kisa-alueella, jolloin tieto ei välity sekä että toimihenkilöitä ei aina ole riittävästi tai he eivät ole täysin toimiensa tasalla. Toimihenkilöitä kaivattiin lisää varsinkin verryttelyalueiden valvontaan, erityisesti seura-

ja aluetasolla, toimihenkilöiden asiantuntevuudessa taas koettiin puutteita eniten kansallisella tasolla. Seuratasolla tukihenkilöt olivat kokeneet puutteita pysäköintitilojen laadussa. Kilpailukenttien pohjien kuntoon erityisesti kansallisissa toivottiin parempaa panostusta.

Kilpailunjärjestäjien välistä yhteistyötä toivottiin lisättävän, jotta lähialueiden kilpailukalenterin päällekkäisyydet voitaisiin minimoida. Toivottiin myös että näin saataisiin luokkatarjontaan vaihtelevuutta, jolloin pystyttäisiin ottamaan paremmin huomioon erilaisten ja eri vaiheissa olevien kisaajien tarpeet.

Tukihenkilöt kaipaivat enemmän tiedotusta tulevista kilpailuista sekä parempaa tiedonkulkua kilpailupaikalla, jossa tärkeimmäksi tekijäksi mainittiin kilpailujen hyvä kuulutus. Kilpailu-uran aloittamisen kynnyksellä oleville toivottiin olevan helpommin saatavilla tietoa kilpailemisesta ja sen käytännöistä. Kilpailuille toivottiin hankittavan enemmän sponsoreita, minkä toivottiin laskevan osallistumismaksuja sekä tuovan lajille lisää näkyvyyttä. Medianäkyvyyden kasvattamista tukihenkilöt pitivät erityisen tärkeänä, jotta ratsastuksesta saataisiin kiinnostumaan myös lajia harrastamaton yleisö. Erityisesti kansallisen tason kilpailijoiden tukihenkilöt toivoivat, että kilpailuista saataisiin yleisöystävällisempiä ja viihdyttävämpiä, mikä heidän mukaansa vaatisi esimerkiksi panostusta katsomoihin ja kisojen seurattavuuteen, kuten kuulutuksiin ja nopeaan tulospalveluun, sekä kilpailujen oheistoimintoihin, kuten ravintolaan ja myyntikojuihin.

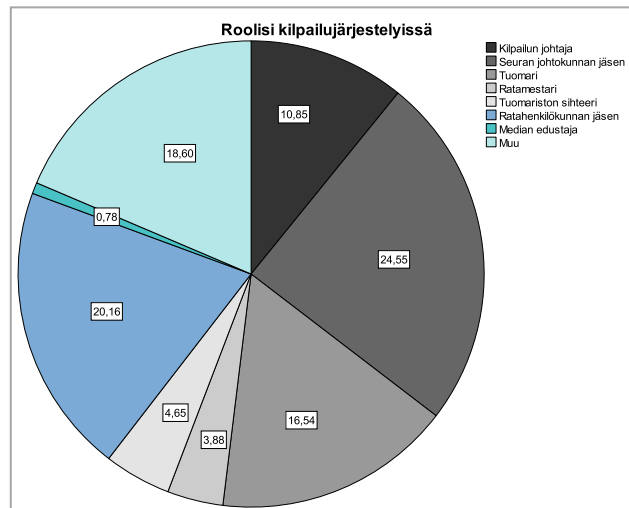
Kilpailijoiden tapaan tukihenkilöt esittivät toivomuksen, että kilpailuluokkia voitaisiin jakaa osiin ratsastajien kokemuksen mukaan, matalilla kilpailutasoilla toivottiin mahdollisuutta vain lapsille suunnattuihin luokkiin. Tärkeänä asiana tukihenkilöt pitivät, että kilpailutoimintaan saataisiin nykyistä paremmin mukaan ajatus lasten ja nuorten perusteellisesta opastamisesta kilpailumaailmaan. Tätä pidettiin erityisen hyvänä tapana lisätä turvallisuutta sekä parantaa kilpailijoiden asennetta. Varsinkin kansallisen tason kisaajien tukihenkilöt kokivat ongelmaksi osalla kilpailijoista olevan ylimielisen asenteen kilpailunjärjestäjiä ja kilpailusääntöjä kohtaan, mitä voitaisiin yrittää korjata jo varhaisessa kilpailuvaiheessa tutustuttamalla kisaajia paremmin kilpailemisen ja kilpailunjärjestämisen kokonaiskuvaan. Kilpailemisen kustannusten nouseminen alue- ja kansallisella tasolla toivottiin saatavan kuriin ja kehitettävän mahdollisesti jotakin tukijärjestelmää, jolla kilpailemista voisi yrittää saada vähemmän tappiolliseksi.

6.3 Kilpailunjärjestäjien vastaukset

Kyselyyn vastasi kilpailunjärjestäjien edustajia 387 kappaletta. Kaikki kohderyhmän edustajat vastasivat alun taustoittaviin ja kilpailuiden yleisiä asioita koskeviin kysymyksiin, lopun kysymyksiin ohjeistettiin vastamaan niitä henkilöitä, jotka olivat mukana kilpailujen järjestelyn vastuutehtävissä ja suunnittelussa.

6.3.1 Taustoittavien kysymysten vastaukset

Vastaajilta kysyttiin kyselyn alussa heidän tehtävänsä tai rooliaan kilpailujärjestelyjen kannalta, jotta tuloksia analysoidessa voitaisiin erottaa kilpailun suunnitteluun osallistuvien ja erityistä vastuuta kisajärjestelyistä kantavien, kuten seurojen johtokunnan jäsenten ja kilpailun johtajien, vastaukset pienemmässä järjestelyvastuussa olevien, kuten ratahenkilökunnan jäsenten, vastauksista. Kuvassa 9. esitetään vastaajien prosentuaalinen jakauma näiden roolien mukaan.

Kuva 10. Kyselyyn vastanneiden kilpailujärjestäjien roolit kilpailuissa prosentiosuuksina.

Kuva 11. Kilpailujärjestäjien vastausten perustana olevan kilpailutason jakautuminen prosentiosuuksina.

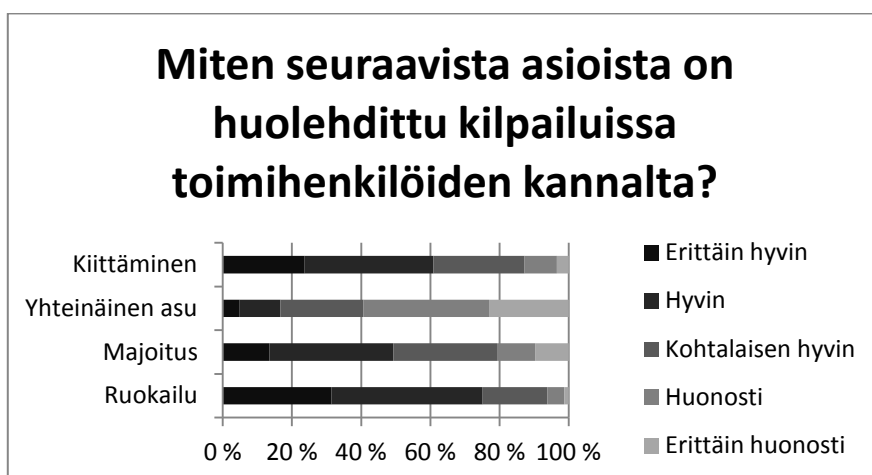
Kilpailujärjestäjiltä kysyttiin kilpailijoiden ja tukihenkilöiden tapaan myös pääasiallista kilpailutasoa, jolle heidän vastauksensa pohjautuvat, nämä kuvataan Kuvassa 10. Kilpailujärjestäjiltä saatiin kilpailuharjoitus-

tasolle pohjautuvia vastauksia lähes 10 %, mikä on eniten eri kohderyhmi- en vastauksista.

6.3.2 Arviot toimihenkilöiden huomioinnin nykyisestä tasosta

Seuraavaksi kilpailunjärjestäjiltä kysyttiin, miten hyvin he kokevat tietyt kilpailunjärjestämiseen liittyvät asiat otetun huomioon kilpailuissaan (Kuva 12.). Ruokailun järjestämistä piti erittäin hyvänä tai hyvänä 75,1 % kaikista vastaajista, kohtalaisen hyvänä 18,7 % ja huonona tai erittäin huonona 6,2 %. Vastausten jakautuminen vaihteli hieman kilpailutason ja vastaajien roolien mukaan, eniten ruokailu koettiin huonosti järjestetyksi harjoituskilpailuissa, jossa sitä piti huonona 10,8 % sekä median edustajien joukossa, joista kaikki (3 kappaletta vastaajia) pitivät ruokailun järjestämistä huonona. Majoituksen järjestämistä erittäin hyvänä tai hyvänä piti 49,1 %, kohtalaisena 30 % ja huonona tai erittäin huonona 20,7 %. Parhaiten majoitus koettiin järjestetyn kansallisella tasolla, jossa sitä erittäin hyvänä tai hyvänä piti lähes 60 %.

Kilpailunjärjestäjien yhtenäisestä asustuksesta koettiin yleisesti huolehdittua heikosti, sillä 59,3 % vastaajista koki sen huonosti tai erittäin huonosti järjestetyksi, hyvin tai erittäin hyvin taas vain 16,6 %. Parhaiten yhtenäinen asu oli huomioita kansallisissa kilpailuissa, jossa noin neljäsosa vastaajista piti sen järjestymistä erittäin hyvänä tai hyvänä. Kiittämisestä kisojenjärjestäjät olivat vastausten perusteella huolehtineet mallikkaasti, 60,7 % vastasi sen järjestyneen erittäin hyvin tai hyvin, huonosti tai erittäin huonosti taas 12,8 %. Alue- ja kansallisella tasolla kiittämistä piti hyvänä hieman harvempi kuin seura- tai harjoituskilpailutasolla, mutta ero oli hyvin vähäinen. Positiivisena huomiona eri tehtäviin sijoittuvien vastauksissa oli, että esimerkiksi ratahenkilökunnan jäsenet kokivat eniten kiittämisen järjestyneen hyvin. Toisaalta ratamestareista noin viidesosa koki, että kiittäminen oli järjestynyt huonosti.

Kuva 12. Kilpailunjärjestäjien edustajien vastaukset kysymykseen ” Miten kilpailunjärjestäjä on mielestäsi huolehtinut seuraavista asioista toimihenkilöiden kannalta kilpailun yhteydessä?”.

Yksittäisenä, vaikkakin pienenä, vastaajaryhmänä, jonka tyytymättömyys kaikkeen toimihenkilöiden huomioimiseen oli verraten suurta, nousi medi-

an edustajat. Salonen (2004, 69) toteaa, että mikäli lehdistöpalvelut eivät tapahtumassa toimi lainkaan, on se toimittajan näkökulmasta epäonnistunut, vaikka tapahtuma olisikin muutoin onnistunut. Näillä perusteilla voitaneen siis päätellä, että median edustajien tarpeita ei ole ratsastuskilpailujen järjestelyissä kyllin huomioitu.

6.3.3 Mielenpitoet kilpailun onnistumisen kannalta tärkeistä asioista

Kilpailun onnistumisen kannalta tärkeistä asioista ensisijaisena tärkeänä kilpailunjärjestäjät pitivät hyvää ilmapiiriä; neljä viidestä vastaajasta piti sitä erittäin tärkeänä, loput tärkeänä. Hyvän kilpailukentän pohjan asetti erittäin tärkeäksi 61,3 % ja tärkeäksi 34,3 %, hyvän kilpailukaluston kunnon taas erittäin tärkeäksi 39,2 % ja tärkeäksi 53 %. Näissä kolmessa asiassa vastaajien mielenpitoet vaihtelivat hyvin vähän eri roolien tai kilpailutason mukaan. Sama päti myös kysymyksessä osaavan henkilökunnan tärkeydestä, minkä asetti erittäin tärkeäksi 64,3 % ja 33,3 % tärkeäksi. Kuva 13. havainnollistetaan tämän kysymyksen vastausten jakauma.

Ratsastajille järjestettävän majoituksen tärkeydestä mielenpitoet jakautuivat melko tasaisesti eri vastausvaihtoehtojen kesken, noin neljäsosa piti majoitusta erittäin tärkeänä tai tärkeänä, kolmasosa kohtalaisen tärkeänä ja loput, eli suurin osa vastaajista, vain hieman tai ei lainkaan tärkeänä. Hevosten majoitusta pidettiin ratsastajien majoitusta tärkeämpänä, sillä hieman yli puolet vastaajista asetti sen erittäin tärkeäksi tai tärkeäksi ja noin viidesosa vähän tai ei lainkaan tärkeäksi. Majoitusasiat nostettiin luonnollisestikin tärkeämmäksi alue- ja kansallisissa kisoissa kuin seura- tai kilpailuharjoituksissa.

Kuva 13. Kilpailunjärjestäjien arviot kyseisten seikkojen merkityksellisyydestä kilpailun onnistumisen kannalta.

Ravintolan ja toimihenkilöruokailun tärkeydestä kilpailunjärjestäjät olivat melko samoilla linjoilla roolista ja tasosta riippumatta, 77,2 % piti niitä

erittäin tärkeinä tai tärkeinä, 16,3 % kohtalaiset tärkeinä ja 6,5 % hieman tai ei lainkaan tärkeinä. Yhtenäinen linja säilyi myös yleisöpalveluiden tärkeyden suhteen, joita 94 % piti erittäin tärkeinä tai tärkeinä. Kaikista vastaajista sähköistä tulospalvelua piti erittäin tärkeänä 21,5 %, tärkeänä 40,8 %, kohtalaisen tärkeänä 24,1 %, hieman tärkeänä 11,9 % ja ei lainkaan tärkeänä 1,6 %. Sähköisen tulospalvelun tärkeys nousi kuitenkin sen mukaan mitä korkeammalle kilpailutasolle menttiin; sen nosti erittäin tärkeäksi kilpailuharjoituksissa vain 8,1 %, seurakilpailuissa 13,4 %, aluekilpailuissa 27 % ja kansallisissa jo 30,8 %.

6.3.4 Järjestettävien kilpailuiden koko toimihenkilömäärän perusteella

Loppuihin toimihenkilöiden kysymyksiin ohjeistettiin vastaamaan niitä henkilöitä, jotka osallistuvat kilpailujen järjestelyiden etukäteissuunnitteluun ja järjestelyyn tai tiedotukseen, sillä heiltä haluttiin kerätä näihin teemoihin liittyviä mielipiteitä. Ensimmäisenä selvitettiin taustatiedoksi vastaajien kisojen kokoluokkaa, kysymällä kilpailujen toimitsijamäärää. Eniten vastaajissa oli pienempien kisojen järjestäjiä, hieman vajaa 43 % sijoittui 1-5 toimitsijan kilpailuluokkaan ja sama noin sama määrä 6-20 toimitsijan luokkaan. 21-50 toimitsijan kilpailuita järjesti noin 13 %, 51-100 toimitsijan alle 1 % ja yli sadan toimitsijan kisoja 1,3 %. Eniten pienen toimitsijajoukon kisoja järjestettiin kilpailuharjoitustasolla, noin 55 % ilmoitti järjestävänsä kilpailunsa 1-5 toimitsijan voimin, eniten toimitsijoita taas luonnollisesti oli kansallisten kilpailuiden järjestämisessä, jossa yli sadan toimitsijan kilpailuita järjesti 4,3 %. Toisaalta myös kansallisten kilpailuiden järjestäjistä jopa 46,8 % ilmoitti järjestävänsä kisat 1-5 toimitsijan voimin, mikä kuulostaa kovin vähäiseltä määrältä. Kysymyksen asetelussa ei tosin ollut tarkennettu tässä yhteydessä tarkoitettavan toimitsijan määritelmää, joten saattaa olla, että osa vastaajista on mieltänyt toimitsijoiksi vain esimerkiksi lisenssin omaavan toimihenkilöt.

6.3.5 Arviot kiinnostuksesta nykyistä korkeamman tason kilpailuiden järjestämiseen ja seurojen välisen yhteistyön lisäämiseen

Hieman alle puolet vastaajista arveli seuransa olevan kiinnostunut järjestämään nykyistä korkeamman tason kisoja. Halukkuus pieneni sitä mukaa mitä korkeammalla tasolla kilpailuja jo järjestettiin; kilpailuharjoituksia järjestävistä vielä 64 % suhtautui korkeamman tason kisojen järjestämiseen positiivisesti, seuratasolla 53,7 %, aluetasolla 45,7 % ja kansallisella tasolla kilpailuja järjestävistä 37,3 %. Toisaalta voidaan tehdä myös huomattavan positiivinen huomio, että yli kolmasosa kansallisten kilpailujen järjestäjistä olisi innokkaita lähtemään järjestämään kansainvälisiäkin kilpailuita. Perusteluiksi sille, että nykyistä korkeamman tason kisojen järjestämiseen ei ole innokkuutta, harjoitus- ja seurakilpailuiden järjestäjät ilmoittivat ensisijaisesti sopivan paikan puuttumisen, varsinkin riittävien parkkitilojen puutteen sekä liian vähäisen kaluston. Monet vastasivat myös seuransa olevan niin pieni, ettei talkooväkeä saataisi kokoon tarpeeksi. Useat kokivat myös kilpailunjärjestelyjen hankaloituvan ja monimutkaisuutensa entisestään korkeamman tason kisoissa, minkä vuoksi innostus puuttui. Toisaalta melko monet vastasivat seuransa olevan vielä vasta-alkaja

kisojen järjestämisessä, joten ensin halutaan luonnollisesti opetella helpommilla kisoilla, mutta mahdollisuutta siirtymistä vaativimpiinkin kilpailuihin tulevaisuudessa ei suljettu pois. Aluekilpailuja järjestävien suurimpina syinä haluttomuuteen järjestää kansallisia oli tilojen puute, esimerkiksi liian pieni kenttä tai ei mahdollisuutta hevosten majoituksen järjestämiseen. Toimitsijoista koettiin olevan pulaa, mutta mainittiin myös, ettei uskottu kansallisiin riittävän kilpailijoita. Järjestämiskustannusten nousu oli myös tärkeä tekijä siinä, ettei kansallisia kisoja haluttu lähteä järjestämään. Kansallisia kisoja jo järjestävät eivät kokeneet että kansainvälisten kilpailujen järjestäminen olisi järkevää, se miellettiin taloudellisesti liian suureksi taakaksi tai muuten liian monimutkaiseksi. Useat eri tasoilla kilpailuja järjestävät ilmaisivat että heidän seuransa kiinnostus korkeamman tason kilpailujen järjestämiseen voisi olla suurempi, mikäli se voisi tapahtua yhteistyössä jonkin toisen seuran kanssa. Kaikista vastaajista 86,1 % vastasikin seuraavaan kysymykseen seuransa olevan kiinnostunut yhteistyöstä muiden seurojen tai tallien kanssa alue- ja kansallisten kilpailujen järjestämisessä.

6.3.6 Mielenpitoet tuomareiden ja ratamestareiden tavoitettavuudesta

Siinä, kokivatko kisajärjestäjät tuomarit ja ratamestarit helposti tavoitettaviksi, oli melko suurta vaihtelua alueittain (Taulukko 6.) sekä hieman kilpailutason mukaan. Kaikista vastaajista 83,3 % piti tavoitettavuutta helppona. Parhaaksi tuomareiden ja ratamestarien tavoitettavuus arvioitiin Keski-Suomen alueella, missä kaikki vastaajat pitivät tavoitettavuutta hyvänä, huonoimmaksi taas Pohjanmaalla, missä tavoittamista piti helppona 57,1 %. Keskimääräistä huonompaa tavoitettavuutta pidettiin myös Itä-Suomessa, missä 70 % vastasi kokeneensa sen helpoksi. Kilpailutason mukaan verrattaessa tuomareiden ja ratamestarien tavoitettavuus oli helpointa kansallisella tasolla ja kilpailuharjoituksissa, alue- ja seurakilpailuissa taas hieman yli kymmenen prosenttia vähemmän koki tavoitettavuuden helpoksi. Sanallisten vastausten perusteella varsinkin koulukilpailuihin voi olla hankalaa saada tuomareita, syyksi on koettu joko tuomareiden liian pieni määrä tai kiinnostuksen puute. Varsinkin suurempien koulukilpailujen yhteydessä tarvittavan tuomarimäärän saaminen voi olla hankalaa. Monet kilpailunjärjestäjistä kokivat huonoksi myös sen, etteivät kaikki tuomarit ja ratamestarit vastanneet sähköpostitse tehtävään tiedusteluun lainkaan.

Taulukko 6. Tuomareiden ja ratamestareiden tavoitettavuuden kokemisessa on suu-
rehkoja alueittaisia eroja.

Alue	Ovatko tuomarit/ratamestarit mielestänne helposti tavoitettavissa?	
	Kyllä	Ei
Etelä-Suomi	90,4 %	9,6 %
Häme	85,2 %	14,8 %
Itä-Suomi	70 %	30 %
Kaakkois-Suomi	86,4 %	13,6 %
Keski-Suomi	100 %	0 %
Lounais-Suomi	82,1 %	17,9 %
Pohjanmaa	57,1 %	42,9 %
Pohjois-Suomi	83,9 %	16,1 %
Kaikki	83,3 %	16,7 %

6.3.7 Mielenpitoet SRL:n tarjoamista palveluista

SRL:n kilpailunjärjestäjien käyttöön tarjoamista palveluista tärkeimmäksi koettiin Kisapalvelu-ohjelma Kipa, jonka arvioi erittäin tärkeäksi 57,2 % ja tärkeäksi 32 %, ei lainkaan tai vain hieman tärkeäksi sen arvioi vain 3,2 %. Myös Equipe-tulospalveluohjelman käytettävyyttä pidettiin arvossa; erittäin tärkeänä sitä piti 56,1 % ja tärkeänä 32,4 %. Liitolta vuokrattavissa oleva kilpailukalusto taas koettiin vähemmän tärkeäksi, erittäin tärkeäksi sen arvioi 16,1 %, tärkeäksi 36,9 %, kohtalaisen tärkeäksi 24,1 %, vähän tärkeäksi 18,1 % ja ei lainkaan tärkeäksi 4,4 %. Se, kuinka tärkeäksi vuokrattava kilpailukalusto arvioitiin, vaihteli suurestikin eri alueiden välillä. Tärkeimpänä sitä pidettiin Itä- ja Etelä-Suomen alueilla, vähiten tärkeänä taas Keski- ja Pohjois- Suomessa.

Kilpailunjärjestäjien käyttämien ohjelmien käytön järjestäjät arvioivat melko vaivattomaksi, sillä 68,8 % piti Kipan käyttöä erittäin helppona tai helppona, Equipen taas 51,3 %. Vaikeana tai erittäin vaikeana Kipan käyttämistä piti 6,5 % ja Equipen 11,2 %. Vuoden 2012 alusta tulleen muutoksen mukaan myös seurakilpailuista voi ilmoittaa Kipassa, kisansa aikoikin varmasti ilmoittaa siellä 47 %. 40,6 % vastasi ilmoittavansa seurakilpailunsa Kipaan ehkä, mutta 12,4 % ei aikonut seurakisojaan sinne ilmoittaa. Tähän syyksi ilmoitettiin, ettei joko aiottu tulevana kautena järjestää lainkaan seuratasen kilpailuita, tai että koettiin Kipan käyttö hankalaksi ja oma nykyinen tiedotuskanava, kuten seuran nettisivut, joustavammaksi ratkaisuksi.

SRL:n sarjakilpailuiden järjestämiseen ilmoitti osallistuneensa 33,1 % kilpailunjärjestäjistä. Valtaosa, 68,5 %, vastaajista ei ollut kokenut sarjakilpailun järjestelyiden eroavan muiden kisojen järjestelyistä. Järjestelyiltään

helpommiksi sarjakilpailut mielsi 5,4 %, hankalimmiksi taas 26,1 %. Helpottaviksi asioiksi mainittiin valmiit luokat ja palkinnot. Järjestämistä hankaloittaviksi seikoiksi sarjakilpailuissa taas mainittiin sääntöjen valvonnan ja tulkinnan lisääntyminen, toimihenkilötarpeen lisääntyminen sekä luokkien sponsorimyynnin vaikeutuminen valmiiden luokkasponsorien vuoksi.

6.3.8 Yhteistyökumppanit ja sponsorit kilpailuissa

Erilaisten yhteistyökumppaneiden ja luokkasponsoreiden hankkiminen kilpailuille oli vastausten mukaan hyvin suosittua ja yleistä. Eniten kilpailunjärjestäjät ilmoittivat saaneensa yhteistyökumppaneita paikallisista yrityksistä, näin vastasi 58,7 %. Hevosalan yritysten kanssa yhteistyössä oli 18,9 %, yksityisten henkilöiden 3,5 %, mutta täysin ilman yhteistyökumppaneita oli 13 %. Muita yhteistyökumppaneita järjestäjistä vastasi käyttävänsä 5,9 %, näin vastanneista suurimmalla osalla oli yhteistyökumppaneina useita eri aiemmissa vaihtoehdoissa mainittuja yrityksiä. Vastineeksi kilpailujen yhteistyökumppaneille ja sponsoreille lähes kaikki kilpailunjärjestäjät vastasivat tarjoavansa yrityksille mainostilaa kilpailuissa. Lisäksi yhteistyökumppanista saatettiin mainita seuran nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Yhteistyökumppaneille myytiin usein omia luokkia, jolloin yrityksen nimi näkyi luokan yhteydessä jo kilpailukutsussa sekä mahdollisissa palkintoloimissa tai vastaavissa. Yhteistyökumppaneista kerrottiin myös mainittavan useasti kilpailukuulutuksissa sekä tarjottavan yrityksille mahdollisuutta äänimainokseen tai mainokseen käsiohjelmassa. Melko yleistä oli tarjota ilmainen myyntipiste yhteistyöyritykselle kilpailuiden aikana. Lisäksi sponsoreille oli tarjottu ilmaiset kahvitukset ja ruuat, mikäli he saapuivat kisoja seuraamaan sekä isommissa kilpailuissa mahdollisuus opastettuun kilpailujen seuraamiseen. Tärkeänä asiana yhteistyössä mainittiin useasti sponsoreiden muistaminen ja kiittäminen vuoden lopussa.

6.3.9 Mielipiteet kilpailunjärjestämisen haastavimmista asioista ja ehdotukset näiden helpottamiseksi

Ehdottomasti haastavimmaksi asiaksi kilpailujen järjestämisessä joka tasolla nousi tarvittavan talkooväen ja toimihenkilöiden saaminen. Harjoituskilpailu- ja seuratasolla mainittiin erikseen vielä haasteeksi löytää nimenomaan osaavia ja kokeneita henkilöitä tiimiin. Näillä alemmilla kilpailutasoilla ongelmaksi tuli usein myös kilpailupaikan puitteiden sopimattomuus kilpailuille, kuten parkki- ja verryttelytilojen puute tai ahtaus sekä maneesin puuttuminen. Tiedonkulku toimitsijoiden välillä niin kilpailujärjestelyjen suhteen kuin itse kilpailupäivänä koettiin haasteelliseksi, kuten myös se, ettei osallistujien määrää pysty juuri ennalta arvioimaan, minkä osaltaan koettiin vaikeuttavan jo muutekin hankalaksi koettua kilpailun aikataulutusta. Lisäksi alempien kilpailutasojen kisajärjestelyissä haasteiksi olivat nousseet tuomareiden saaminen sekä tekniikan, kuten Kipan ja Equipen, käyttäminen, mikä toi vaikeuksia esimerkiksi lähtölistojen ja kilpailukutsujen tekemiseen. Seurakilpailujen järjestäjät mainitsivat vielä ko-

keneensa haasteeksi eri seurojen välisen kilpailun osallistujista, mikä söi kisojen kannattavuutta.

Myös alue- ja kansallisen tason kisojen järjestelyissä talkooväen ja toimihenkilöiden vähyyden vastattiin olevan ongelma, vastuun järjestelyistä koettiin usein jäävän saman hyvin pienen joukon kannettavaksi. Koulutuumareiden saaminen koettiin osittain haasteelliseksi, varsinkin aluetasolla jääviyssyiden vuoksi. Tällöin järjestäjät joutuivat usein hankkimaan tuomarin kauempaa, mikä taas nosti järjestäjille aiheutuneita kuluja. Kilpailujen saaminen kannattaviksi, talouspuolen suunnittelu ja sponsoreiden hankinta mainittiin myös merkittäväksi haasteeksi kisajärjestäjille. Kilpailusäännöt koettiin monesti monimutkaisiksi ja niiden tulkinta ongelmalliseksi, mainittiin myös byrokratian ja paperitöiden määrän laskevan järjestäjien halukkuutta ja intoa kilpailujärjestelyyn. Vielä aluetasollakin kilpailuluokkien rajaaminen ja kisojen aikataulutus tuotti päänvaivaa, kansallisissa taas tulospalvelun saaminen nopeaksi ja sujuvaksi sekä maksuturvan toimivuus aiheuttivat hankaluutta. Kansallisten järjestäjistä monet mainitsivat toimiaan hankaloittavaksi tekijäksi kilpailijoiden mielestään monesti kohtuuttomat vaatimukset ja ylimielisen asenteen kisajärjestäjiä kohtaan.

Kilpailunjärjestäjät antoivat myös ideoita ja toiveitaan joidenkin hankaliksi kokemiensa asioiden helpottamiseksi. Väen saamiseksi paremmin ja innokkaammin mukaan järjestelyihin oli kokeiltu jonkin verran teemavuoden mukanaan tuomaa talkoopassia, joka oli tuonut joissain tapauksissa helpotusta toimihenkilöpulaan. Toivottiin kuitenkin mahdollisuutta aktiivisten parempaan palkitsemiseen ja esimerkiksi liiton tukevan maksullisissa toimihenkilökoulutuksissa, mikäli sitouduttaisiin tiettyyn määrään toimihenkilökertoja. Alueen ylläpitämää ajantasaista ja kattavaa toimihenkilöpankkia ehdotettiin myös ahkerasti. Toimihenkilöpankista toivottiin selkeää, johon voisivat ilmoittautua myös muut kuin lisenssitoimihenkilöt, ja yksityiskohtina muuan muassa, että henkilön kohdalla tulisi lisenssitoimihenkilöiden yhteydessä mainita lisenssin suorittamisvuosi sekä kaikkien kohdalla mikäli sähköpostiyhteydenotot olivat mahdollisia tai toivottavia. Seurojen välisen yhteistyön lisäämistä ja parantamista pidettiin erittäin tärkeänä, esimerkiksi alueiden hallitusten toivottiin olevan aktiivisemmin yhteyksissä seurojen kanssa tämän asian parantamiseksi. Kilpailujen järjestämisen helpottamiseksi toivottiin, että esimerkiksi tuomareiden jääviyssäännön tarpeellisuutta olla voimassa vielä aluetasolla pohdittaisiin uudelleen sekä kilpailusääntöjä yksinkertaistettaisiin. Toisaalta toivottiin enemmän selkeitä ohjeita ja neuvoja kilpailunjärjestämiseen. Yksinkertaisia valmiita ohjeita esimerkiksi siitä, mitä eri toimihenkilöiden toimenkuvaan kuuluu, toivottiin esimerkiksi uusien toimijoiden perehdyttämisen helpottamiseksi. Myös tukea ja neuvoja sponsorihaankintaan kaivattiin.

6.3.10 Kehitysehdotukset kotimaan kilpailujärjestelmään

Viimeisenä kysymyksenä kilpailunjärjestäjiltäkin kysyttiin heidän kehitysehdotuksiaan nykyiseen kilpailujärjestelmään. Eri tasojen kilpailunjärjestäjät toivoivat kehitystä hieman erityyppisiin asioihin, mutta yhteisenä kehityskohtana tasosta riippumatta nähtiin kuitenkin tarve nykyisten kilpailusääntöjen ja kilpailunjärjestämismääräysten selkeyttämiseksi ja yk-

sinkertaistamiselle sekä liiton tuen ja opastuksen lisäämiselle, mutta myös seurojen välisen yhteistyön parantamiselle. Kilpailusääntöjen ja kilpailunjärjestämismääräysten koettiin ajan saatossa monimutkaistuneen niin, ettei yksiselitteistä tulkintaa aina olisi mahdollista esittää. Kilpailunjärjestämiseen liittyvät määräykset koettiin joiltain osin tarpeettoman tiukoiksi ja osa liitolle tehtävistä ilmoituksista ja raportoinnista järjestäjän työn moninkertaistamiseksi. Tiukkojen määräysten lisäämisen sijaan järjestäjät toivoivat liitolta enemmän neuvoja ja opastusta kilpailunjärjestämiseen, kuten uusien talkoolaisten opastukseen, kilpailun eri toimintojen järjestämiseen sekä yhteistyökumppaneiden hankintaan. Toivottiin myös parempia ohjeita siihen, miten kilpailijoiden epäasialliseen käytökseen ja esimerkiksi huonoon hevosten kohteluun tulisi reagoida. Monien kilpailijoiden epäkunnioittava asenne kilpailunjärjestäjää kohtaan mainittiin useasti uudelleen tässä yhteydessä, ratkaisuksi ehdotettiin jonkinlaista järjestelmää, jossa kilpailijan tulisi osallistua kisajärjestelyihin ennen kilpailuluvan saamista.

Seurojen välisen yhteistyön lisäämiseksi toivottiin kehitettävien toimintoja, sillä yhteistyön paranemisen uskottiin parantavan niin kilpailujen järjestelyjen tasoa, osaamista kuin talkoolaisten riittävyyttä ja jaksamistakin. Yhteistyön lisäyksessä voisi olla ratkaisu myös kilpailukalenterin päällekkäisyyksiin, eli siihen, että lähekkäin järjestetään samaan aikaan saman tason ja lajin kilpailuita. Tämä mainittiin myös tärkeäksi kehitettäväksi seikaksi, sillä päällekkäisyyksien koettiin olevan haitaksi esimerkiksi kilpailujen kannattavuudelle. Kaikilta kilpailutasoilta esitettiin kehittämistoiवेeksi myös jokin tapa, jolla kilpailunjärjestäjä voisi tarvittaessa rajoittaa luokkakokoa, etteivät kilpailut kasvaisi osanottajiltaan liian suuriksi järjestää. Tässä yhteydessä mainittiin erityisesti koulukilpailut, joihin ehdotettiin esimerkiksi mahdollisuutta vastaanottaa ilmoittautumisia vain ennalta ilmoitettu määrä aikajärjestyksessä.

Harjoituskilpailujen järjestäjät toivoivat vielä nykyistä enemmän opastusta ja koulutusta myös Kipan ja Equipen käyttämiseen. Jotta pienten kilpailujen järjestäminen ei jäisi tuomarin saamisesta kiinni, esitettiin toive, että kehitettäisiin jokin matalamman tason tuomarisenssi, jonka suorittanut saisi toimia tuomarina esimerkiksi vain kilpailuharjoituksissa ja/tai oman seuransa kilpailuissa. Seurakisojen järjestäjillä oli myös toiveissa tuomareiden saatavuuden parantaminen sekä Kipan kehittäminen seurakilpailuiden ilmoittautumisen osalta.

Alue- ja kansallisten kilpailujen järjestäjät toivoivat Equipen ja maksuttoman toimivuuden parantamista. Myös vuokrattavan kaluston määrää toivottiin lisättävän, niin että esimerkiksi jokaisella alueella voisi olla vuokrattavissa niin este- kuin koulukalustoa sekä Equipen kanssa yhteensopivia sähköisiä ajanottimia. Esitettiin myös toiveita uusista koulukilpailuohjelmista vanhojen rinnalle. Kilpailujen koon rajaamiseksi toivottiin kehitettävien keinoja. Ehdotettiin, että rataasteillä voitaisiin ottaa käyttöön kvaalisysteemi kenttäkilpailuiden mallin mukaan tai että kansalliset, ja mahdollisesti alueluokatkin, jaettaisiin a ja b- osioihin, esimerkiksi kokemuksen perusteella. Toivottiin siis jonkinlaista järjestelmää, joka ohjaisi kilpailijat etenemään järjestelmällisesti vaikeusasteelta toiselle, mikä helpottaisi

myös kilpailunjärjestäjää. Kaikkiaan toivomuksena etenkin kansallisten järjestäjillä oli, että liiton tuki tulisi jollain tapaa konkreettisemmaksi ja toiminta avoimemmaksi, esimerkiksi erityistä kilpailutoiminnan yhteys-henkilöä toivottiin.

7 KEHITYSEHDOTUKSET

Seuraavissa kappaleissa on pohdittu joitakin kehitysehdotuksia, joilla kottimaan kilpailujärjestelmää voitaisiin mahdollisesti parantaa ja viedä niin kilpailijoiden, heidän tukihenkilöidensä kuin kilpailunjärjestäjienkin tarpeita paremmin palvelemaan suuntaan. Kehitysehdotuksia on ideoitu kyselyn vastausten pohjalta ja osittain viety eteenpäin niiden herättämiä ajatuksia.

7.1 Avoimuuden lisääminen ja positiivisen hengen luominen

Avoimuus kaikissa liiton kilpailujärjestelmää koskevissa asioissa on tärkeää, jotta tulevat kehitystoimet saisivat mahdollisimman hyvän vastaanoton jäsenistön keskuudessa. Kyselyn vastaajat, varsinkin kilpailunjärjestäjät, toivoivat nykyistä enemmän tukea liitolta. Osasta vastauksista oli kuitenkin aistittavissa, että liiton toimintaa ja vastuita tunnetaan kovin huonosti, jolloin odotukset liittoa kohtaan olivat kohtuuttomat ja tyytymättömyys suurta. Tärkeää olisikin pyrkiä selventämään, mitkä toimet kilpailuasioissa kuuluvat esimerkiksi liiton vastuisiin, mitkä alueelle ja mitkä kilpailunjärjestäjille. Jotta liiton jäsenille tulisi tunne siitä, että liiton hallituksesta kisojen liputtajan asti ovat samalla asialla, tulisi avoimesti kertoa esimerkiksi miksi tiettyjä lupa- tai ilmoitusjärjestelyjä tehdään. Kilpailunjärjestäjät tekevät lajin eteen arvokasta työtä, joten on myös ensiarvoista, että he kokevat tulevansa huomioiduksi ja kuulluksi.

7.2 Sääntöjen selkeyttäminen ja ohjeiden lisääminen

Varsinkin kilpailunjärjestäjät toivoivat vastauksissaan selkeämpiä sääntöjä ja helppoutta niiden tulkintaan, sekä enemmän tukea ja ohjeita liitolta esimerkiksi kilpailunjärjestämiseen. Myös aloitteleville kilpailijoille toivottiin nykyistä enemmän ja helpommin saataville tietoa kilpailemisen käytännöistä. Liitto voisikin tuottaa kilpailutoiminnan tukimateriaalia, ohjeita ja neuvoja sisältäviä oppaita.

Ratsastuksen kilpailusääntöihin on kirjattu kaikki lajiin liittyvät määräykset ja niihin on vuosien saatossa tehty muutoksia ja lisäyksiä tarpeen vaatiessa. Ehkä osittain tämän vuoksi jotkin sääntökohdat vaikuttavat vaikeaselkoisilta ja monitulkintaisilta. Kilpailusääntöjä olisikin hyvä käydä läpi kokonaisvaltaisesti ja tarkistaa, että niiden sisältö on halutun mukainen ja ilmaisutapa selkeä ja yksiselitteinen. Tulkinnanvaraisista kohdista voitaisiin antaa ohjeita joihinkin yleisimpiin tilanteisiin. Lisäksi kilpailujenjärjestämisestä olisi hyvä koostaa ohjekirjanen, jossa kilpailunkulku valmisteluineen ja huomioitavine seikkoineen olisi käytännönläheisesti esitelty. Oppaaseen voisi koostaa ohjeita, neuvoja ja vinkkejä hyviksi havaituista

toimintatavoista esimerkiksi eri kilpailutoimintojen, toimihenkilöiden hankkimisen ja motivoimisen sekä sponsorisuhteiden luomisesta. Opastusta ja neuvoja kaivattiin kyselyn perusteella myös kisojen aikataulutukseen sekä esimerkiksi median huomioimiseen ja kiinnostuksen herättämiseen. Esimerkiksi sosiaalista mediaa käytetään nykyään valtavan paljon, joten ohjeistus järjestäjille senkin hyödyntämiseen kilpailutiedotuksen lisänä voisi olla paikallaan. Lisäksi oppaaseen voisi liittää pienet tietopaketit eri kilpailutoimihenkilöiden tehtävistä ja vastuista, joita seurat voisivat käyttää tukena opastaessaan uusia kilpailunjärjestämiseen osallistuvia henkilöitä.

Niin kilpaileminen kuin kilpailuiden järjestäminenkin aloitetaan lähes poikkeuksetta kilpailuharjoituksista tai seuratasolta. Kun samassa kilpailussa saattavat sekä kilpailijat että järjestäjät olla vasta opetteluvaiheessa, olisi hyvin tärkeää pyrkiä varmistumaan siitä, että näistä kummatkin saavat etukäteen tarpeeksi tukea, neuvoja ja opastusta kilpailutoimintaan. Turvalliset toimintatavat ja hevosten hyvä kohtelu ovat ensisijaisen tärkeitä kaikessa hevosten kanssa toimimisessa. Kilpailupaikalla ollaan hevosen kanssa yleensä vieraassa ympäristössä, mikä vaatii vielä turvallisuusseikkojen huomioinnin lisäämistä. Kun oikeanlaiset toimintatavat on sisäistetty jo alusta alkaen, on ylemmille kilpailutasoille siirtyminen mutkattomampaa.

Aloitteleville kisaajille koostettu Ratsastajan opas kilpailumaailmaan-opaskirja on jo olemassa ja saatavilla niin painettuna kuin sähköisessäkin muodossa. Tätä opasta, kuten muitakin jo olemassa olevia oppaita, voisi tuoda enemmän esiin ja kannustaa niiden hyödyntämiseen. Erityisen tärkeää on kuitenkin, että kilpailusäännöt sekä mahdolliset uudet kilpailuohjeet tai -suositukset ovat selkeästi omina kokonaisuuksinaan, jotta ohjeita ei sekoitettaisi virallisiksi säännöiksi, jolloin oppaiden hyvä tarkoitus kääntyy helposti itseään vastaan.

7.3 Kilpailunjärjestämisen helpottaminen

Hieman alle puolet kilpailijoista ilmoitti olevansa tyytyväisiä järjestettävien kilpailujen määrään nykyisellään, eli kilpailuja toivotaan järjestettävän enemmän. Kilpailunjärjestäjät voisivat hyvinkin vastata tähän tarpeeseen, sillä monet olivat kiinnostuneita esimerkiksi seurayhteistyön lisäämisestä kisajärjestelyissä ja korkeamman tason kisojen järjestämisestä, mutta toivoivat helpotusta ja enemmän tukea järjestämiseen.

Kilpailukalenterin suunnittelu koettiin järjestäjien kohdalla monesti hankalaksi. Se, että lähialueiden seurat järjestivät saman lajin samantasoisia kisoja yhtä aikaisesti, koettiin aiheuttavat turhaa kilpailua seurojen välille sekä huonontavat kummankin järjestäjän kisojen kannattavuutta. Myös kilpailijoiden suunnalta päällekkäisyyksiä kilpailukalenterissa pidettiin huonona asiana. Kilpailukalenterien suunnitteluun avuksi voitaisiin ottaa esimerkiksi alkuvuoteen sijoitettava alueen seurojen ja kilpailunjärjestäjien välinen kilpailufoorumi, keskustelu- ja suunnittelutilaisuus, jossa seurat voisivat yhdessä suunnitella kilpailukalenteria ja kilpailupäivien sijoittelua. Noin puolet kyselyyn vastanneista kilpailunjärjestäjistä ilmoitti ole-

vansa kiinnostuneita seurojen välisen yhteistyön lisäämisestä ja niin seurojen kuin alueen välistä yhteistyötä toivottiin lisää myös sanallisissa vastauksissa. Yhteistyön edistämiseksi ja helpottamiseksi olisi hyvä miettiä sellaisia keinoja, joihin seurojen olisi helppo ja houkutteleva tarttua. Juurikin seurafoorumi- tyyppiset tilaisuudet olisivat loistava paikka myös ratsastusseura-aktiivien tutustua toisiinsa paremmin, mikä lisäisi varmasti seurojen välistä yhteistyötä ja tämä taas esimerkiksi onnistuneiden toimintatapojen leviämistä.

Niin kilpailijoilta kuin järjestäjiltäkin tuli kyselyn tuloksissa ilmi selkeä toive ja tarve kilpailujen avoimuuden ja luokkien koon rajaamiselle. Eri-laisten karsinta- ja kvaalausjärjestelmien käyttöönotto tekisi luokkien rajaamisen mahdolliseksi, jolloin ne eivät kasvaisi yhtä helposti kohtuuttoman suuriksi järjestäjän kannalta. Liian suuret luokat eivät ole kilpailijankaan etu. Ainakin alemmilla kilpailutasoilla voisi pohtia myös sitä, että annettaisiin järjestäjille lupa jo kilpailukutsussa rajata luokan koko tiettyyn ratsukkomäärään, jolloin ilmoittautumiset otettaisiin vastaan aikajärjestyksessä. Myös tarvetta tuomareiden jääviyssäntöjen uudelleentarkastelulle tulisi pohtia ainakin alempien kilpailutasojen kohdalla. Lisäksi tai vaihtoehtoisesti voitaisiin miettiä, olisiko vastuun siirtäminen kilpailijalle jääviysasioissa toimiva ratkaisu, eli että olisi kisaajan vastuulla, ettei hän ilmoittaudu luokkaan, jonka tuomarin tietää olevan jäävi arvostelemaan suoritustaan.

Huolestuttavaa on, että kilpailunjärjestäjät totesivat niin monesti juuri harrastajien työntekijöiden saamisen ja motivoimisen ongelmaksi ja järjestettävien kilpailujen määrää rajoittavaksi tekijäksi. Liiton aiemmin talkoolaisten innostamiseksi tekemät toimet, kuten talkoopassi, koettiin positiivisena ja sitä ilmoitettiin monessa seurassa käytettävän. Kuitenkin järjestäjät tarvitsisivat kipeästi muitakin keinoja työvoiman löytämiseksi. Työvoimapulaa voisi osassa tapauksista helpottaa seurojen välisen yhteistyön lisääminen, jolloin apuvoimaa voisi helpommin löytää lähialueen seuroista. Myös alueittain ylläpidettävä, ajan tasalla oleva ja kattava toimihenkilöpankki helpottaisi työvoiman löytämistä. Mahdollisuutta kyseisen kaltaisen toimihenkilöpankin ja talkoopassin yhdistämisestä voisi pohtia, esimerkiksi sitä, olisiko liiton mahdollista tukea kilpailutoimintaa tätä kautta, siten että toimihenkilöpankkiin kirjautuneiden jäsenten talkookerrat kirjattaisiin ylös ja niillä voisi suorittaa esimerkiksi osan liiton jäsenmaksusta, kilpailulisenssimaksuista tai koulutuksista. Toisaalta samankaltaista systeemiä voisi miettiä sovellettavaksi seuroissa koskien seuran jäsen- tai muita maksuja, mutta kykenevien talkoolaisten kynnys lähteä auttamaan myös muiden kuin oman seuran kisoissa voisi madaltua tehokkaammin, mikäli helpotus tulisi liiton maksua koskeväksi.

7.4 Kilpailuun osallistumisen helpottaminen

Kilpailemisen kulut nousevat kaikkineen kilpailijalle usein melko suuriksi, mikä varmasti osaltaan karsii potentiaalisten kisaajien määrää. Vaikkakin kilpailemiseen itseensä suoraan kohdistuvat maksut, kuten lisenssi- ja osallistumismaksut, näyttävät kilpailemisen kokonaiskustannuksissa kohtalaisen pientä roolia, tulisi pyrkiä siihen, että nämä maksut eivät ny-

kytasostaan ainakaan nousisi, jotta kilpailemisen mahdollistuminen mahdollisimman monille voitaisiin turvata. Myös jokin vaihtoehtoinen tapa suorittaa ainakin osa kilpailumaksuista voisi olla harkitseminen arvoinen. Tällainen tapa olisi esimerkiksi oman työpanoksen antaminen kilpailutoiminnan hyväksi, toimimalla joko kilpailujen järjestämisen eri tehtävissä tai vaikka muutoin kilpailujärjestelmää ja sen kehitystä hyödyttävällä tavalla. Haastavaa ja lisätyötä vaativaa tämän tyyppisissä järjestelyissä on toki niiden hallinnointi, suoritusten valvominen, hyväksyminen ja kirjaaminen, mutta myös suunnittelu niin, että säännöt ja mahdollisuudet ovat tasapuoliset.

Mikäli omalla työpanoksella olisi mahdollista vaikuttaa maksujensa suuruuteen, hyödyt kasvaisivat todennäköisesti pelkkää kilpailijan pientä kilpailemiseen kohdistuvan rahallisen taakan pienenemistä suuremmiksi. Kyselyn vastauksissa huomionarvoinen asia onkin, että kilpailijoista tyytyväisimpiä kilpailujärjestelyihin olivat ne, jotka olivat myös itse joskus olleet järjestämisessä mukana. Heillä odotukset kilpailunjärjestäjiltä olivat realistiset ja he tiesivät myös omat vastuunsa ja velvoitteensa. Niin kilpailijat kuin järjestäjien edustajat olivat kyselyn perusteella huolissaan siitä, millainen asenne joillakin kisaajilla on järjestävää tahoja kohtaan. Osallistuminen järjestelyihin on kilpailijoille varmasti silmiä avaavaa sekä vahvistaa tunnetta siitä, että järjestäjät ovat kisaajan puolella; järjestämässä mahdollisimman hyvin ja laadukkaasti tilaisuutta kilpailemiseen sekä oman tasonsa ja taitojensa testaamiseen. Pahin kilpailijoissa tyytymättömyyttä lietsova seikka vaikuttaa olevan tietämättömyys; ettei tunneta kilpailusääntöjä kunnolla, jolloin ei olla tietoisia omista vastuista. Lisäksi kilpailijoiden osallistuminen kisajärjestelyihin voisi osaltaan hieman helpottaa toimihenkilöpulaa.

7.5 Lajin tunnettuuden, medianäkyvyyden ja yhteistyökumppaneiden lisääminen

Kaikki kyselyn kohderyhmät pitivät tärkeänä kehittämisen paikkana ratsastuksen medianäkyvyyden parantamista sekä kilpailutoiminnan sponso-reiden ja yhteistyökumppaneiden nykyistä suurempaa määrää ja roolia; nämä kaksi asiaa kulkevatkin melko pitkälti käsikkäin. Työtä uusien sponsori- ja yhteistyömuotojen löytämisen eteen tulisikin jatkaa ja kehittää aktiivisesti, selvittää ja tarkastella esimerkiksi muiden lajien toimintatapoja. Medianäkyvyyden edistämiseksi ainakin suurempien kilpailuiden määrän lisääminen olisi tarpeen sekä näiden kilpailujen tekeminen houkutteleviksi myös suuremman, lajin ulkopuolisenkin yleisön kannalta. Suurten ja oheispalveluiltaan kattavien kilpailutapahtumien järjestäminen edellyttää tietenkin, että järjestelyjen rutiini on kunnossa ja kokonaisuus hallinnassa. Hyvät ohjeet, kannustus ja tuki kisajärjestäjille alusta asti sekä järjestäjien välisen yhteistyön edistäminen luo pohjaa hyvien kilpailujärjestäjien kehitykselle, mikä mahdollistaa uusien suurkilpailujen syntymistä.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyn tulosten perusteella voidaan todeta kotimaan kilpailujärjestelmän olevan pohjaltaan hyvä, mutta kilpailutoiminnan riittäväällä tasolla jatku-

misen turvaamiseksi vaativan kuitenkin joiltain osin kehittämistä ja uudistamista. Kiinnostusta sekä halua vaikuttaa ja olla mukana kehittämässä lajia löytyy lajin harrastajista paljon, mikä tuli esiin jo monien kyselyyn vastanneiden asiallisissa ja selkeästi pohdituista vastauksista. Vastauksissa tuli esiin myös se, että kaikista kohderyhmistä löytyy huomattavan paljon niitä, jotka ovat järjestelmään nykyiselläänkin tyytyväisiä ja joilla on olemassa paljon hyviä toimivia käytäntöjä. Nämä käytännöt ja asenne tulisi-kin saada leviämään laajempaan tietoisuuteen lajin sisällä. Tyytyväisimmiltä kilpailujärjestelmään vaikuttivatkin jo pitkään lajin parissa toimineet, eli ne joille säännöt ja käytännöt ovat jo lähes itsestään selviä.

Eri alueiden välillä ilmeni eroja esimerkiksi tyytyväisyydessä kilpailujen määrään ja tiedotuksen tasoon sekä kilpailujärjestelyjen sujuvuuteen. Alueiden erityispiirteet, kuten Pohjois-Suomen pitkät välimatkat, vaikuttavat osaltaan näihin seikkoihin, mutta tällaisilla alueilla tulisi panostaa vielä enemmän ongelmien ratkaisemiseen, jotta päästäisiin lähemmäs Suomen Ratsastajainliiton kilpailujärjestelmälleen ilmoittamaa tavoitetta siitä, että kaikille pyritään takaamaan yhtäläiset kilpailuolosuhteet.

Suuria mielipide-eroja eri kohderyhmien välillä ei juuri ollut, mikä johtuu varmasti pitkälti siitä, että monet lajin harrastajat ovat osallistuneet kilpailutoimintaan niin kilpailijana, järjestäjänä kuin tukihenkilönäkin. Onnistuneena kilpailua pidettiin silloin, kun järjestelyt olivat sujuvat sekä puitteet kunnossa, henkilökunta ystävällistä ja niin järjestäjät kuin kilpailijat vastuidensa tasalla, jolloin kilpailu myös sujui turvallisesti. Varsinkin aloitteleville kisanjärjestäjille hyvät ohjeet ja tuki järjestelyjen toimiviksi saamiseksi ovat oleellisia, jotta kilpailu voisi onnistua. Osaaminen ja kokemus ovat valttia, joten hyvät neuvot eivät koskaan mene hukkaan.

LÄHTEET

Harju, K. 2005. Ratsastuskeskusten suunnittelu- ja rakentamisopas. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry. SLU-julkaisusarja 10/2004. SLU: Helsinki.

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Helsinki: WSOY.

Kokoontumislaki 22.4.1999/530

Lehtinen, T. 2010. Teoksessa Louhelainen, S. & Thuneberg, T. (toim.), Tallirakentaminen ja tekniikan hyödyntäminen, pdf-tiedosto. HAMKin e-julkaisuja, Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 10.11.2012.

http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMKJulkisetDokumentit/Yleisopalvelut/Julkaisupalvelut/Kirjat/luonto_ja_maaseutu/Tallirakentaminen_ja_tekniikan_hyodyntaminen_2010.pdf

Mallat Kati, suullinen tiedonanto 15.11.2012. Ratsastuksenopettaja, valmentaja, entinen kilpailija ja kilpailijan tukihenkilö.

Olympic Movement. n.d. Sports. Viitattu 26.2.2012.
<http://www.olympic.org/sports>

Roine, V. 2013. Raviurheilun nuorisotyö Suomessa 2000-luvulla. Hämeen ammattikorkeakoulu. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Suomen Hippos ry. 2011. Hevoskannan kehitys maassamme 1910–2011. Viitattu 5.11.2012.
http://www.hippos.fi/files/4481/Hevosmaara_kokon_1910.pdf

Suomen Liikunta ja Urheilu. 2010a. Tietoisemmin, vastuullisemmin, kestävämmiin. SLU-yhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet. SLU-julkaisusarja 5/2010.

Suomen Liikunta ja Urheilu ry. 2010b. Kansallinen liikuntatutkimus 2009–2010 Aikuisliikunta.

Suomen Liikunta ja Urheilu ry. 2010c. Kansallinen liikuntatutkimus 2009–2010 Lapset ja Nuoret.

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2008. Ratsastuksen Johtavat ajatukset. Viitattu 14.4.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/13702_strategia2008_nettiin.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2009. Kilpailusäännöt I Yleinen osa. Viitattu 25.2.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35226_KS1_yleinen_2009paivitetty_mainos2012.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2010a. Aluekilpailusäännöt. Viitattu 26.2.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/28374_Aluekilpailusaannot_lopullinen_2010_4.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2010b. Kilpailujen järjestämismääräykset ja –ohjeet. Viitattu 26.2.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/31158_Kilpailujen_jarjestamismaaraykset_ja_ohjeet_2010.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2011. Kilpailusäännöt IV Kenttäratsastus. Viitattu 20.2.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/36808_KSIV_2012_kenttaratsastus-070512.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012a. Esteratsastuksen sarjakilpailut 2012. Viitattu 20.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35524_ESTERATSASTUKSE_N_SARJAKILPAILUT_2012.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012b. Kilpailusäännöt III Esteratsastus. Viitattu 6.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35233_KS_III_2012_esteratsastus.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012c. Kilpailusäännöt II Kouluratsastus. Viitattu 12.4.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/36024_KSII_2012_kouluratsastus-korjattu040412.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012d. KIPA Käyttöohje. Viitattu 28.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35303_KIPA_kayttoohje_2701_2012.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012e. Kenttäratsastuksen sarjakilpailut 2012. Viitattu 20.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35717_Kenttaratsastuksen_sarja_kilpailut_2012-2.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012f. Kouluratsastuksen sarjakilpailut 2012. Viitattu 20.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35414_KOULURATSASTUKSEN_SARJAKILPAILUT_2012.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012g. Ratsastajan opas kilpailumaailmaan.

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012h. Ratsastuksen seuraopas.

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012i. Ratsastustietoa. Tilastotietoa ratsastuksesta. Viitattu 6.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/ratsastustietoa/tilastotietoa_ratsastuksesta

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012j. SRL 90 vuotta. Viitattu 9.2.2012.

http://www.ratsastus.fi/srl_90_vuotta

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2012k. Toimintasäännöt. Viitattu 24.8.2012.

http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/36475_Ratsastajainliiton_uudet_toimintasaannot_2012.pdf

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.a. Alueet. Viitattu 23.2.2012.

<http://www.ratsastus.fi/alueet>

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.b. Kilpailut. Kilpailujärjestelmän kuvaus. Viitattu 6.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/kilpailut/kilpailujarjestelman_kuvaus

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.c. Kilpailut. Tähtikilpailut 2012. Viitattu 22.3.2012

http://www.ratsastus.fi/tahtikilpailut_2011

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.d. Koulutus ja valmennus. Toimihenkilökoulutus. Viitattu 28.3.2012.

http://www.ratsastus.fi/koulutus_ja_valmennus/toimihenkilokoulutus

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.e. Lajit. Esteratsastus. Viitattu 6.3.2012.

<http://www.ratsastus.fi/lajit/esteratsastus>

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.f. Lajit. Kenttäratsastus. Viitattu 6.3.2012.

<http://www.ratsastus.fi/lajit/kenttaratsastus>

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.g. Lajit. Kouluratsastus. Viitattu 6.3.2012.

<http://www.ratsastus.fi/lajit/kouluratsastus>

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.h. Materiaalit. Kouluohjelmia. Viitattu 6.3. <http://www.ratsastus.fi/prime156/prime107.aspx>

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.i. Ratsastuskoulut ja tallit. Green Card. Viitattu 28.3.2012. http://www.ratsastus.fi/liity_jaseneksi/green_card

Suomen Ratsastajainliitto ry. n.d.j. SRL-jäsenistö 2011 asti. Viitattu 6.11.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/35299_SRL_jasenisto_2011_asti.pdf

Tilastoliite. 2006. Suomen ratsastajainliitto ry. Viitattu 9.2.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/13698_tilastot-06.pdf

Tilastoliite. 2007. Suomen ratsastajainliitto ry. Viitattu 9.2.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/13696_tilastoliite_2007_2.pdf

Tilastoliite. 2008. Suomen ratsastajainliitto ry. Viitattu 9.2.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/13694_tilastoliite_2008_1.pdf

Tilastoliite. 2009. Suomen ratsastajainliitto ry. Viitattu 9.2.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/13692_tilastoliite_2009_1.pdf

Tilastoliite. 2010. Suomen ratsastajainliitto ry. Viitattu 9.2.2012.
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/31905_Tilastoliite_2010_lopullinen.pdf

Kyselyn alkusaateteksti

Ratsastuskilpailukysely 2012

Tällä kyselyllä Suomen ratsastajainliitto pyrkii selvittämään ratsastuksessa kilpailevien henkilöiden, heidän tukijoukkojensa, kilpailun järjestäjien sekä kilpailutoimihenkilöiden mielipiteitä ja kehittämisehdotuksia kotimaan ratsastuskilpailujen olosuhteisiin, järjestelyihin ja yleisesti kilpailujärjestelmään liittyen.

Kyselyn tavoitteena on selvittää eri kohderyhmien tyytyväisyyttä ratsastuskilpailutoimintaan, ja siihen vaikuttavia tekijöitä sekä saada näkemyksiä kilpailutoiminnan kehittämiskohdista. Kyselyn tuloksia käytetään apuna kotimaan kilpailutoiminnan kehittämisessä.

Kyselylinkki lähetetään SRL:n jäsenseuroille ja muille kilpailujen järjestäjille, lisenssiratsastajille sekä lisenssitoimihenkilöille. Lisäksi linkki julkaistaan liiton nettisivuilla jota kautta kyselyyn voivat osallistua myös muut kilpailutoimintaan osallistuvat tahot esim. ratsastajien huoltojoukot ja muut toimitsijat esim. median edustajat.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10 minuuttia. Vastausaikaa on 11.3.2012 saakka. Jokaisen kohderyhmän edustajan vastaus on tärkeä, jotta ratsastuksen kilpailuolosuhteita ja -mahdollisuuksia voidaan kehittää mahdollisimman hyvin. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Vastanneiden ja yhteystietonsa jättäneiden kesken arvotaan 10 kpl lippuja Finnderbyyn ja 3 kpl lippuja HIHS:in.

Vastausaineistosta tehdään yhteenveto, joka esitellään Urheilufoorumissa 19.11.2011. Tulokset julkaistaan myös www.ratsastus.fi sivuilla foorumin jälkeen.

Lisätietoja Suomen Ratsastajainliitto ry, Marian Seppälä, p. (09) 2294 5243, marian.seppala@ratsastus.fi

Ratsastuskilpailujen kehittäminen

Ikä *

18 tai alle

19 – 25

26 – 35

36 – 45

46 tai yli

Sukupuoli *

Nainen Mies

Edustamasi alue *

Etelä-Suomi

Häme

Itä-Suomi

Kaakkois-Suomi

Keski-Suomi

Lounais-Suomi

Pohjanmaa

Pohjois-Suomi

Saatko elinkeinosi hevosalan töistä? *

Kyllä Ei

Edustamasi kohderyhmä *

Kilpailija Kilpailijan tuki- henkilö Kilpailutoimihenkilö

Seuraava -->

Missä lajissa kilpailet pääasiallisesti? *

- Este
 Koulu
 Kenttä
 Muu, mikä?

Millä tasolla kilpailet pääasiallisesti? *

Kilpailuharjoitus
Seurakilpailut
Aluekilpailut
Kansalliset kilpailut

Moneenko kilpailuun osallistuit vuonna 2011? *

1 – 5
6 – 10
11 – 15
16 – 20
Yli 20

Oletko osallistunut muulla kuin omalla alueellasi järjestettyihin kilpailuihin? *

Kyllä, satunnaisesti
Kyllä, säännöllisesti
En

Järjestetäänkö kilpailuja tarpeeksi? *

- Kyllä Ei, mitä kisoja kaipaisit lisää? (taso, laji)

Tiedotetaanko tulevista kilpailuista mielestäsi tarpeeksi? *

- Kyllä Ei

Ovatko kilpailujen ratamestarit ja tuomarit mielestäsi päteviä? *

- Kyllä Ei, mitä osaamista kaivattaisiin lisää?

Kuinka pitkän matkan päähän kotitalilta olet pisimmillään valmis matkustamaan kilpailuihin? *

Enintään 100 km

Enintään 200 km

Enintään 500 km

Jopa yli 1000 km

Miten tärkeinä pidät seuraavia asioita kilpailupaikalla? *

	Ei lainkaan tärkeä	Hieman tärkeä	Kohtalaisen tärkeä	Tärkeä	Erittäin tärkeä
Majoitus hevosille	☐	☐	☐	☐	☐
Majoitus ratsastajille	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukentän pohja	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukaluston kunto	☐	☐	☐	☐	☐
Ravintola	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisöpalvelut (WC, tulospalvelu, tuloluettelojen saatavuus)	☐	☐	☐	☐	☐

Onko yllämainittujen lisäksi jokin muu asia, jota pidät tärkeänä kilpailupaikalla?

Parhaat palkinnot ovat *

- Rahaa
- Esineitä
- Muuta, mitä?

Arviosi SRL:n kisapalvelu KIPA:n käytöstä

	Erittäin helppoa	Helppoa	Kohtalaisen helppoa	Melko vaikeaa	Vaikeaa
Ilmoittautuminen kilpailuihin	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailujen löytäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tarvittavien tietojen löytäminen	☐	☐	☐	☐	☐

Oletko osallistunut SRL:n sarjakilpailuihin?

Esim. Pollux, Hevoshullu Power Cup, Aluecup, Racing-noviisisarja, Tapiola GP ja nuorten GP

- Ei
- Kyllä, mihin?

Miten sarjakilpailuun osallistuminen vastasi odotuksiasi?

Vastaa tähän kysymykseen mikäli vastasit edelliseen kyllä.

	Hyvin	Kohtalaisesti	Huonosti
Hyvin hoidetut kilpailujärjestelyt	☐	☐	☐
Tasokkaat palkinnot	☐	☐	☐
Kilpailun vaatimustaso	☐	☐	☐

Muuta palautetta sarjakilpailuista

Oletko osallistunut esteratsastuksen Tapiola Grand Prix tai Tapiola Nuorten Grand Prix - sarjoihin?

- Kyllä
 Ei

Millä paikkakunnalla toivoisit Tapiola GP ja NGP kilpailujen olevan?

Valitse 5 paikkakuntaa.

- Ala-Härmä
 Hanko
 Helsinki
 Jyväskylä
 Kuopio
 Maarianhamina
 Oulu
 Salo
 Savonlinna
 Tampere
 Turku
 Ypäjä
 Muu, mikä?

Mikä on mielestäsi tärkein kehittämiskohta kotimaan kilpailutoiminnassa?

Mikä oli mielestäsi vuoden 2011 paras kisa ja miksi? Mainitse kilpailutaso ja -laji, paikkakunta ja järjestäjä.

Seuraava -->

Roolisi *

- Kilpailijan vanhempi
- Kilpailijan puoliso
- Kilpailijan valmentaja
- Eläinlääkäri
- Kengittäjä
- Muu

Vastaan näihin kysymyksiin koskien pääosin seuraavan tason kilpailuja *

- Kilpailuharjoitus
- Seurakilpailut
- Aluekilpailut
- Kansalliset kilpailut

Kuinka pitkän matkan päähän kotitaltilta olet pisimmillään valmis matkustamaan kilpailuihin? *

- Enintään 100 km
- Enintään 200 km
- Enintään 500 km
- Jopa yli 1000 km

Miten tärkeinä pidät seuraavia asioita kilpailupaikalla *

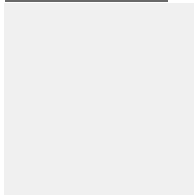
	Erittäin tärkeä	Tärkeä	Kohtalaisen tärkeä	Hieman tärkeä	Ei lainkaan tärkeä
Majoitus ratsastajille	☐	☐	☐	☐	☐
Majoitus hevosille	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukentän pohja	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukaluston kunto	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisöpalvelut (WC, tulospalvelu, tuloluettelojen saatavuus)	☐	☐	☐	☐	☐

Onko yllämainittujen lisäksi jokin muu asia, jonka löytymistä kilpailupaikalla pidät tärkeänä?

Mikä on mielestäsi tärkein kehityskohta kotimaan kilpailutoiminnassa?

An empty text input field with a light gray background and a thin border. It features standard scrollbars on the right and bottom edges, indicating it is a multi-line text area.

[Seuraava -->](#)

Tehtäväsi kilpailuissa *

- Kilpailun johtaja
- Seuran puheenjohtaja/ johtokunnan jäsen
- Tuomari
- Ratamestari
- Tuomariston sihteeri
- Ratahenkilökunnan jäsen (liputtaja, porttivahti, kuuluttaja)
- Median edustaja
- Muu

Vastaa näihin kysymyksiin pääasiallisesti koskien seuraavan tason kilpailuja *

- Kilpailuharjoitus
- Seurakilpailut
- Aluekilpailut
- Kansalliset kilpailut

Miten kilpailunjärjestäjä on mielestäsi huolehtinut seuraavista asioista toimihenkilöiden kannalta kilpailujen yhteydessä?

	Erittäin hyvin	Hyvin	Kohtalaisen hyvin	Melko huonosti	Erittäin huonosti
Ruokailu	☐	☐	☐	☐	☐
Majoitus	☐	☐	☐	☐	☐
Yhtenäinen asu	☐	☐	☐	☐	☐
Kiittäminen	☐	☐	☐	☐	☐

Miten tärkeinä pidät seuraavia asioita kilpailun onnistumiselle?

	Erittäin tärkeä	Tärkeä	Kohtalaisen tärkeä	Vähän tärkeä	Ei lainkaan tärkeä
Hyvä ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukentän pohja	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä kilpailukaluston kunto	☐	☐	☐	☐	☐
Majoitus ratsastajille	☐	☐	☐	☐	☐
Majoitus hevosille	☐	☐	☐	☐	☐
Osaava henkilökunta	☐	☐	☐	☐	☐
RavintolLiite 5a ja toimihenkilöruokailu	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisöpalvelut (WC, tulospalvelu)	☐	☐	☐	☐	☐
Sähköinen tulospalvelu	☐	☐	☐	☐	☐

Loput kysymykset on suunnattu kilpailun etukäteisjärjestelyistä, suunnittelusta ja kilpailuiden tiedoituksesta vastaavalle taholle (esim. seuran johtokunnan jäsenet). Mikäli et kuulu tähän joukkoon, siirry ystävällisesti sivun loppuun ja lähetä kysely.

Paljonko kisoissanne on toimitsijoita?

1 – 5

6 – 20

21 – 50

51 – 100

Yli 100

Olisiko seuranne kiinnostunut järjestämään nykyistä korkeamman tason kisoja?

Kyllä Ei, miksi?

Olisitteko kiinnostuneita tekemään yhteistyötä muiden seurojen ja tallien kanssa alue- ja kansallisten kilpailujen järjestämisessä?

Kyllä Ei

Oletteko järjestäneet SRL:n sarjakilpailuja?

Kyllä Ei

Millaista sarjakilpailun järjestäminen oli mielestänne verrattuna muiden kilpailujen järjestämiseen?

Vastaa tähän kysymykseen mikäli vastasit edelliseen kyllä.

Helpompaa, miksi?

Hankalampaa, miksi?

Ei eroa

Arvioikaa seuraavien SRL:n tarjoamien palveluiden tärkeyttä

	Erittäin tärkeä	Tärkeä	Kohtalaisen tärkeä	Vähän tärkeä	Ei lainkaan tärkeä
Kisapalvelu KIPA	☐	☐	☐	☐	☐
Equipe- tulospalveluohjelman tarjoaminen kisajärjestäjien käyttöön	☐	☐	☐	☐	☐
Vuokrattava kilpailukalusto	☐	☐	☐	☐	☐

Arvioikaa seuraavien SRL:n tarjoamien palveluiden käytön vaivattomuutta

	Erittäin helppoa	Helppoa	Kohtalaisen helppoa	Vaikeaa	Erittäin vaikeaa
KIPA:n käyttö	☐	☐	☐	☐	☐
Equipen käyttö	☐	☐	☐	☐	☐

Seurakilpailut voi vuonna 2012 ilmoittaa KIPA:ssa. Aiotteko ilmoittaa järjestämänne kilpailut sinne?

Kyllä Ehkä Ei, miksi?

Millaisia yhteistyökumppaneita ja luokkasponsoreita teillä on kilpailuissanne?

- Paikallisia yrityksiä
- Hevosalan yrityksiä
- Yksityisiä henkilöitä
- Muita, mitä?
- Meillä ei ole yhteistyökumppaneita

Mitä tarjoatte yhteistyökumppaneillenne vastineeksi?

Ovatko tuomarit/ratamestarit mielestänne helposti tavoitettavissa?

Kyllä Ei, miksi?

Minkä asian koette haastavimmaksi kilpailujen järjestämisessä? Miten sitä voisi helpottaa?

Kehitysehdotuksenne kotimaan kilpailujärjestelmään?

